

VLAANDEREN

WEER VAN

ONS

VLAAMS BELANG

Verkiezingsprogramma **“Vlaanderen weer van ons!”**

Lokale en provincieraadsverkiezingen
zondag 14 oktober 2018

Dit is onze stad, onze gemeente

Voorwoord	3
Een lokale grip op het beleid	4
Herkenbaar, democratisch en goed georganiseerd.....	6
Herkenbare gemeente.....	7
Democratische gemeente	15
Goed georganiseerde gemeente	21
Welvarend, veilig en sociaal	29
Welvarende gemeente	30
Veilige gemeente.....	36
Sociale gemeente.....	44
Veilig en vlot bereikbaar, proper en gezond	54
Veilig en vlot bereikbare gemeente	55
Propere gemeente	61
Gezonde gemeente	64
Leerrijk, ontspannend en plezierig	68
Cultuur en onderwijs.....	69
Sport en spel	74
Bronnen	77

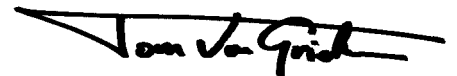
Vlaanderen weer van ons!

De kloof tussen de politieke elite en de gewone man was in Vlaanderen nooit zo groot als vandaag. Politici zitten echter op zetels die zij aan hun kiezers te danken hebben. Toch lijkt het wel dat ze geen idee hebben van de impact die hun beslissingen op ons dagelijkse leven hebben. De multiculturele samenleving is mislukt, onze sociale zekerheid wordt ontmanteld, de stroom aan asielzoekers blijft maar aanhouden en de onveiligheid in onze straten neemt toe.

Er is nood aan een partij die luistert naar wat leeft bij de bevolking. Aan een partij die zowel voor als na de verkiezingen hetzelfde zegt. Aan een partij die woord houdt. Aan een partij die er voor zorgt dat Vlaanderen weer van ons is.

Vlaams Belang is die partij. Komende campagne willen we aan de Vlamingen duidelijk maken dat wij voor hen het verschil maken. Dat wij er voor willen zorgen dat het Vlaanderen dat wij doorgeven aan onze kinderen en kleinkinderen nog steeds ons Vlaanderen is. Dat wil zeggen: een Vlaanderen met een duidelijke en onbetwistbare leidcultuur. Onze tradities, onze gebruiken, onze taal. Maar ook: onze geschiedenis en vooral onze toekomst!

U hebt het al begrepen: het begrip 'ons' zal centraal staan in de komende campagne. 'Onze' gemeenten, daar begint het bij. Énkel een doortastende mentaliteits- en beleidswijziging zoals Vlaams Belang voorschrijft kan onze toekomst veilig stellen.

Tom Van Grieken
voorzitter Vlaams Belang

Een lokale grip op het beleid

Peiling na peiling bevestigt een grote meerderheid van de Vlamingen de massale inwijking van vreemdelingen niet te ondervinden als een verrijking van onze samenleving. De massa-immigratie wordt ervaren als een enorme druk en een import van werkloosheid, armoede, misdaad en conflict. Wanneer het door de overheid verkondigde hoge opleidingspeil van een stroom asielzoekers al snel een leugen bleek omdat de helft tot 70% ervan geen of nauwelijks een diploma had, dan geven de feiten die Vlamingen ronduit gelijk.

Ondanks de vele triomfberichten die staatssecretaris voor Asiel en Migratie Francken de wereld instuurde, werd de massa-immigratie geen halt toegeroepen. In tegenstelling tot het beeld dat de N-VA'er tracht op te hangen, stuurde hij minder illegalen en uitgeprocedeerde asielzoekers terug dan voorheen, toen nochtans met een minder acute immigratiestroom moest worden afgerekend. Ondertussen kwamen islamterroristen ons land binnen door zich in de vluchtelingenmassa te mengen. De islam, meer dan een religie, en onze westerse waarden staan haaks op mekaar. De islamitische terreurdreiging die in ons land een droevig hoogtepunt kende met de aanslagen op de luchthaven van Zaventem en in het Brusselse metrostation Maalbeek, broeit onverminderd. Misdrijven gerelateerd aan terrorisme zijn sterk toegenomen. In 2017 werd door de Vlaamse provincies minstens 921 276 euro¹ uitgekeerd aan 26 erkende moskeeën. Bij zijn partijgenote Vlaams minister van Binnenlands Bestuur Homans schuiven vandaag nog 43 moskeeën aan voor erkenning.

Intussen blijven veel Vlamingen in de kou. De armoedebaarometer² blijft in het rood: meer dan één op tien Vlamingen leeft in armoede, 13% van de huishoudens hebben na aftrek van de woonkosten een onvoldoende resterend inkomen, een op de tien gezinnen heeft onvoldoende budget om de alsmaar stijgende drinkwater- en energiefactuur te betalen. Meer dan een op tien moet leven van een inkomen dat lager is dan de Belgische armoedegrens. Verscheidene uitkeringen en vervangingsinkomens behoren tot de laagste van Europa. Zowel in de sector van de sociale woningen, kinderopvang, bijzondere jeugdzorg, personen met een handicap, geestelijke gezondheidszorg en ouderenzorg blijven de wachtlijsten aangroeien. De Vlaamse regering slaagt er maar niet in ze weg te werken.

Het is juist dat het niet de steden en gemeenten zijn die de basislijnen van het immigratiebeleid, het veiligheidsbeleid en van de sociale zekerheid uittekenen. Maar dat wil niet zeggen dat zij daarin geen aanpak kunnen hebben. Lokale besturen kunnen ervoor zorgen dat inwoners die sociale ondersteuning moeten inroepen, die ook krijgen. Hun rol is hier aanvullend, maar beslist niet zonder belang. Gemeentebesturen moeten weten dat onveiligheid de som is van elke inbraak, elke diefstal, elke vandalenstreek, elke geweldpleging, elke vorm van criminaliteit die op hun grondgebied voorkomt. Steden en gemeenten kunnen hier echt wel sturend en beleidsbepalend werken. En als eerste contact met de burger is het een fundamentele taak van de lokale besturen onze normen, onze waarden, onze cultuur te verdedigen.

Of lokale besturen slechts aanvullend, deels sturend, dan wel echt beleidsbepalend mogen of kunnen werken, is echter niet beslissend. Doorslaggevend is hoe doelmatig het lokale bestuur zich binnen zijn bevoegdheden opstelt. Een beleid dat kwaliteit toevoegt aan ons leven vloeit immers voort uit wat er concreet gerealiseerd wordt in elk beleidsdomein: van veiligheid, mobiliteit, wonen, ondernemen, sociale zaken, onderwijs, milieu, ruimtelijke ordening tot sport, cultuur, uitgaan en ontspanning.

Daarvoor hebben we moderne lokale besturen nodig. Sterke besturen in goed georganiseerde steden en gemeenten die hun inwoners uitnodigen tot een werkelijke democratie.

Het belang van steden en gemeenten

Op lokale schaal hebben beslissingen dikwijls een onmiddellijk merkbaar effect. Lopen de zaken niet zoals verwacht, dan kunnen de inwoners dat snel en heel direct duidelijk maken. En dat gebeurt. Burgers zijn veel mondiger geworden. Inwoners die zich sociaal, cultureel of sportief verenigen, laten zich horen via de adviesraden waarin ze vertegenwoordigd zijn.

Doorgaans zijn het ook de lokale besturen die als eerste worden geconfronteerd met maatschappelijke tendensen en nieuwe ontwikkelingen in de samenleving. Burgers en bestuur zijn op het lokale niveau duidelijk

heel nauw verbonden. Dit maakt dat lokale besturen geen beslissingen kunnen nemen zonder maatschappelijk draagvlak.

Het Vlaams Belang omarmt deze unieke en belangrijke rol van het lokale bestuursniveau. Een netwerk van goed georganiseerde, democratisch bestuurde steden en gemeenten die interactief aandacht besteden aan de levenskwaliteit van hun inwoners vormen dan ook ons beginsel voor de inrichting en het bestuur van een onafhankelijk Vlaanderen.

Onze stad, onze gemeente

Opdat onze steden en gemeenten ook echt ónze steden en ónze gemeenten zouden zijn, moeten zij hun organisatie zo opbouwen dat een kader ontstaat waarin een beleid kan worden gevoerd dat beantwoordt aan de noden en wensen van de inwoners. Het Vlaams Belang plaatst daarin de gemeenschap van burgers die zich verbonden weten met elkaar centraal en vertrekt daarom vanuit deze vier essentiële vragen:

In welke gemeente willen we leven?

Hoe willen we in onze gemeente leven?

Hoe maken we onze gemeente leefbaar?

Hoe kunnen we ons in onze gemeente ontplooien?

Deze vragen leiden ons naar fundamentele thema's zoals de aanpak van criminaliteit, van armoede, vreemding en islamisering, het bewaken van fiscale rechtvaardigheid en betaalbaar wonen. Maar ook naar nieuwe vragen als: hoe beschermen we het lokale ondernemen? Hoe maken we het bestuur beter toegankelijk? Kunnen we iedere inwoner een veilige mobiliteit garanderen? Hoe ondersteunen we een ruim aanbod aan cultuur, sport en ontspanning?

We trekken daarin bewust geen aparte vakjes voor bijvoorbeeld senioren, jeugd of gehandicapten. Deze inwoners maken immers volwaardig deel uit van onze gemeenschap. Uiteraard leggen we wel specifieke accenten waar dat nodig is.

**Herkenbaar, democratisch
en goed georganiseerd**

Herkenbare gemeente

De beduidende aanwezigheid van groepen niet-geïntegreerde vreemdelingen doet heel wat mensen vreemden van hun vertrouwde omgeving. Vlamingen zien sociale woonwijken omvormen tot getto's waar ze zich niet meer thuis voelen. De islam, niet gestoeld op westerse normen, waarden en maatschappelijke afspraken, is daarin veelal een versterkende factor. Het Vlaams Belang kant zich niet tegen de vrijheid van godsdienst, maar verzet zich **tegen de institutionalisering van de islam** en wil dat de overheid de erkenning van de islam intrekt. Lokale besturen mogen niet meewerken aan de bouw van moskeeën en mogen activiteiten of verenigingen die de islam promoten, niet subsidiëren en ondersteunen.

Een **immigratie- en inschrijvingsstop** moet de toestroom van nieuwe vreemdelingen stoppen. Illegalen moeten actief worden opgespoord. Ambtenaren mogen zich niet verschuilen achter een zwijgplicht om illegalen niet te melden aan het gerecht. Ook schijnhuwelijken en schijnwettelijk samenwonen moeten worden opgespoord en gemeld.

Zodra spreidingsplannen voor asielzoekers op til zijn, **moet elke gemeente autonoom kunnen beslissen of ze asielzoekers op haar grondgebied aanvaardt of niet**. Wij menen dat asielzoekers tijdens de volledige duur van de procedure moeten worden opgevangen in gesloten centra. Wie echt op de vlucht is voor oorlog, marteling of executie zal weinig problemen maken van een verblijf van enkele weken of maanden in een veilig opvangcentrum. Veel beter is echter dat mensen die hun land ontvluchten omdat zij het slachtoffer zijn van oorlog, terreur of vervolging worden opgevangen in een buurland met een verwante cultuur.

Het Vlaams Belang wil dat de **Vlamingen zich thuis voelen** in hun steden, dorpen en gemeenten. Wie in Vlaanderen neerstrijkt voor een bepaalde tijd of wie hier een nieuwe thuis zoekt, hoort onze Vlaamse en westerse waarden en normen te respecteren en heeft de plicht die actief te delen. Vreemdelingen die zich hier duurzaam willen vestigen, moeten zich aanpassen aan **onze cultuur**, aan **onze gewoonten** en **onze taal** spreken. Het Nederlands is in Vlaanderen een verbindend culturelement en moet dat zijn voor alle leden van onze samenleving. Wie dat niet wil of niet kan, moet terugkeren naar het land van herkomst.

Onze steden moeten opnieuw **Vlaamse gezinnen aantrekken**. De aanpak van leegstand en verkrotting maar ook van gettovorming en sociale verdringing, zal hun woonfunctie herwaarderen. Samen met een consequent gebruik van het Nederlands en het benadrukken van hun Vlaamse eigenheid, zal dat onze steden en gemeenten opnieuw herkenbaar maken en de Vlamingen uitnodigen er te komen wonen.

Actiepunten voor een herkenbare gemeente:

- **Vlaams karakter benadrukken**

Evenementen bevlagen met de Vlaamse Leeuw, plechtigheden afsluiten met het Vlaamse volkslied, voor weinig lokale besturen staat het bovenaan de afstiplijst. In de reclamevoering staat ook het Nederlands veelal niet hoog aangestreept. In de straten van onze steden en gemeenten verschijnen veel te veel anderstalige reclameopchriften, opschriften ook die veel Vlamingen niet kunnen lezen en begrijpen.

Het Nederlands moet in Vlaanderen niet alleen de bestuurs-, onderwijs- en cultuurtaal zijn, maar moet in onze steden en gemeenten ook de omgangstaal zijn en blijven. Immigranten die zich in de gemeente vestigen, worden vaak bijgestaan door een door de Vlaamse overheid ter beschikking gestelde, maar door de gebruiker (lokale overheid) te betalen, tolk. Wie hier komt wonen, ook al is dat maar tijdelijk, moet zich echter aanpassen aan onze normen en waarden en leren zich vlot in het Nederlands uit te drukken. Het is dus absoluut niet de taak van lokale besturen aan de Vlaamse inwoners lespakketjes Arabisch of Turks aan te bieden 'om een gesprek met de burens te kunnen starten', zoals dat bijvoorbeeld in Oostende en Gistel is gebeurd.

Steden en gemeenten kunnen met bevlaging, symbolen, uithangborden, via de namen van winkels, enz. hun Vlaamse karakter tonen. Het uitreiken van een waardevolle prijs of het toekennen van een belastingvermindering voor handelaars die een eenduidig Nederlandstalige benaming kiezen, kan een positieve ondersteuning zijn. De lokale viering van de Vlaamse feestdag mag zeker uitgroeien tot een modern, breed

volksfeest in een eigentijds jasje, maar moet steeds onze culturele eigenheid centraal stellen. Het uitreiken van een lokale cultuurprijs die past in de viering, kan dat benadrukken.

- ✓ Lokale besturen moeten consequent de Nederlandse taal gebruiken.
- ✓ Ambtenaren die in contact komen met het publiek, moeten zich strikt aan de taalwetgeving houden.
- ✓ Lokale besturen die lessen Arabisch of Turks aanbieden, moeten daar meteen mee stoppen.
- ✓ Immigranten die hun 'rechten' willen laten gelden, moeten er zelf voor zorgen dat ze de nodige documenten begrijpen.
- ✓ Nieuwe inwoners ontvangen een pakket 'Welkom in onze Vlaamse gemeente' met daarin een leeuwen-vlag, een DVD die Vlaanderen en het Vlaamse karakter van de gemeente in de verf zet, enz.
- ✓ In het straatbeeld worden verplicht Nederlandstalige reclameopschriften gebruikt.
- ✓ Premies voor handelaars worden afhankelijk gemaakt van het exclusieve gebruik van de Nederlandse taal.
- ✓ Ook marktkramers moeten hun waren in het Nederlands aanprijzen. Zij krijgen slechts een vergunning mits het consequent gebruik van het Nederlands.
- ✓ Lokale besturen moeten controleren op niet-Nederlandstalige productinformatie.
- ✓ Stads- en gemeentebesturen bevelen op 11 juli de openbare gebouwen met de vlag van de Vlaamse gemeenschap en sporen de inwoners aan die dag ook thuis de Vlaamse Leeuw uit te hangen.

Tijdens de uitvoering van openbare werken (onder meer door nutsbedrijven) kunnen zich situaties voordoen waarbij een directe en snelle communicatie met de inwoners noodzakelijk (en zelfs levensreddend) kan zijn.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dan ook dat steden en gemeenten er op toezien dat dergelijke werken uitgevoerd worden door werknemers die het Nederlands machtig zijn.

• Vervreemding stoppen

De migratiestop die sinds 1974 officieel in dit land geldt, was van in het begin pure fictie en is dat tot op vandaag gebleven. Na aanleiding van een vraag van het Vlaams Belang bevestigde de federale regering dat op 1 januari 2017 in dit land 1 241 309 vreemdelingen legaal verbleven. Dat was alweer een stijging van niet minder dan 9,5% ten opzichte van het jaar voordien.

Een beduidend immigratiekanaal is de asielaanvraag. In 2015 stroomden 44 760 asielzoekers in³. Dat is meer dan twee keer de bevolking van een gemiddelde Vlaamse gemeente. Na meer dan een halvering als gevolg van het sluiten van de vluchtelingenroute van Turkije naar Griekenland, zit het aantal asielaanvragen opnieuw in stijgende lijn. Vorig jaar werden 19 688 aanvragen ingediend. Dat is goed voor een toename van iets meer dan 5% in vergelijking met 2016. In de eerste vier maanden van dit jaar noteerden we alweer een stijging van maar liefst 17,3%⁴ in vergelijking met dezelfde periode in 2017.

Ondanks de in 2011 verstrengde regels blijft ook de gezinshereniging een belangrijke toegang tot dit land. In de periode 2011 tot en met 2014 lag het aantal verzoeken tot gezinshereniging op 57 156. In 2015 werden 56 548 verzoeken ingediend. Een duidelijke stijging. Ook het aantal verblijfdocumenten dat in het kader van gezinshereniging afgegeven werd, steeg in 2015 naar het hoogste peil in zes jaar tijd tot 55 179.⁵ Deze toename moeten we verbinden aan de forse verhoging van het aantal erkende asielzoekers. Nog altijd komt het grootste aantal nieuwe vreemdelingen afkomstig van buiten de Europese Unie naar hier via gezinshereniging. Voor asielzoekers die beroep willen doen op gezinshereniging gelden trouwens minder strenge normen dan voor andere vreemdelingen. Zij moeten niet aantonen dat ze kunnen voorzien in huisvesting en toereikende bestaansmiddelen.

- ✓ Gezinshereniging moet gebeuren in het land van herkomst.

De Vlaming ondervindt dat de binding van onze samenleving lijdt onder grootschalige immigratiestromen. De studiedienst van de Vlaamse regering voorspelt dat, als gevolg van immigratie, de bevolkingsdruk de komende vijftien jaar nog zal stijgen. Groepen niet-geïntegreerde vreemdelingen ontwrichten echter nu al het sociale weefsel in heel wat wijken. De instroom van erkende vluchtelingen zet ook de sociale woonmarkt onder druk. De wet verplicht sociale verhuurkantoren in de praktijk immers voorrang te geven aan vluchtelingen die een asielcentrum moeten verlaten.

- ✓ Het Vlaams Belang bepleit daarom een wettelijke regeling die gebaseerd is op en mogelijks strenger is dan de vroegere, naar de liberale politicus genoemde, Wet Gol waarbij een gemeente in welbepaalde omstandigheden de immigratiedruk – die in feite veroorzaakt is door de federale immigratiepolitiek – van antwoord kan dienen door een vestigingsstop toe te passen.

Lokale besturen moeten duidelijk maken dat het absorptievermogen van een stad of een gemeente grenzen heeft. Gettovorming moet vermeden worden en waar het al bestaat, beslist worden aangepakt.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat steden en gemeenten sociale woonprojecten oordeelkundig, kleinschalig inplanten zodat ze de sociale mix van een wijk niet breken en geen aanzet geven tot het ontstaan van getto's.

• Terugkeerbeleid ondersteunen

Het is moeilijk aan cijfers te komen over het aantal personen dat illegaal in dit land verblijft. De staatssecretaris voor Asiel en Migratie dekt die cijfers zoveel als mogelijk af. Het is ook tekenend dat Binnenlandse Zaken geen duidelijk cijfer kan noemen: "België telt misschien wel 200 000 illegalen, maar het kunnen er ook 50 000 zijn", liet de federale overheidsdienst begin 2016 optekenen⁶. Cijfers over het aantal illegalen in de gevangenis heeft het Vlaams Belang wel: 28,5% van de gevangenisbevolking, dat zijn 2 935 personen, hadden in januari 2017 geen verblijfsstatuut en waren dus illegaal in het land.⁷

Dit toont aan dat wie hier illegaal verblijft maar geen overlast veroorzaakt en geen criminele feiten pleegt, lang onder de radar kan blijven en niet echt moet vrezen opgepakt te worden. Illegaliteit op zich is echter ook een crimineel feit. Een overheid die illegaliteit niet tracht te voorkomen, illegalen niet actief opspoort en opgepakte illegalen niet effectief uitwijst, verzaakt aan een van haar belangrijkste taken.

Een consequent uitwijzingsbeleid vormt het sluitstuk van een geloofwaardige asiel- en immigratiepolitiek. Daarvan is in dit land duidelijk nog altijd geen sprake. Het gevolg is dat een uitwijzingsbevel vaak louter als een 'vodge papier' wordt beschouwd.

- ✓ Illegalen moeten actief worden opgespoord en effectief worden uitgewezen.
- ✓ Criminele vreemdelingen moeten naar hun land van herkomst worden teruggestuurd.

Steden en gemeenten moeten een consequente uitwijzing van illegalen en criminele vreemdelingen actief ondersteunen. Naast een actief opsporingsbeleid ten aanzien van personen die zich illegaal op het grondgebied bevinden, moeten lokale besturen ook de hier legaal verblijvende vreemdelingen actief informeren over de mogelijkheden van de programma's van vrijwillige terugkeer. We verwijzen voorbeeld naar de REAB-programma's van de IOM (Internationale Organisatie voor Migratie) waarmee de overheid een samenwerkingsverband heeft. Een ander concreet voorbeeld is het Poolse 'Barca'-project dat zich erop richt Polen die hier geen toekomstperspectief hebben, opnieuw een zinvolle toekomst trachten te geven in Polen.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat binnen het korps van de lokale politie een aparte opsporingsbrigade wordt opgericht die systematische controles uitvoert. In elke politiezone wordt een 'Meldpunt Illegaliteit' opgezet. Het Vlaams Belang spoort de lokale besturen aan (buitenlandse) remigratie-initiatieven actief te ondersteunen.

• Opvang asielzoekers: de gemeente beslist

In september 2015 drukte de Europese Commissie het plan door om bovenop de 40 000 die reeds over Europa zouden worden verspreid, nog eens 120 000 vluchtelingen verplicht te verdelen over de Europese lidstaten. De EU-beslissing werd al snel geruggensteund door het federale spreidingsplan-Francken dat onze steden en gemeenten onder dwang van een boete zou verplichten een toegewezen aantal asielzoekers op te nemen. Noodkreten vanuit lokale besturen dat zij al heel wat asielzoekers opvangen, vielen op een koude steen. Met de verklaring van schepen en OCMW-voorzitter Duchateau, partijgenoot van staatssecretaris Francken, dat ook Antwerpen geen extra asielzoekers meer kan opvangen, toonde N-VA zich nog eens kampioen van de spreidstand. Het plan-Francken werd uiteindelijk niet in de praktijk gebracht. Voor het

Vlaams Belang ging de idee van de federale regering om Europa te behagen door onze steden en gemeenten verplicht vluchtelingen te laten opnemen echter al meer dan een stap te ver.

Om te vermijden dat zij in geval van een negatieve beslissing onderduiken en hun verblijf illegaal voortzetten, dienen asielzoekers tijdens de volledige duur van de procedure te worden opgevangen in gesloten federale centra. Wanneer hun aanvraag wordt afgewezen, kunnen zij dan zo snel mogelijk worden gepatriëerd naar hun land van herkomst.

✓ Lokale besturen moeten zich uitdrukkelijk verzetten tegen asielspreidingsplannen van de federale regering.

✓ Het Vlaams Belang wil dat wanneer de federale regering wordt geconfronteerd met een plots capaciteitsprobleem in de opvang van vluchtelingen en zich richt tot de lokale besturen, de steden en gemeenten autonoom moeten kunnen beslissen over het aanvaarden of niet van asielzoekers op hun grondgebied. Om de druk op de federale regering om te voorzien in voldoende gesloten opvangcapaciteit te verhogen, dienen de steden en gemeenten de lokale opvanginitiatieven (LOI's) helemaal af te bouwen.

• Niet het OCMW van de wereld

Zo'n 29 300 personen in Vlaanderen ontvingen begin 2016 een leefloon.⁸ Gedurende dat jaar steeg het gemiddeld maandelijks aantal leefloners in Vlaanderen met 14,3%.⁹ Nemen we het aantal begunstigden van een leefloon in heel België, dan klom in 2016 het gemiddeld maandelijks aantal tot 127 022.¹⁰ In 2017 keerde die evolutie niet. Al in de eerste twee maanden was er een toename met 9% ten aanzien van dezelfde maanden het jaar voordien. Een aanzienlijk deel van die stijging vloeide rechtstreeks voort uit de vluchtelingen crisis. Cijfers die het Vlaams Belang zelf opvroeg bij het departement Maatschappelijke Integratie bevestigden dat het aantal asielzoekers dat beroep doet op een leefloon, in vijf jaar tijd meer dan verdubbeld is. Op Belgische schaal werd in 2017 voor 940 miljoen euro aan leeflonen uitbetaald. Niet minder dan 409 miljoen daarvan, of bijna de helft, ging naar niet-Belgen.

Uitgeprocedeerde asielzoekers maken steeds vaker gebruik van het schijnhuwelijk om toch nog verblijfspapieren te bekommen. Tussen 2014 en 2015 verdubbelde het aantal geregistreerde dossiers. Ook het schijnwettelijk samenwonen zit fors in de lift. In 2014 werden 652 dossiers geregistreerd. In 2015 waren er dat al 1 483.¹¹ Een bijzonder verwerpelijke methode, die ook aan een opmars bezig is, verloopt via de zogenaamde verblijfsbaby's. Mannen van vreemde origine verwekken bij een Belgische vrouw een kind, waarna ze bijna automatisch het recht krijgen om hier te blijven. Voor hun bestaansmiddelen kloppen ze aan bij het OCMW.

Vlaanderen kan niet het OCMW van de hele wereld zijn. De lokale besturen moeten wie zich frauduleus toegang tracht te verschaffen tot erkenning of een verblijfsvergunning en vervolgens een vervanginkomen, er onverbiddelijk uifilteren.

✓ Ambtenaren van de sociale diensten mogen zich niet kunnen verschuilen achter hun zwijgplicht om illegalen en personen die zich schuldig maken aan asielfraude, niet bekend te maken bij het gerecht.

✓ Schijnhuwelijken en schijnwettelijk samenwonen moeten actief worden opgespoord en gemeld aan het gerecht.

✓ Het Vlaams Belang wil dat alle steden en gemeenten ervoor zorgen dat de ambtenaar van de burgerlijke stand beschikt over een administratieve staf die elk mogelijk schijnhuwelijk en schijnwettelijk samenwonen grondig onderzoekt. Ook binnen de lokale politie dient in elke zone een cel te zijn die zich daar actief mee bezighoudt.

• Halt aan de islamisering

Ergens halfweg deze legislatuur vertikte in Gent een moslim de vrouwelijke schepen die zijn huwelijk zou voltrekken, de hand te reiken.¹² In Brussel weigerde de schepen van Burgerlijke Stand sinds zijn aanstelling in 2012 al acht keer een huwelijk omdat de bruid om religieuze redenen weigerde hem een hand te geven.¹³

Het Vlaams Belang vindt de reactie van deze schepen niet meer dan normaal. Uit religieuze overtuiging geven islamitische vrouwen een man geen hand en weigeren islamitische mannen een vrouw de hand. Dat strookt helemaal niet met onze gewoonten en onze manier van leven. Steden en gemeenten moeten zich fel afzetten tegen wat islamitische pleitbezorgers "een gebrek aan respect ten opzichte van mensen die ervoor gekozen hebben om hun religie openbaar te manifesteren" plegen te noemen. Dat is immers de wereld op zijn kop. Voor heel wat islamieten lijkt respect eenrichtingsverkeer te zijn, waarbij het voor hen niet nodig is om zelf respect op te brengen voor de waarden en tradities van onze samenleving, zoals de gelijkwaardigheid tussen man en vrouw.

- ✓ Huwelijken mogen niet worden voltrokken wanneer de bruid of de bruidegom niet de nodige beleefdheid kan opbrengen om de burgemeester, de schepen of het gemeenteraadslid de hand te schudden.
- ✓ Uiteraard moet dit respect ook opgebracht worden voor de ambtenaren die de plechtigheid bijstaan.

Begin februari 2017 legde een onderzoek van de Britse denktank Chatham House bloot dat 64% van de inwoners in België vindt dat de inwijking uit moslimlanden moet stoppen. Dit cijfer bevestigt trouwens het onderzoek dat onze partij in oktober 2013 zelf heeft gevoerd bij zo'n 4 000 Vlamingen. 63% gaf aan dat immigratie geen positieve invloed heeft op onze samenleving. Deze schreeuw om de immigratie en de islamisering in Vlaanderen een halt toe te roepen, kan echt niet worden miskend.

De groeiende aanwezigheid van de islam is ontegensprekelijk een vervreemdende factor. De enorme toename van islamitische vzw's en feitelijke verenigingen¹⁴, gescheiden zwemmen, verplichte moskeebezoeken, het organiseren van moslimuitzendingen op radio of televisie en het erkennen en betoelagen van moskeeën, versterken dat nog. In 2015 werd door de Vlaamse provincies een totaalbedrag van 862 248 euro subsidies uitgekeerd aan 26 erkende moskeeën. In 2016 steeg deze subsidiëring naar 960 481 euro, zo'n 24 000 euro meer dan voor dat jaar werd begroot. In hun budgetten voor 2017 legden de vijf provincies samen voorlopig 921 276 euro vast. Het Vlaams Belang wil dat dit stopt. De overheid moet de erkenning van de islam intrekken. Ook de lokale besturen moeten ingrijpen.

- ✓ Onder meer het dragen van islamitische kledij in openbare gebouwen moet verboden worden voor het stads- en gemeentepersoneel. Zo'n verbod moet ook gelden in de stedelijke en gemeentelijke scholen.
- ✓ Moslimbeurzen of verenigingen en initiatieven die de islam promoten, mogen niet worden gesubsidiëerd of gefaciliteerd.
- ✓ Aan de vraag tot het aanbieden van halalmaaltijden mag niet worden toegegeven.

Steden en gemeenten mogen niet meewerken aan de bouw van moskeeën, meer nog: er wordt een bouwstop op moskeeën nagestreefd.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat de lokale besturen een strikte toepassing van de voorschriften naleven. Zij mogen niet zelf op zoek gaan naar gebouwen voor de moslimgemeenschap. Bestaande moskeeën die zich niet houden aan de voorschriften, moeten worden gesloten.

• Steden, dorpen, wijken, straten zonder terreur

Extra politietoezicht en patrouillerende militairen in onze steden, stations en winkelcentra. Rugzakcontroles, metaaldetectoren, stewards, beveiligingsagenten, camera's, afgebakende publiekszones, betonblokken, politie- en legervoertuigen die toegangswegen blokkeren, ... Het is maar een greep uit de resem aan maatregelen die moeten verhinderen dat moslimterroristen een aanslag zouden plegen wanneer mensen samenkomen, bijvoorbeeld tijdens feestelijkheden, sportmanifestaties of andere grote evenementen en die aantonen hoe reëel de terreurdreiging nog altijd is.

Naar aanleiding van de verslaggeving omtrent radicalisering in de gevangenis berichtte de Staatsveiligheid zich zorgen te maken over een aantal islamitische gevangenen en de opvolging ervan. Begin dit jaar bevestigde de minister van Justitie dat 447 gevangenen geradicaliseerd zijn of tekenen van radicalisering vertonen. In dat licht was het natuurlijk verontrustend via de pers te vernemen dat op korte termijn niet minder dan 82 veroordeelde moslimextremisten en geradicaliseerde veroordeelden kunnen vrijkomen en zich opnieuw in onze steden, dorpen, wijken en straten kunnen vestigen.¹⁵ Even zorgwek-

kend is dat de Belgische overheid reeds 125 IS-strijders of hun trawanten, die vanuit Syrië of omgeving naar hier probeerden terug te keren, effectief tot het land heeft toegelaten.

- ✓ Veroordeelde moslimextremisten of veroordeelden die zich in de gevangenis ontpoppen tot radicale moslim, mogen niet vervroegd vrijkomen en moeten hun straf volledig uitzitten.

Hoe dan ook zullen in de nabije toekomst tientallen geradicaliseerden de gevangenis verlaten omdat ze hun straf zullen hebben uitgezeten. Het Vlaams Belang vindt het niet meer dan logisch dat die na hun vrijlating intensief worden opgevolgd. De lokale besturen kunnen daaraan meewerken, maar moeten zich dan wel kunnen voorbereiden op het moment dat de gevangene vrijkomt en in hun stad of gemeente zal komen wonen.

Lokale besturen worden belangrijk geacht in het voorkomen en detecteren van radicalisering. Het is dan ook logisch dat de burgemeesters, belast met het handhaven van de orde en van de veiligheid in onze steden en gemeenten, daarover volledig geïnformeerd worden.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat burgemeesters niet alleen worden ingelicht over alle personen in hun stad of gemeente die als geradicaliseerde moslim staan geregistreerd. Zij moeten ook weten wie daarvan zich na vrijlating uit de gevangenis, binnen hun ambtsgebied vestigt.

• Neen aan onverdoofd slachten

Uit cijfers die de Vlaamse slachthuizen in 2016 vrijgaven, bleek dat het aandeel dieren dat in Vlaanderen onverdoofd werd geslacht alsmaar toenam: 94% van de schapen, 48% van de kalveren en 21% van de runderen werden zonder verdoving geslacht. Het leek erop dat onverdoofd slachten stilaan de regel zou worden.

De reactie van een groep van dierenartsen was scherp. Zij weerlegden onomwonden dat er slachttechnieken zouden zijn die zo efficiënt zijn dat de dieren geen pijn voelen. Een argument waar islamitisch religieuzen wel eens mee uitpakken. Maar ze waren het vooral beu dat er met twee maten en twee gewichten werd gemeten. "Als wij een dier niet verdoven, worden we geschorst" stelden zij¹⁶. De dierenartsen onderstreepten dat er mogelijkheden zijn om dieren te verdoven, waarna ze pijnloos kunnen worden geslacht.

Het is voor het Vlaams Belang onaanvaardbaar dat vlees van onbedwelmd geslachte dieren op de borden belandt van nietsvermoedende Vlaamse consumenten die zich in grote meerderheid kanten tegen deze barbaarse dierenmishandeling. De cijfers waren nog maar eens een bewijs dat de multiculturele samenleving zodanig is ontspoord dat het niet langer de moslim is die zich aanpast, maar de Vlaming die zich dient te schikken naar de voorschriften van de islam. Het Vlaams Belang ijvert al vele jaren voor een verbod op onverdoofd slachten en diende daarvoor in 2015 in het Vlaams Parlement nog een voorstel in. De Vlaamse regeringspartijen zorgden er met allerlei verdragingsmanoeuvres voor dat het voorstel nooit werd gestemd. Dat de Vlaming dierenmishandeling niet meer aanvaardt, drong echter steeds dieper door. Na heel wat overleg met de geloofsgemeenschappen, bemiddelen en zalven, bereikte de Vlaamse regering dan toch een akkoord. Eind juni 2017 stemde het Vlaams Parlement een verbod op onverdoofd slachten dat ingaat vanaf 1 januari 2019.

- ✓ Het Vlaams Belang meent dat in aanloop naar het verbod op onverdoofd slachten de lokale besturen islamitische slachthuizen nu al moeten sluiten.

Zodra het verbod van kracht is, legt het Vlaams Belang de taak bij de lokale overheid er streng over te waken dat er geen verdoken onverdoofde slachtingen plaatsvinden.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat meldingen van overtredingen altijd worden onderzocht. Bovendien moet er actief worden gecontroleerd. Wanneer inbreuken worden vastgesteld, moet onmiddellijk worden opgetreden en altijd proces-verbaal worden opgemaakt.

• Aangename en leefbare woonwijken

De woonfunctie van onze steden en gemeenten moet tot uiting komen in aangename woonwijken. Er zijn heel wat factoren die de leefbaarheid van een wijk mee bepalen. De absolute nummer één, zeker in de steden, is het tegengaan van gettovorming. Een goede sociale mix is daarvoor essentieel.

We gaven al aan dat sociale woonprojecten kleinschalig en op een oordeelkundige manier in de steden en gemeenten moeten worden ingeplant. Het Vlaams Belang meent dat sociale huisvesting ook niet louter een sociaal vangnet mag zijn dat enkel open staat voor mensen met een leefloon of een vervangingsinkomen. Wanneer iedereen met een redelijk inkomen, zeker uit arbeid, geweerd wordt uit de sociale huisvesting, zullen onze sociale woonwijken verworden tot onleefbare sociale getto's.

- ✓ Gemeenten moeten bij de Vlaamse overheid aandringen op een maximumgrens aan vreemdelingen per sociale woonwijk en sociale woonblok. Er moet een vestigingsstop worden ingesteld voor vreemdelingen.
- ✓ Huisvestingsmaatschappijen, steden en gemeenten moeten binnen de wettelijke mogelijkheden voorrang geven aan personen die enkel over onze nationaliteit beschikken.
- ✓ De lokale huisvestingsmaatschappijen moeten nauwlettend toezien op de verplichte kennis van het Nederlands in de sociale huisvesting, zodat elke sociale huurder in de toekomst behoorlijk Nederlands spreekt. Dit zal de leefbaarheid in sociale woonblokken in de hand werken en de vervreemding tegengaan.

Overlast in sociale woonwijken en sociale huisvestingscomplexen blijft al te vaak onbestraft. Nochtans hebben fenomenen als sluikstorten, hinderlijk lawaai, graffiti, enz., een enorm negatieve invloed op de leefbaarheid van een woonwijk.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat huisvestingsmaatschappijen een kordaat beleid voeren tegen overlast. Van wie structureel overlast veroorzaakt, moet het contract worden opgezegd.

• Vlaamse gezinnen aantrekken

Heel wat mensen en vooral jonge gezinnen met kinderen trekken nog altijd weg uit de stad. De Stadsmonitor, een set indicatoren waarmee het Agentschap Binnenlands Bestuur elke drie jaar de leefkwaliteit en de ontwikkeling van de Vlaamse centrumsteden in kaart brengt, geeft aan dat ongeveer drie op de tien huishoudens uit deze steden binnen de komende vijf jaar een verhuis plant. Dat is meer dan de gemiddelde verhuisintentie in Vlaanderen. Gezinnen met inwonende kinderen hebben de meeste verhuisintenties. De verschillen tussen de steden zijn groot. Er kan niet eenduidig een reden voor de verhuis worden opgegeven. Financiële motieven spelen alleszins een rol, maar er kan niet worden ontkend dat factoren als de sociaal contact, woonomgeving, overlast, onveiligheid of de uitstraling van de buurt sterk wegen.

Wonen in de kern van een gemeente heeft een aantal voordelen. Het is praktisch dat winkels, cafés, eetgelegenheden, de school van de kinderen, sport- en hobbymogelijkheden dichtbij zijn en niet elke verplaatsing een auto vergt. Een stad schaalde die troeven nog op en biedt als extra dikwijls nog vlakbij gelegen werkgelegenheden aan.

Het Vlaams Belang wil dat het vertrek van Vlaamse gezinnen uit de steden stopt. Het is duidelijk dat daarvoor een batterij aan maatregelen moeten worden genomen. Het Vlaams Belang meent dat, ook wanneer de tastbare overlast is verdwenen, financiële stimulansen zullen nodig zijn om Vlaamse gezinnen opnieuw naar de stad te trekken. Momenteel is 15 000 euro van de aankoop prijs van de gezinswoning vrijgesteld van registratierechten. Voor wonen in de stad zijn wij voorstander van een gevoelige verhoging van deze vrijstelling.

- ✓ Wonen in de stad en in de gemeentecentra moet fiscaal aangemoedigd worden.
- ✓ Kosten verbonden aan het verwerven van een woning moeten verlaagd worden wanneer die woning ligt in de stad of het centrum van een gemeente.

We moeten er voor zorgen dat Vlaamse gezinnen, jong en oud, graag in de stad en in de gemeentecentra wonen. We rekenen hieronder ook de groeiende groep van alleenwonenden of zogenaamde 'singles'.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat lokale besturen investeringen in renovaties aanmoedigen in wijken die te kampen hebben met sociale achterstelling, leefbaarheidsproblemen of verkrotting. Goedkopere bouwgronden, renovatiepremies en huurtoelagen moeten het aantrekkelijk maken voor Vlaamse gezinnen om zich in de stad te vestigen.

Democratische gemeente

Het Vlaams Belang kiest resoluut voor een staatsvorm waarbij het Vlaamse volk wordt geregeerd door gekozen vertegenwoordigers uit eigen rangen. Die Vlaamse parlementaire democratie moet kunnen bouwen op **sterke en goed bestuurde Vlaamse steden en gemeenten**.

Als democratische, nationalistische politieke partij is het Vlaams Belang groot voorstander van de **directe democratie**. Wij vinden immers dat de Vlamingen een zo groot mogelijke invloed op de politieke besluitvorming dienen uit te oefenen en dat de politici over belangrijke onderwerpen geen beslissingen mogen nemen zonder dat de bevolking daarover haar mening heeft kunnen geven. Het is voor ons vanzelfsprekend dat beslissingen die diep ingrijpen in het maatschappelijke leven, ook door die samenleving gedragen worden. Als voorstander van een directe democratie meent het Vlaams Belang dat een **burgemeester rechtstreeks dient verkozen te worden** en dat **volksraadplegingen** die in onze steden en gemeenten worden gehouden, **bindend moeten zijn**.

Het maximaliseren van de politieke deelname van de bevolking en van de legitimiteit van de politieke besluitvorming zijn dus voor ons de belangrijkste oogmerken in de discussie rond de directe democratie. Dat wil ook zeggen dat onze partij kiest voor een **duidelijke bevoegdheidsverdeling tussen de Vlaamse overheid en de steden en gemeenten**, waarbij we een bevoegdheid pas leggen op het hogere bestuursniveau wanneer blijkt dat het lokale bestuur de taak aantoonbaar minder efficiënt kan vervullen.

Dat vraagt dat steden en gemeenten sterk worden bestuurd, toegankelijk voor elke inwoner en dat ze zich tot dienstverlening verbinden. Uitbouw van het elektronisch bestuur en het voeren van een actief openbaarheidsbeleid zal de toegankelijkheid verhogen. Bijzondere aandacht moet er gaan naar het bereiken van groepen als ouderen, jongeren, gehandicapten, blinden, slechthorenden en mensen die niet of weinig vertrouwd zijn met de digitalisering. Zij moeten op een aangepaste manier over alle **informatie op maat** kunnen beschikken.

Actiepunten voor een democratische gemeente:

• Burgemeester rechtstreeks verkiezen

Onder het motto 'de kiezer bepaalt, niet de partij' borrelt bij de liberalen geregeld de idee op om bij verkiezingen de lijststem af te schaffen. In 2006 strandde een halfslachtig compromis dat de kopstem afschafte voor de effectieve kandidaten, maar niet voor de opvolgers, op een duidelijk neen van het Grondwettelijk Hof. Na de parlementsverkiezingen van 2014 haalde Open VLD de idee nog even van onder het stof.

Het Vlaams Belang vindt dat de kiezer met een stem voor de lijst die haar vertegenwoordigt, steeds moet kunnen kiezen voor een partij. Toch moet zeker bij lokale verkiezingen een stem voor een individuele kandidaat meer doorwegen dan nu het geval is. Voor de verkiezing van de burgemeester wil het Vlaams Belang het gewicht van die stem zelfs helemaal doortrekken. Een overgrote meerderheid van de Vlamingen stelt 'zijn burgemeester' te kennen en wil dat mandaat rechtstreeks verkiezen. Een enquête halfweg vorige legislatuur gaf aan dat hun aantal nog was gestegen van 71% begin 2000 naar 77%.¹⁷

- ✓ Het Vlaams Belang wil niet langer dat de Vlaamse regering een door de verkozenen voor de gemeenteraad voorgedragen kandidaat tot burgemeester benoemt. De gemeenteraads-kiezers dienen zelf en rechtstreeks hun burgemeester te kunnen verkiezen.

• Onbestuurbaarheid aanpakken

Verscheidene gemeenten zijn deze legislatuur in onbestuurbaarheid verzeild. Bij een aantal daarvan doken de problemen al snel na de installatie van de gemeenteraad en de aanstelling van het bestuur op. Bij andere tikte de tijdbom wat langer. Turnhout, Haaltert, Pepingen, Dilbeek, Staden, Borgloon, Denderleeuw, Tienen, Putte, het Antwerpse district Deurne, allemaal werden ze lamgelegd en soms voor een hele tijd. Overloperij, persoonlijke ambities, nipte bestuurscoalities, zo'n ingrediënt zat er telkens wel in.

Coalities die afhangen van scheurlijsten, zich baseren op onduidelijke constructies of bestaan bij gratie van één persoon, dreigen heel snel in ruzie te stranden. Bij de opstart van coalitiebesprekingen moet besturen primeren, niet de ambitie van enkelen. Indien toch onbestuurbaarheid dreigt, dan moet de gemeenteraad die situatie snel kunnen ontmijnen.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat de gemeenteraad de mogelijkheid heeft een individuele schepen, een burgemeester of zelfs het gehele stads- of gemeentebestuur af te zetten. Dat moet kunnen met een gemotiveerde stemming op basis van een motie van wantrouwen. Het Vlaams Belang wil die mogelijkheid in het decreet Lokaal Bestuur inschrijven.

• Graaicultuur stoppen

Belgisch kampioen 2015 mandaten verzamelen was een Gents gemeenteraadslid voor Groen dat, bezoldigde en onbezoldigde samen, 58 posten wist te vergaren. Het jaar voordien was de titel voor een Limburgse sp.a-gedeputeerde met 56 mandaten. In 2016 veroverde die opnieuw de eerste plaats met 57 mandaten. Een aantal daarvan leverden ook flink wat op. De cijfers die het Rekenhof in de zomer van 2017 publiceerde, bevestigden dat Antwerps N-VA-schepen Koen Kennis zich in 2016 mocht kronen tot Vlaams kampioen van de betaalde mandaten. 19 van de 39 mandaten die hij toen uitoefende, waren bezoldigd.

Geschrokken door de forse publieke reactie op zo een graaicultuur, nam de Vlaamse regering een aantal maatregelen om de politici die 'bijklussen' in intercommunales, maar ook in de dochtermaatschappijen of in een van de vele 'filialen' van intercommunales, aan strengere regels te onderwerpen. Zo werd het maximale presentiegeld van 205 euro per vergadering voor een raadslid ook van toepassing op de rechtspersoon waarin een intergemeentelijk samenwerkingsverband deelneemt en werd het aantal mandaten in de raden van bestuur ingeperkt tot maximum 15. Het salarisplafond dat al van toepassing was voor burgemeesters en schepenen, werd uitgebreid naar gemeenteraadsliden. Alle vergoedingen moeten jaarlijks gerapporteerd worden.

Het Vlaams Belang vindt die maatregelen echter ontoereikend. Opleggen dat politici zich aan enkele normen moeten houden, kunnen we zelfs amper een maatregel noemen. Het kan voor ons ook niet dat bestuurszittjes in intercommunales dienen als troostprijs voor gezakte gemeentelijke mandatarissen. Velen van hen beschikken trouwens niet over de bekwaamheid of zelfs niet de oprechte belangstelling om dat mandaat behoorlijk in te vullen.

- ✓ Gemeentelijke vzw's mogen niet de nieuwe graaibak kunnen worden. Het aantal mandaten en de vergoeding voor politici in vzw's moet strikt begrensd worden.

- ✓ Het Vlaams Belang wil volledige transparantie over de inkomsten van mandatarissen. Alle politieke mandatarissen dienen de inkomsten, inclusief voordelen in natura, verkregen uit hun mandaten permanent openbaar te maken. Dat dient alleszins te gebeuren via de webstek van de gemeente waar de mandataris woont.

• Gemeenteraad versterken

Stapsgewijs heeft het decreet dat de werking en organisatie van de gemeenten regelt, geschraagd door nieuwe budgetteringsregels die de inzet van geldmiddelen paren aan 'strategisch management', zichtbaar gezorgd voor een verschuiving van beslissingsmacht van de gemeenteraad naar het schepencollege en de burgemeester. Onder het denkbeeld dat de raad moet sturen op de hoofdlijnen en zich niet moet inlaten met allerlei praktische uitwerking, maakten lokale besturen gretig gebruik van de vele delegatiemogelijkheden die het decreet voorziet. In de praktijk leidde dit ertoe dat de gemeenteraad werd uitgekled en het zeggenschap van de raadsleden werd uitgehold.

Het Vlaams Belang kan zich erin vinden dat visievorming en het maken van strategische keuzes een eerste taak zijn van de gemeenteraad en niet het kissebissen over allerlei details tot de kostprijs van een pot verf toe, maar niet dat het gemeentebestuur zich de bewindsmacht toe-eigent en de gemeenteraadsliden nog louter een controlefunctie toebedeelt. De openbare raadsvergadering moet de plaats zijn waar het beoogde beleid wordt besproken en de concrete invulling ervan wordt beslist. Niet de besloten collegevergadering.

Alleszins is in vele gemeenten de financiële marge waarover het gemeentebestuur beschikt voor het uitvoeren van het dagelijks bestuur, te ruim. Gemeenteraadsleden hebben er nog nauwelijks zicht op de leveringen, diensten en investeringen die binnen dat kader door het bestuur kunnen worden toegekend. Ook enkele delegatiemogelijkheden die het decreet voorziet, moeten worden teruggeschroefd. We denken dan aan het personeelsbeheer en het vaststellen van het personeelsorganogram. Gemeenteraadsleden weten dikwijls niet meer wie er voor het lokale bestuur werkt of hoe de diensten zijn bemand.

- ✓ De delegatiemogelijkheden van de gemeenteraad naar het gemeentebestuur moeten scherper worden begrensd. Dit zowel wat de mogelijkheid tot het delegeren van bevoegdheden betreft als de financiële marge waarbinnen delegatie mogelijk is.
- ✓ Er moet een periodieke rapporteringsverplichting van het lokale bestuur omtrent elke gedelegeerde bevoegdheid worden opgelegd.

Ruzie binnen het schepencollege, een raadsvergadering die in een vakantieperiode valt, ... leden van het lokale bestuur durven hierom wel eens weg te blijven van een gemeenteraad. In bijvoorbeeld de gemeente Denderleeuw bleven schepenen als gevolg van politiek geruzie gedurende maanden systematisch afwezig op collegevergaderingen en op vergaderingen van de gemeenteraad.

In tegenstelling tot gemeenteraadsleden voor wie het recht op een financiële vergoeding inhoudt dat zij werkelijk op de vergadering aanwezig zijn geweest, is de wedde van een burgemeester of schepenen niet gekoppeld aan de deelname aan de vergaderingen van het college, noch aan de vergaderingen van de gemeenteraad. Het feit dat aan elk lid van het college van burgemeester en schepenen de bevoegdheid voor een bepaald onderdeel van het gemeentelijk bestuur wordt toegekend en dat een gemeenteraadslid het recht heeft tijdens de gemeenteraad over elk onderdeel vragen te stellen, impliceert dat de schepenen en de burgemeester in principe aanwezig zijn op elke vergadering van het college en elke vergadering van de gemeenteraad. Het is dan ook verantwoord dit principe decretaal vast te leggen door het voorzien van een financiële sanctie vanaf een bepaalde mate van afwezigheid.

- ✓ Het Vlaams Belang wil in het decreet Lokaal Bestuur inschrijven dat de wedde van de burgemeester en van de schepenen verminderd wordt wanneer de mate van aanwezigheid op de gewone vergaderingen van het college van burgemeester en schepenen of op de vergaderingen van de gemeenteraad lager is dan 90%. De referentieperiode start op 1 januari en eindigt op 31 december van elk jaar. De sanctionering bestaat erin dat een percentage van de wedde wordt teruggevorderd overeenkomstig het hoogste afwezigheidspercentage vastgesteld hetzij op de gewone vergaderingen van het college, hetzij op de vergaderingen van de gemeenteraad.

• Mandaat van gemeenteraadslid en districtsraadslid opwaarderen

"Het valt op dat de leden van de gemeenteraad volgens de burgemeesters weinig in de pap te brokken hebben en pas ver achter de lokale uitvoerende macht en de administratie volgen."

Dit citaat uit het VVSG-blad Lokaal van januari 2016 vat een belangrijke conclusie samen die kan getrokken worden uit het onderzoek dat het Centrum voor Lokale Politiek van de Universiteit Gent voerde samen met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en het Agentschap voor Binnenlands Bestuur bij de Vlaamse burgemeesters. De burgemeesters zien duidelijk een verschuiving van invloed van de gemeenteraad naar de burgemeester, het schepencollege en de ambtenarij. De macht van de gemeenteraad schatten ze lager in dan de invloed van de gemeentesecretaris, de diensthoofden en de adviesraden.

Al eerder bevestigde politicoloog professor Ackaert een verschuiving van de beslissingsmacht naar het college van burgemeester en schepenen. Het statuut van een gemeenteraadslid zag hij als een oorzaak. Het lokale beleid is complexer geworden, het bestuderen van dossiers vergt tijd. De ontwikkeling van beleid wordt mee vorm gegeven door een heel netwerk van instellingen. Gemeenteraadsleden kunnen daarover lijvige rapporten lezen, maar veelal hebben ze niet de tijd om dat na hun dagtaak allemaal op te volgen.

- ✓ Om de gemeenteraadsleden te ondersteunen en hun werk te herwaarderen wil het Vlaams Belang in het decreet Lokaal Bestuur inschrijven dat in elke gemeente ten dienste van de raadsleden een administratieve cel moet worden opgericht. Die cel behoort niet tot de gemeentelijke administratie. Ze

werkt dus niet onder het gezag van de gemeentesecretaris, maar wel van een raadsgriffier die wordt benoemd door de gemeenteraadsleden.

De raadsgriffier is de belangenbehartiger van de raadsleden en helpt hen bij de informatiegaring of het samenstellen van een dossier. Hij organiseert op vraag van de raadsleden een commissievergadering. Kortom hij staat de gemeenteraadsleden heel praktisch bij in alles wat met de uitoefening van hun mandaat te maken heeft. Om de functie van raadsgriffier te bekostigen kan in elke stad en gemeente gerust nog een schepenmandaat worden afgeschaft.

• **Echte inspraak voor inwoners**

De Vlamingen staan heel terughoudend en twijfelend tegenover de invloed die ze hebben op de politiek en de besluitvorming. 80% geeft aan niets te kunnen beginnen tegen bijvoorbeeld een onrechtvaardige wet. 50% meent dat stemmen bij verkiezingen geen zin heeft omdat politici toch geen rekening houden met wat de kiezer denkt.¹⁸

We kennen allemaal voorbeelden van zogenaamde internetinspraak waarbij het lokale bestuur aankondigt dat de inwoners kunnen deelnemen aan een themabevraging via de gemeentelijke webstek. Veel respons komt daar meestal niet op. Ook zogenaamde inspraakrondes die het lokale bestuur organiseert in deelgemeenten, woonbuurten en wijken ontpoppen zich maar al te vaak tot pure propagandatochten omdat de beslissing eigenlijk al genomen is.

Het Vlaams Belang hekelt het organiseren van zo een schijninspraak.

- ✓ Inspraakmomenten moeten plaatsvinden bij aanvang van het planningsproces.
- ✓ Inspraakvervolgen moeten zo worden afgestemd dat de deelnemende inwoners het overzicht op het planningsproces kunnen behouden.

De inwoners moeten via echte inspraak mee kunnen sturen. Het is ook bijzonder dom de kennis van inwoners niet aan te spreken.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dan ook dat aan elke inspraak georganiseerd door een lokaal bestuur, kwaliteitsparameters worden verbonden. Minstens moet objectief de doelstelling van een gepland project worden uitgelegd, moet het draagvlak worden getoetst, moet de deelnemende inwoners ruim de tijd worden gelaten om te kunnen reageren en vragen te stellen. Er dient ook duidelijk te worden aangegeven of en zo ja op welk moment van het planningsproces, het lokale bestuur zich zal binden aan de inspraak en dat zichtbaar zal maken in het gemeentebudget.

• **Burgers beslissen bij referendum**

Inwoners moeten altijd hun mening over het beleid aan het lokale bestuur kunnen laten weten. Ook heel formeel. Daarom zijn enkele vormen van burgerparticipatie decretaal geregeld. De meest verregaande daarvan is de volksraadpleging. De uitslag van een gemeentelijke volksraadpleging is echter louter adviserend. Het gemeentebestuur van Sint-Niklaas, met de N-VA-burgemeester op kop, liet dat in september 2013 nog eens goed verstaan door tegen de wil van maar liefst 84% van de opgedaagde kiesgerechtigde inwoners, de huisvuilophaling toch te privatiseren. Naar aanleiding van het Oosterweeldossier liet N-VA-voorzitter Bart De Wever optekenen ook geen grote enthousiasteling te zijn van de volksraadpleging. Begin 2017 verklaarde hij nog dat volksraadplegingen een blokkeringsmechanisme zijn geworden.

Het Vlaams Belang is voorstander van het breed organiseren van volksraadplegingen op gemeentelijk niveau. Dus niet alleen over onderwerpen rond praktische zaken zoals de aanleg van een plein, de huisvuilophaling, de bouw van een parking of het al dan niet instellen van eenrichtingsverkeer in een straat, maar ook rond bijvoorbeeld de lokale veiligheids- en criminaliteitsproblemen.

Ook op het niveau van het district moeten, binnen de bevoegdheden van het district, volksraadplegingen kunnen worden gehouden.

Een volksraadpleging is de meest rechtstreekse vorm van democratie. Het Vlaams Belang vindt dan ook dat het raadplegen van de inwoners in dit geval bindend moet zijn.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat de inwoners van onze steden en gemeenten rechtstreeks invloed kunnen uitoefenen op het lokale beleid. Daarom moet in het decreet Lokaal Bestuur worden ingeschreven dat een gemeentelijke volksraadpleging en een volksraadpleging op districtsniveau beslissend is.

• Toegankelijk besturen

Er is Vlaamse regelgeving omtrent de toegankelijkheid van publieke gebouwen. Daar valt uiteraard ook het stadhuis of het gemeentelijk administratief centrum onder. Toch blijkt uit een test die Het Nieuwsblad in 2016 samen met expertisecentrum toegankelijkheid Inter deed, dat slechts één op drie gemeentehuizen in Vlaanderen voor iedereen toegankelijk is. Eén op vijf gemeentehuizen is zeer slecht toegankelijk voor mensen met een handicap. Soms geraken inwoners met een rolstoel zelfs helemaal niet binnen. Ook mensen op krukken of met een kinderwagen ondervinden heel wat moeilijkheden.

Toegankelijk besturen beduidt dat elke inwoner persoonlijk en rechtstreeks in contact kan komen met de gemeentelijke diensten en de ambtenaren, in het stad- of gemeentehuis. Rolstoelgebruikers, mindervaliden, senioren, slechtzienden of slechthorenden moeten er kunnen op vertrouwen dat zij vlot de gemeentediensten kunnen bereiken en niet steeds extra inspanningen moeten leveren om op eenzelfde dienstverlening te kunnen rekenen. Fysieke 'handicap-situaties', en soms zijn dat eenvoudige dingen, moeten dus vermeden worden. Het Vlaams Belang verwerpt de uitvlucht dat het ontwerpen van nieuwe openbare gebouwen of het aanpassen van bestaande op maat van mensen met een handicap 'enorm veel geld vraagt voor slechts een kleine groep'. De betere of verbeterde fysieke toegankelijkheid van het gebouw komt immers iedereen in de gemeente ten goede. Alle inwoners kunnen dan genieten van een comfortabel en veilig bereikbare dienstverlening.

- ✓ Er moet aandacht zijn voor elke stap van de parking tot het loket of het kantoor van de ambtenaar. Dit betekent minstens het voorbehouden van een aantal aangepaste parkeerplaatsen, dat balie en kantoren bereikbaar dienen te zijn zonder drempels of niveauverschillen en dat zitplaatsen en sanitair aangepast zijn voor mensen met een handicap.
- ✓ In geval van een calamiteit moet iedereen via een aangepaste vluchtweg het gebouw veilig kunnen verlaten. Bij brand bijvoorbeeld mogen liften immers niet worden gebruikt.

Toegankelijk besturen houdt ook elektronische toegankelijkheid in. Webstek en sociale media worden door lokale besturen nog voornamelijk gebruikt als elektronische folder of als louter mededelingskanaal. Sociale media zijn echter in essentie interactief. Deze media slechts in één richting gebruiken of de inzet ervan beperken tot de communicatieambtenaar zet een rem op de toegang tot het bestuur.

- ✓ Een elektronische brievenbus dient niet enkel voor het deponeren van klachten, maar ook voor het stellen van vragen en het aanreiken van suggesties.
- ✓ Een verzakt riooldeksel, een put in de baan, een boom die gevaarlijk overhelt, een versleten verkeersbord, kortom gebreken aan de gemeentelijke infrastructuur, moeten gemeld kunnen worden via het eenvoudig doorsturen van een foto naar de elektronische brievenbus.
- ✓ In elke gemeente moet een integraal e-loket, geïntegreerd in een overzichtelijke en gebruiksvriendelijke webstek, worden uitgebouwd.
- ✓ Sociale media dienen ingezet te worden als volwaardig communicatiekanaal met de inwoners.
- ✓ De zittingen van de gemeenteraad moeten via 'livestream' worden uitgezonden.

Het Vlaams Belang meent dat toegankelijke lokale besturen steunen op interactieve diensten en ambtenaren die vlot bereikbaar zijn en met elke inwoner op een gepaste manier communiceren. Vergeten we niet dat lang niet iedereen de sociale media is ingedoken. Nog altijd 15% van de huishoudens in dit land beschikt niet over een internettoegang¹⁹. Bovendien vindt bijna de helft van de bevolking de informatie die de overheid verstrekt, te ingewikkeld. Vooral ouderen en laaggeschoolden blijken de informatie niet altijd te begrijpen²⁰.

- ✓ We denken dus niet alleen aan de openingsuren van de diensten, die alleszins een avond en eventueel een volledige zaterdag moeten omvatten, maar ook aan een soepel afsprakensysteem en een juist

gebruik van moderne media. Zeker wanneer die zich moet richten tot specifieke groepen als blinden, slechtzienden, slechthorenden en doven, bejaarden en mensen die niet of minder vertrouwd zijn met de digitalisering en met computergebruik.

• **Vreemdelingenstemrecht afschaffen**

Buitenlanders in België kunnen onder bepaalde voorwaarden als kiezer deelnemen aan de gemeenteraadsverkiezingen. Dit recht werd in 2004 ingevoerd vanuit platte electorale overwegingen en was er vooral op gericht de linkse partijen stemmenwinst op te leveren. Het was ook een eis van de Franstalige partijen. Die zagen in de potentiële stem van enkele honderdduizenden vreemdelingen een kans om de Vlamingen in Brussel de marginaliteit in te drukken en hun positie in de Vlaamse Rand te verzwakken.

Exemplarisch is de gretigheid waarmee de 'Turkse Belgen' in het voorjaar van 2017 deelnamen aan het referendum dat was uitgeschreven door de Turkse president Erdogan over een mogelijke wijziging van de grondwet in hun 'thuisland'. 81 000 van de 137 000 stemgerechtigde Belgische Turken, dat komt neer op 60%, namen deel aan het referendum. Dat was het hoogste percentage in heel Europa. Het is duidelijk dat het hart van deze mensen nog altijd in Turkije ligt en helemaal niet hier.

✓ Het vreemdelingenstemrecht moet worden afgeschaft.

Al eerder bleek dat allochtone kiezers etnisch stemmen. Zij stemmen voor kandidaten met dezelfde etnische of nationale afstamming. Dat verklaart waarom kandidaten van Marokkaanse of Turkse origine dankzij een groot aantal voorkeurstemmen worden verkozen op 'onverkiesbare' plaatsen. Het Vlaams Belang waarschuwt er dan ook voor dat dit vreemdelingenstemrecht tevens een factor van islamisering is.

✓ Het Vlaams Belang wil niet dat lokale besturen buitenlanders stimuleren om zich in te schrijven als kiezer.

Goed georganiseerde gemeente

Het Vlaams Belang heeft steeds openlijk het bestaan van de **provincies** in vraag gesteld. Dit weinig inspirerende bestuursorgaan staat immers haaks op onze idee van een sterk vereenvoudigde, heldere relatie tussen het Vlaamse en het lokale bestuursniveau. Het staat ook mijlenver van de burger. Een afgeslankte versie met minder bevoegdheden, minder raadsleden en minder deputatie, zoals de Vlaamse regering voorstelt, verandert niets aan **de overbodigheid ervan**. Bij een herverdeling van de huidige provinciale bevoegdheden, kiest het Vlaams Belang niet voor een machtsconcentratie in handen van de Vlaamse regering maar voor subsidiariteit.²¹ Wij willen zo veel als mogelijk bevoegdheden overhevelen naar de steden en gemeenten. Uiteraard samen met de financiële middelen. Dit vereist natuurlijk bestuurskrachtige steden en gemeenten.

Het is echter een realiteit dat de Vlaamse gemeenten veelal te klein zijn om hun steeds complexere taakstelling op een adequate manier het hoofd te bieden en zich verplicht zien tot het aangaan van partnerschappen met andere gemeenten of een stad. Samenwerking op zich is niet ongezond. Dat politici die de samenwerkingsverbanden besturen, verstrikt raken in financiële affaires en gulzig postjes met buitensporige loonzakjes bijeen graaien, is dat uiteraard wel. Laten we er dus voor zorgen dat deze samenwerking weggehaald wordt uit de schandaalsfeer die intussen aan de intercommunales kleeft, maar ook dat deze structuren bij het verdwijnen van de provincies niet kunnen uitgroeien tot een nieuw politiek tussenniveau. Met het vervangen van de intercommunales door nieuwe '**Verenigingen van Gemeenten**' stellen we heel concreet een drastische ommezwaai voor die de samenwerkingsverbanden zwaar politiek ontvet en het grossieren in mandaten helemaal onmogelijk maakt.

Dit neemt niet weg dat een resem van Vlaamse gemeenten die nu versmachten in een amalgaam van tientallen intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en kampen met financiële uitdagingen die ze nauwelijks aankunnen, zich toch beter zouden afvragen of een **vrijwillig ingezette fusie** met vergelijkbare gemeenten en eventueel een afgestemde stad niet beter zou zijn. Laten we niet vergeten dat we in een realiteit dreigen te geraken waarin kleine gemeenten met een bevolking tussen 10 000 en 15 000 inwoners worden bestuurd door een burgemeester en vijf schepenen en het bestuur van een gehele provincie zal opgenomen worden door vier gedeputeerden. Gelet op de toekomstige provinciale bevoegdheden is ook dat volgens ons een nog te ruim bemeten bestuur.

Daarbij komt nog dat burgers een pak kritischer zijn geworden, mondiger ook. Ze eisen een **kwantitatieve dienstverlening** en zijn eerder bereid juridische verweermiddelen te gebruiken. Dat vereist van onze stedelijke en gemeentelijke administratie een steeds grotere techniciteit, maar ook een modern bestuur dat interactief is, dat luistert en motiveert en zich vooral goed organiseert.

Actiepunten voor een goed georganiseerde gemeente:

• Competent en vaardig besturen

Wanneer we bevindingen van Audit Vlaanderen minder verbloemend vertalen dan ze worden weergegeven in de rapporten, dan blijken te veel lokale besturen hun zaken niet onder controle te hebben, te weinig doelgericht te werken, regelgeving onvoldoende toe te passen en te maken te hebben met incompetentie. Dat Audit Vlaanderen opmerkt dat wat het omschrijft als basisvragen zoals "Bereiken we als organisatie wat we willen bereiken?" en "Gaan onze middelen naar wat we echt belangrijk vinden?" soms niet beantwoord kunnen worden, vinden we alleszins bedenkelijk. Het Vlaams Belang stelt zowel verkozen bestuur als management verantwoordelijk voor dit deficit.

Via hun ambtenaren zijn de steden en gemeenten veelal het eerste contact tussen de burger en de overheid. Het is een recht van de burgers, maar tevens in het belang van de ambtenaren dat zij zich in de dienstverlening volledig neutraal gedragen. Net als neutraliteit en hoffelijkheid moeten kennis van zaken een vanzelfsprekendheid zijn.

- ✓ Bij de aanwerving van personeel is bekwaamheid en eventuele ervaring van de kandidaat het enige criterium.
- ✓ Ambtenaren en medewerkers van de lokale overheid mogen hun godsdienstige, politieke of filosofische overtuiging niet kenbaar maken tijdens de uitoefening van hun ambt.

Verkiezingen worden betiteld als het moment waarop behoeften van burgers en een aanbod aan beleid worden afgestemd. Zes jaar beleid richten op dat ene moment klopt natuurlijk niet. Een competente en vaardige lokale overheid weet, via directe inspraak van de inwoners en via wat de adviesraden overbrengen, wat er leeft in de lokale gemeenschap en stuurt bij. Ook dat is een element van competentie en vaardigheid.

- ✓ Nog te veel lokale besturen werken de hele legislatuur aanbodgericht. Zij moeten dat omgooien naar een vraaggericht beleid.

Of een gemeente in staat is de opdrachten waarvoor ze staat ook effectief te vervullen, hangt niet alleen af van een bekwaam ambtenarenkorps, maar ook van het engagement, de zin voor initiatief en de bekwaamheid van de bestuurders: burgemeester en schepenen. Zij moeten minstens de wil tonen de uitdagingen onderbouwd aan te pakken. We moeten in elk geval af van schepenen en burgemeesters die op hun 'zitdag' een antwoord beloven of inwoners wegsturen met weinig afdoende informatie.

- ✓ Het schepencollege moet het 'directiecomité' zijn van de burgemeester, die verantwoordelijk is voor de samenstelling ervan.
- ✓ Bij de interne organisatie van het lokale bestuur moet elke schepen duidelijk afgebakende, homogene bevoegdheidspakketten worden toegekend.
- ✓ Op de 'zitdag' van een schepen of burgemeester moeten de ambtenaren die instaan voor de beleidsdomeinen van die schepen of van de burgemeester, aanwezig zijn. De bevoegde ambtenaar geeft concrete antwoorden op vragen die inwoners dan stellen. Wanneer de schepen of burgemeester zich in het antwoord mengt, wordt dat genoteerd.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat de lokale besturen niet alleen aan hun ambtenaren, maar ook aan de leden van het schepencollege minimale kwaliteitseisen opleggen. Burgemeesters en schepenen die niet stelselmatig deelnemen aan vorming die binnen hun vakgebied past, worden geacht niet aan die kwaliteitseisen te voldoen en moeten door de gemeenteraad met een gemotiveerde stemming op basis van een motie van wantrouwen uit hun ambt kunnen worden gezet.

• Gezond investeren

De financiële schuld van de gemeenten steeg jaar na jaar. In 2014 brak die trend en kwam er een lichte daling. Het is nu nog niet uit te maken of die daling echt structureel is of niet, maar de cijfers lijken erop te wijzen dat de steden en gemeenten inzetten op de afbouw van hun schuld.²² Dat is ook heel cruciaal geworden. De budgetteringsregels van de Beleids- en Beheerscyclus (BBC) leggen de gemeenten op de autofinancieringsmarge te bewaken. Die marge moet positief zijn. Wordt de marge te klein, dan kan de gemeente niet meer lenen. Het gevolg daarvan kan zijn dat projecten niet kunnen worden opgestart.

Tegelijk zetten het toegenomen takenpakket, de nood aan gespecialiseerd en dus hoger opgeleid personeel plus een aantal financieel belastende dossiers, zoals de pensioenlasten en de stijgende kostprijs voor de politie- en hulpverleningszones, de gemeentefinanciën onder druk. Er is ook de vergrijzing, die een negatieve impact zal hebben op de ontvangsten uit de aanvullende personenbelasting (APB). Vooral voor kleine gemeenten is de demografische evolutie belangrijk. De demografische projectie 2016-2060 leert ons dat de vergrijzing in Vlaanderen sterk zal toenemen. Terwijl Vlaanderen momenteel één 67-plusser telt voor 4 personen tussen 18 en 66 jaar, zal die verhouding in 2060 één op 2,5 zijn.²³ Daarbij komen nog regeringsbeslissingen waarop de steden en gemeenten geen vat hebben, maar wel de gevolgen van dragen. De federale taxshift bijvoorbeeld die de personenbelasting tegen 2021 met 10% laat zakken, zal ook de gemeentelijke aanvullende personenbelasting doen dalen. De APB is voor de gemeenten samen met de opcentiemen op de onroerende voorheffing (OOV) een belangrijke financiële bron.

De slotsom van dit hele verhaal is de lokale besturen meer dan voorheen de knip op de portemonnee houden en investeren met de voet op de rem.

Het Vlaams Belang keurt het niet af dat lokale besturen met voorzichtigheid investeren. Niet investeren of investeringen verregaand terugschroeven is echter geen goed idee. Al zeker niet wanneer het gaat om onderhoudsinvesteringen. Uitgesteld onderhoud zal zich wreken en later de kosten extra in de hoogte jagen. Een gezond investeringsbeleid gaat uit van lokale noden en stelt daarin, omwille van de budgettaire beper-

kingen waarmee elk lokaal bestuur nu eenmaal heeft af te rekenen, prioriteiten maar gebruikt het schrappen van investeringen niet als structurele methode om het financiële evenwicht te bewaren. Politiek geïnspireerde investeringen die resulteren in megalomane projecten of zich kenmerken door een berekende investeringspiek in het jaar voor de lokale verkiezingen, zijn evenmin een voorbeeld van een gezond investeringsbeleid.

- ✓ De regeringen in dit land mogen lasten niet sluiks versassen naar de lokale besturen. Bijvoorbeeld door ingrijpend te besparen op de werkloosheidsvergoeding waardoor mensen sneller doorschuiven naar het leefloon.
- ✓ De federale en Vlaamse regering dienen het Belfortprincipe te respecteren. Dit houdt in dat de bijkomende kosten die lokale besturen moeten dragen als gevolg van een regeringsbeslissing, gecompenseerd moeten worden.
- ✓ Lokale besturen mogen zich niet schuldig maken aan een investeringsbeleid dat vooral het opbouwen van een verkiezingsbonus beoogt.
- ✓ Er mag niet worden beknibbeld op onderhoudsinvesteringen.
- ✓ Er moet een realistisch investeringsplan voor de duur van de gehele legislatuur worden opgesteld.
- ✓ Steden en gemeenten dienen voor het realiseren van hun investeringen in beginsel te kiezen voor open procedures die bovendien de nodige garanties moeten bieden dat sociale dumping wordt geweerd.

De drang om een begeerd (prestige)project, binnen een krappe financiële marge, toch gebudgetteerd te krijgen, doet lokale besturen wel eens uitkijken naar alternatieve vormen van financiering. Op zich is dat geen probleem, tenminste zolang de lokale besturen zichzelf tot grote voorzichtigheid verplichten. Bij het aangaan van bulletleningen²⁴ en de uitgifte van thesauriebewijzen, stellen we ons echter ernstige vragen. Is er tegen de dag van de terugbetaling niet voldoende budgettaire marge opgebouwd, dan dreigt de stad of gemeente immers in serieuze liquiditeitsproblemen te komen.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat lokale besturen risicovolle alternatieve financieringsideeën opbergen. Steden en gemeenten moeten heel open zijn over hun financiële toestand en mogen niet komen aandragen met financieringsvormen die kunnen gebruikt worden om het financiële evenwicht te ontwijken.

• Plicht tot dienstverlening

Tachtig procent van wat een gemeente doet, is dienstverlening. Daarin moeten de inwoners centraal staan. Op vragen moet helder worden geantwoord. Klachten moeten vlot worden afgehandeld. Meldingen van mankementen, defecten of beschadigingen aan infrastructuur moeten snel worden opgevolgd. Veruit de meeste steden en gemeenten beseffen het belang daarvan, toch scoren er nog te veel ondermaats. Zij slagen er niet altijd in een klaar antwoord te geven of informatie op maat te verstrekken. Gemakshalve wordt de inwoner dan maar doorverwezen naar de gemeentelijke webstek.

Wie zich voor het uitvoeren van zijn plannen via een gemeentelijke dienst informeert, dient te vernemen welke stappen allemaal moeten worden genomen en moet weten hoe de overheid op elke stap zal reageren. De stappen kunnen passen in de ruimtelijke ordening, in het milieubeleid, binnen een fiscaal regime, enz.

- ✓ Het 'gezaghebbend advies' moet verregaand worden doorgevoerd. Elke inwoner, handelaar of ondernemer moet erop kunnen rekenen dat wanneer het 'gezaghebbend advies' gevolgd wordt, hij geen sanctie riskeert omdat toch een of andere bepaling niet zou zijn nageleefd.

Steden en gemeenten moeten zich verbinden tot deugdelijke dienstverlening op maat aan elke inwoner. De gemeentelijke klachtenbehandelaar of ombudsdienst moet toezicht houden op het nakomen van deze verbintenis en actief optreden indien de gemeente die niet respecteert.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat stads- en gemeentediensten ondubbelzinnig aangeven binnen welke termijn dienstverlening wordt afgehandeld. Indien een inwoner schade heeft geleden als gevolg van bijvoorbeeld een te laat antwoord, dan moet de klachtenbehandelaar of ombudsdienst de inwoner bijstaan in het zoeken naar een effectieve schadeloosstelling.

• Geen geweld tegen ambtenaren

Het is niet moeilijk berichten te vinden over ambtenaren die het meedelen van een negatieve beslissing beantwoord zien met fysiek geweld of het terecht afwijzen van een eis van een inwoner met gespuug of een fikse scheldpartij. Sommigen deinzen er niet voor terug ambtenaren te beschuldigen van strafrechtelijke misdrijven tegenover burgers tijdens het uitoefenen van hun ambt.

Wanneer een burger een gegronde reden heeft om zware beschuldigingen te uiten ten aanzien van een ambtenaar, dan is het niet meer dan normaal dat er ook gerechtelijke stappen worden gezet. De klager heeft altijd de keuze om naar de rechtbank te gaan indien hij werkelijk denkt een zaak te hebben. Maar ook de ambtenaren en de lokale overheid hebben hun rechten. Zeker wanneer de beschuldiging onterecht is, want ondertussen is hun reputatie wel serieus gedeukt.

- ✓ Bij fysieke bedreiging of het beledigen en besmeuren van ambtenaren moet steeds een proces-verbaal worden opgesteld.

Het is gepast dat in geval van ongegronde beschuldigingen van strafrechtelijke aard tegenover een ambtenaar in functie automatisch een procedure in gang zou worden gezet door de lokale overheid die de klager voor de rechtbank daagt voor laster of eerroof. Automatisch omdat, indien het schepencollege occasioneel beslist in welke gevallen er een procedure volgt, er sprake kan zijn van willekeur.

Wanneer eventuele lasteraars weten dat hoe dan ook een reactie volgt bij ongegronde zware beschuldigingen, zullen zij wellicht twee keer nadenken voor ze met nonsens naar de buitenwereld stappen. Ze moeten beseffen welke schade de onterecht beschuldigde ambtenaren oplopen.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat elk stads- en gemeentebestuur een draaiboek uitwerkt dat de ambtenaren, en bij uitbreiding de stad of gemeente zelf, beter beschermt tegen laster of eerroof.

• Intercommunales vervangen door Verenigingen van Gemeenten

Gaandeweg hebben zich tussen de provincies en de steden en gemeenten, als een nieuw beleidsniveau, de intercommunales genesteld. Er bestaan verschillende vormen van intergemeentelijke samenwerking, maar alle hebben ze gemeen dat hun gemeentelijke afgevaardigden in de raad van bestuur politieke mandatarissen zijn.

Het aantal intergemeentelijke samenwerkingsverbanden is de afgelopen 15 jaar ook enorm toegenomen. Er zijn in Vlaanderen 288 formele intergemeentelijke samenwerkingsverbanden waarin steden en gemeenten rechtstreeks participeren.²⁵ Breiden we de telling uit naar elke vorm van grensoverschrijdende samenwerking waaraan Vlaamse steden en gemeenten deelnemen, van de juridisch verankerde structuren tot het meest informele partnerschap tussen ambtenaren, dan loopt het aantal op tot meer dan 2 200 samenwerkingsverbanden.²⁶ Het Agentschap Binnenlands Bestuur inventariseerde reeds in 2012 niet minder dan gemiddeld 68 verbanden per gemeente.

Intercommunales zijn in wezen een verlengstuk van het lokale bestuur. In de praktijk blijken ze uitgegroeid te zijn tot een politiek beleidsniveau dat al te dikwijls beleidsbeslissingen neemt in de plaats van de steden en gemeenten. Als gevolg van de graaicultuur waarvan we in 2017 getuige waren, een besmeurd niveau ook.

Het Vlaams Belang wil dat herstellen door de intergemeentelijke samenwerking zwaar politiek te ontvetten, de bestuursmacht weg te halen uit dat afgeschermd niveau en terug bij de steden en gemeenten te leggen en het toezicht op de intergemeentelijke samenwerking ten volle toe te wijzen aan de gemeenteraad.

- ✓ Het Vlaams Belang wil de huidige intercommunale structuren schrappen uit het decreet Lokaal Bestuur en intergemeentelijke zaken onderbrengen in nieuwe 'Verenigingen van Gemeenten' waarvan de indeling en de bestuurlijke organisatie de intercommunales en hun graaicultuur zal vervangen.

Die Verenigingen van Gemeenten zien we als volgt:

- ✓ Een Vereniging van Gemeenten werkt binnen afgeleide taken.
- ✓ De burgemeester is verantwoordelijk voor het functioneren van elke Vereniging van Gemeenten waarvan zijn stad of gemeente deel uitmaakt.
- ✓ Een Vereniging van Gemeenten wordt geleid door een Algemeen Bestuur waarin enkel de burgemeesters van de deelnemende steden en gemeenten zetelen. De burgemeester kan zich laten vervangen door een schepen of een raadslid, maar blijft de persoon die verantwoording aflegt aan de gemeenteraad van zijn stad of gemeente.
- ✓ Aan deelname aan een bijeenkomst van het Algemeen Bestuur is geen enkele vorm van verloning of presentiegeld verbonden.
- ✓ De burgemeester heeft een informatie- en verantwoordingsplicht ten aanzien van zijn gemeenteraad. Hij, ook indien hij zich in het Algemeen Bestuur van een Vereniging van Gemeenten (of een vergadering ervan) laat vervangen, rapporteert de raad over elk samenwerkingsverband waarin de stad of gemeente deelneemt. Dat gebeurt alleszins periodiek, en telkens wanneer een raadslid daarom verzoekt.
- ✓ De gemeenteraad spreekt zich uit over het functioneren van de burgemeester in de Vereniging(en) van Gemeenten waarvan zijn stad of gemeente deel uitmaakt en over het functioneren van het samenwerkingsverband zelf.
- ✓ Uiteraard is de controlerende taak van de gemeenteraad gekoppeld aan een ruim inzage-recht van de gemeenteraadsleden in alle dossiers, stukken en akten van de Vereniging van Gemeenten. Het decreet Lokaal Bestuur dient dat recht expliciet te voorzien.

Met deze ingrijpende verandering wordt de intergemeentelijke samenwerking weggehaald uit de schandaalsfeer die aan de intercommunales kleefte en zetten we de steden en gemeenten tevens aan de wildgroei aan intergemeentelijke samenwerking terug te snoeien tot de essentie.

• Doelmatig fuseren moet kunnen

De fusie van gemeenten die op 1 januari 1977 in werking trad, is niet echt tot ieders tevredenheid verlopen. In veel deelgemeenten is ze vandaag nog altijd niet verteerd. Dat speelde er zeker in mee dat zelfs met het aanbod tot schuldovername door de Vlaamse regering, tot 500 euro per inwoner, het huidige fusieverhaal heel beperkt is gebleven. Begin maart van dit jaar keurde de Vlaamse regering zeven fusies definitief goed. Het gaat om Oudsbergen (Meeuwen-Gruitrode en Opglabbeek), Kruisem (Kruishoutem en Zingem), Aalter (Aalter en Knesselare), Pelt (Overpelt en Neerpelt), Deinze (Deinze en Nevele), Puurs-Sint-Amunds (Puurs en Sint-Amunds) en Lievegem (Lovendegem, Zomergem en Waarschoot). Dat de Vlaamse regering het maximumbedrag van over te nemen schulden op 200 miljoen euro plafonneerde, met een maximum van 20 miljoen euro per fusie, kan er op duiden dat ook zij niet in een grote fusiebereidheid geloofde.

Het is een feit dat gemeenten heel wat zaken niet meer alleen aan kunnen. De geringe schaalgrootte van de Vlaamse gemeenten²⁷ wordt meer en meer als problematisch ervaren. Zelfs onze centrumsteden zijn niet voldoende groot om een samenwerking met andere gemeenten helemaal weg te denken. Het ophalen en verwerken van afval is daar een uitgelezen voorbeeld van. Logisch dat dit aanzet tot een nadenken over schaalvergroting.

Het Vlaams Belang drukt er op dat schaalvergroting niet mag leiden tot een grotere afstand tussen bestuur en burger. De gemeenten moeten het bestuursniveau letterlijk 'het dichtst bij de burger' blijven. Bovendien zijn gemeentefusies een drastischer ingreep dan het op het eerste gezicht lijkt. Ze hebben een grote impact op de lokale besturen die erbij betrokken zijn en op de inwoners van die gemeenten. Zelfs wanneer ze opnieuw opschalen, zullen steden en gemeenten nog partnerschappen met andere gemeenten en/of een stad aangaan. Uit financiële overweging, om expertise te bundelen, om een gebrek aan slagvaardigheid te ondervangen, enz. We kunnen daar niet omheen.

Intergemeentelijke samenwerking waartoe steden en gemeenten wel rijkelijk bereid blijken te zijn, vraagt in tegenstelling tot fusie niet de opoffering van het eigen schepen- of burgemeestersambt.

Is het om die pil te verzachten dat de Vlaamse regering erin voorziet dat de nieuwe gemeente die uit een fusie ontstaat in de eerste bestuursperiode na de verkiezingen twee schepenen meer zal tellen dan gelijkaar-

dige gemeenten die niet zijn gefuseerd en er in de daaropvolgende bestuursperiode nog één extra schepen is? Het Vlaams Belang ziet echter geen enkele reden om in fuserende gemeenten bestuurders met een tijdelijk mandaat te sussen.

- ✓ De idee van tijdelijke extra schepenen voor fusiegemeenten moet worden geschrapt.

Het Vlaams Belang wil niet dat fusies van bovenaf worden opgelegd. Vrijwillige fusies tussen gemeenten zijn wel aan te moedigen wanneer die het verhogen van de efficiëntie van de dienstverlening voor ogen hebben.

Ons voorstel om de samenwerking tussen gemeenten politiek te ontvetten en de burgemeesters verantwoordelijk te maken, zal ertoe leiden dat de steden en gemeenten zelf het intercommunale landschap zullen wieden. Meer dan waarschijnlijk stoten (kleine) gemeenten waarvoor het niet altijd evident is om voldoende kwaliteitsvolle dienstverlening te leveren, daarbij op een drempel die hen een fusie doet overwegen. Laten we op die manier de vrijwillige fusies tussen gemeenten aanmoedigen.

- ✓ Het Vlaams Belang drukt erop dat fusies tussen gemeenten moeten gedragen worden door een 'efficiëntie-studie'. Sentiment of een goede (partij)verstandhouding tussen de huidige burgemeesters, mag nooit het uitgangspunt zijn. Het is voor ons ook essentieel dat de bevolking goedkeuring geeft aan een geplande fusieoperatie. Die goedkeuring wordt gevraagd via een bindende volksraadpleging.

• Doelmatig splitsen: geen taboe

Het Fusiedecreet, goedgekeurd door het Vlaams Parlement in juni 2016, legt vast onder welke voorwaarden steden en gemeenten kunnen fuseren. Het decreet laat twee scenario's: ofwel voegen aangrenzende gemeenten hun volledige grondgebied samen in een zuivere fusie, ofwel hertekenen ze hun grenzen en fuseren ze met splitsing. Het nettoresultaat moet echter altijd zijn dat het aantal gemeenten na de fusie minder is dan het aantal gemeenten ervoor. Een pure defusie laat het decreet niet toe. Gesplitste delen kunnen dus niet als zelfstandige gemeente verder bestaan.

In enkele Antwerpse deelgemeenten (Ekeren, Lillo, Berendrecht, Zandvliet) leeft echter sterk de idee zich los te maken van 't stad. Eigen analyses toonden aan dat het financieel en organisatorisch haalbaar is dat bijvoorbeeld Ekeren als autonome gemeente zou bestaan. Bovendien zouden de inwoners op termijn kunnen rekenen op eenzelfde dienstverlening tegen een lagere kostprijs omdat de gemeente gebruik kan maken van de centrumfunctie van Antwerpen zonder hiervoor financieel te moeten opdraaien.

- ✓ Het Vlaams Belang wil niet dat de fusie van 1983, toen aan aantal gemeenten bij de stad Antwerpen werden gevoegd, als gebetonneerd moet worden beschouwd. Antwerpse districten die aantoonbaar autonoom leefbaar zijn, moeten zich ook zonder onmiddellijk vooruitzicht op een nieuwe fusie los kunnen maken van de stad indien zo'n operatie wordt gewenst door de inwoners. Die wens wordt getoetst met een volksraadpleging.

Anderzijds pleiten we er sterk voor dat gemeenten die verkiezen te blijven fungeren als Antwerps district, kunnen besturen met goed afgebakende bevoegdheidspakketten. Dit zal verhinderen dat het stadsbestuur nog langer districtsstemmingen naast zich neerlegt en steeds meer centralistisch te werk gaat. Vergeten we niet dat de huidige districten, met amper bevoegdheden, enkel aan mandaatgelden de belastingbetaler jaarlijks 1 350 000 euro kosten.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dan ook dat de districtsbestuursakkoorden worden gevormd op voet van duidelijke bevoegdheidspakketten die alleszins openbare werken, onderhoud van het openbaar domein, groenvoorziening, horeca, middenstand, toerisme, senioren, jeugd, sport en cultuur moeten omvatten. Uiteraard met de bijbehorende financiële middelen, personeel en geflankeerd door een gedecentraliseerde technische dienst.

• Nutsvoorzieningen op Vlaams niveau

Dossiers gekoppeld aan de verplichte uitkoop van Electrabel uit de energienetbeheerders zijn de afgelopen jaren meermaals op de vergadertafel van de gemeenteraadsleden beland. In september 2016 moesten de

steden en gemeenten zich opnieuw uitspreken over een dossier verbonden aan de uitstap van Electrabel: het VOLTA-project dat voorzag in de injectie van Chinees kapitaal in Eandis dat nood had aan bijkomend eigen vermogen.

Het Vlaams Belang had heel wat kritiek op de transactie. De dochter van het Chinese staatsbedrijf State Grid Corporation was niet alleen bereid een opvallend hoog bedrag te betalen voor de participatie, maar zou als aandeelhouder onze stroomfactuur mee bepalen. Uiteindelijk trok Antwerpen finaal de stekker uit de omstreden deal. Struikelblok voor de stad was dat de aan de transactie verbonden fusie van de distributienetbeheerders het distributietarief voor de Antwerpenaren zou omhoog trekken.

Het lokale energiedistributienet maakt deel uit van de publieke dienstverlening en is een essentiële infrastructuur in de energiebevoorrading. Energie en de energiebevoorrading zijn strategische sectoren die in Vlaanderen verankerd moeten blijven. De toenemende behoefte van onze samenleving aan elektriciteit benadrukt het strategische belang steeds meer.

Bovendien staat het voor ons buiten kijf dat elke Vlaming recht heeft op dezelfde elementaire nutsvoorziening gewaarborgd door eenzelfde dienstverlening. We denken hierbij niet alleen aan elektriciteit, maar ook aan gas en water.

Het Vlaams Belang legt die dienstverlening dan ook op het Vlaamse niveau en niet bij de steden en gemeenten die door het oprichten van intercommunale structuren de facto aangeven deze dienstverlening als lokaal bestuur niet aan te kunnen.

Dit wordt nog versterkt door het feit dat de gemeentelijke autonomie een heel relatief begrip wordt in de mastodontintercommunale Fluvius die is ontstaan uit de integratie van de distributienetbeheerders Eandis en Infrac.

- ✓ Het Vlaams Belang wil de distributie van elementaire nutsvoorzieningen zoals elektriciteit, water en gas weghalen bij de steden en gemeenten en in handen leggen van het Vlaamse niveau. De huidige distributie-intercommunales moeten worden ontbonden. Samenwerking met de private sector moet wel mogelijk zijn.

• OCMW wordt Welzijnsdienst

De idee van de Vlaamse regering om het lokaal sociaal beleid krachtiger te maken door het OCMW als rechtspersoon op te heffen en helemaal in te kantelen in de gemeente, struikelde toen Franstalig België duidelijk maakte niet op hetzelfde spoor te zitten als Vlaanderen. De Vlaamse regering werkte dan maar een model uit dat de gemeenteraad als OCMW-raad zal laten fungeren, maar het OCMW en de gemeente toch als twee afgescheiden rechtspersonen zal laten bestaan.

Het Vlaams Belang wil ervan af dat er een specifiek lokaal bestuur moet zijn dat werkt aan het welzijn van de burgers, los van de gemeentelijke diensten. Modern duurzaam lokaal sociaal beleid wortelt in een geïntegreerd gemeentelijk beleid en niet in de huidige 3 084 Vlaamse OCMW-mandaten. Welzijn omvat immers ook aspecten zoals wonen, onderwijs, werk, mobiliteit, toegang tot gezondheidszorg en recht. Dat is dus heel wat breder dan de armoede die meestal in de focus van de OCMW-praktijk wordt geplaatst.

- ✓ Het huidige OCMW dient als een Welzijnsdienst volledig te worden geïntegreerd binnen de gemeentediensten.

Wanneer tijdens een informatievraag, het afleveren van een attest of de behandeling van bijvoorbeeld een stedenbouwkundig dossier blijkt dat de inwoner nood heeft aan sociale dienstverlening, moet die zoveel als mogelijk geïntegreerd worden in de lopende procedure of het opgestarte dossier. Er moet van af gestapt worden dat dit er automatisch toe leidt dat de inwoner zelf een nieuw, afgesplitst dossier bij een andere dienst moet opstarten.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat de steden en gemeenten hun diensten zo inrichten dat elk aspect van het welzijnsbeleid erin geïntegreerd kan worden.

• Provincies afschaffen

De Vlaamse regering zou, als een eerste stap naar het afschaffen ervan, de Vlaamse provincies drastisch afslanken. De provincies zouden geen opcentiemen meer innen en ze zouden zich moeten beperken tot strikt grondgebonden taken. Ze zouden zich ook volledig moeten terugtrekken uit de Vlaamse grootsteden Antwerpen en Gent. Uiteindelijk is van deze hervormingsplannen weinig in huis gekomen. Vandaag kunnen de provincies nog steeds opcentiemen heffen en zullen ze heel wat persoonsgebonden taken blijven organiseren. Dat het aantal provincieraadsleden wordt gehalveerd en er na oktober 2018 minder gedeputeerden zullen zijn, kan moeilijk worden verkocht als een stap naar het afschaffen van de provincies. De provincies komen eigenlijk zelfs versterkt uit het debat. We mogen immers verwachten dat geen van de traditionele partijen de provinciale schaal en het grondgebonden profiel nog in vraag zal stellen.

Deze afgeslankte versie met minder raadsleden, minder deputatie, minder bevoegdheden, verandert niets aan de overbodigheid van het achterhaalde provinciale beleidsniveau. De provincies beantwoorden helemaal niet aan een transparante en goed georganiseerde overheid die dicht bij de Vlaming staat. Het Vlaams Belang pleit er dan ook onverminderd voor de provincies compleet af te schaffen en hun bevoegdheden te herverdelen.

Laat het duidelijk zijn dat we met 'provincies' enkel het bestuurlijke niveau voor ogen hebben. Net zoals 'Haspengouw' en 'Hageland' laten we geografische omschrijvingen als 'Brabant', 'Limburg', 'West- en Oost-Vlaanderen' graag bestaan. Ook samenhangendheid zoals die gekoesterd wordt in bijvoorbeeld 'het Limburggevoel' viseren we in geen geval.

Natuurlijk zal het Vlaams Belang deelnemen aan de provincieraadsverkiezingen van 14 oktober. Zolang er een provinciaal bestuursniveau bestaat, zullen onze verkozenen ook daar het programma van het Vlaams Belang uitdragen. Binnen de bevoegdheden die de provincies nog hebben, zullen zij zich in de provincieraad blijven inzetten om de belangen van de burgers te verdedigen.

- ✓ In de aanloop naar het opdoeken van de provincies wil het Vlaams Belang, conform de halvering van het aantal provincieraadsleden en in overeenstemming met de verminderde provinciale bevoegdheden, een halvering van de deputatie van zes naar drie leden.

Geen enkele burger zal er wakker van liggen dat de projecten waarop de provincies nu al te gretig springen, worden uitgevoerd door een ander beleidsniveau. Het Vlaams Belang wil het afschaffen van de provincies verbinden aan het versterken van het bestuursniveau waar de burger wel mee begaan is: zijn stad, zijn gemeente.

- ✓ Het Vlaams Belang wil bij de herverdeling van de provinciale bevoegdheden de subsidiariteit ten volle laten spelen. Dit betekent dat wij niet kiezen voor een machtsconcentratie in handen van de Vlaamse regering, maar wel voor een zo veel als mogelijk overhevelen van bevoegdheden naar de steden en gemeenten. Uiteraard samen met de financiële middelen.

Welvarend, veilig en sociaal

Welvarende gemeente

Vlaanderen heeft een enorm economisch potentieel. Onze steden en gemeenten hebben heel wat mogelijkheden om op lokaal vlak een gezond economisch klimaat te scheppen dat ondernemers alle kansen geeft. Zij kunnen er echt toe bijdragen dat **Vlaamse bedrijven in Vlaamse handen** blijven en niet worden verkocht aan buitenlandse investeerders waarna ze wegtrekken of gewoon verdwijnen.

Een **gunstig ondernemingsklimaat** is echter enkel mogelijk wanneer administratieve overlast verdwijnt, regelgeving transparant is, handelaars niet staan voor een wildgroei aan belastingen en oneerlijke praktijken worden opgespoord en bestraft. Uiteraard erkent het Vlaams Belang dat steden en gemeenten hun fiscaal kader moeten kunnen afstemmen op de lokale financiële noden, maar een nodeloos ingewikkeld en onoverzichtelijk fiscaal scala verhoogt alleen maar de administratieve druk.

Uit enkele bevestigingen van ondernemersorganisatie Unizo²⁸ bleek dat een meerderheid van de ondernemers er absoluut geen spijt van heeft met een **eigen zaak** te zijn gestart. Een op vijf zou er echter niet meer aan beginnen en één op vier twijfelde. 20% van de ondernemers zei het moeilijk te hebben de zaak over-eind te houden. De helft van de Vlaamse ondernemers gaf aan hun werk niet meer gezond te kunnen combineren met hun privéleven of ervaren stress en psychische vermoeidheid. Zeker beginnende zelfstandigen durven omwille van de zware startinvesteringen geen opdrachten te weigeren en kloppen massa's uren. Uit de bevestigingen kwam ook naar voor dat de hoge belastingdruk, de hoge loonkost en de administratieve rompslomp de ergernissen en knelpunten bij uitstek van de ondernemers blijven. Vereenvoudiging van de administratie kan voor een stuk een uitkomst bieden. Steden en gemeenten moeten zich dan ook inschakelen in een bundeling van de bevoegdheden en de dienstverlening die ondernemers aangaan.

Het Vlaams Belang juicht beleidsmaatregelen die stimuleren in plaats van sanctioneren absoluut toe. Zeker in het kader van handel, nijverheid en horeca liggen daar mogelijkheden. Anderzijds willen we **hard optreden tegen oneerlijke concurrentie**. Zeker nachtwinkels geven al te vaak de indruk dat zij de handelsbepalingen niet al te nauw hoeven te nemen. Systematische controles op het naleven van de wettelijke voorschriften moeten erop toezien dat ook zij alles netjes volgens de regels laten verlopen.

Actiepunten voor een welvarende gemeente:

• Ondernemers ruimte geven

Middenstand en kmo zijn de motor van onze Vlaamse economie. Het is bijzonder triest te lezen dat volgens een enquête van Vlaams netwerk van ondernemingen Voka²⁹ de economie in dit land alles in zich heeft om voluit aan te trekken, maar dat 71% van de Vlaamse ondernemers vreest dat de federale regering er niet zal in slagen de daartoe noodzakelijke beslissingen te nemen.

Vlaanderen is traditioneel een regio waar zelfstandigen, familiebedrijven en kmo's sterk met de samenleving verweven zijn. Deze troef moeten de lokale besturen meer uitspelen. Elke stad of gemeente dient een ondernemende gemeente te zijn die streeft naar een duurzaam, fijnmazig lokaal economisch weefsel met bedrijven en bedrijfjes van eigen bodem. In de eerste plaats moeten zij er voor zorgen dat wie wil ondernemen geen berg van voorwaarden wordt opgelegd waardoor kmo's en kleinhandelaars enorm veel moeilijkheden ondervinden om een geschikte bedrijfslocatie te vinden.

Steden en gemeenten moeten ondernemers ook letterlijk ruimte geven.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat de steden en gemeenten het initiatief nemen opdat verlaten bedrijfsterrinen worden gesaneerd en kunnen klaargemaakt worden voor kmo.

• Fiscaal rechtvaardig

Belastingen vormen de belangrijkste inkomstenbron van de steden en gemeenten. De opcentiemen op de onroerende voorheffing en de aanvullende personenbelasting staan in voor meer dan 80% van hun fiscale opbrengsten. Wanneer de lokale belastingdruk al aanzienlijk is, voeren steden en gemeenten wel eens

vermomde belastingen door. Meestal gebeurt dat dan met zogenaamde tariefaanpassingen voor reeds bestaande dienstverlening of door het inlassen van een nieuwe dienst die door de inwoners echter veel te duur betaald wordt. Een voorbeeld daarvan is de tweemaandelijks ophaling in de Mechelse regio van de roze zak voor plasticafval als 'compensatie' voor de enkele jaren geleden ingevoerde forfaitaire afvaltax van 54 euro per gezin. De taks brengt nog altijd meer op dan de ophaling kost.

Onze steden en gemeenten kennen allerlei lokale belastingen die specifiek van toepassing zijn op middenstand, handelaars, kmo's en bedrijven, en mikken ook daar op. Dat blijkt duidelijk uit de cijfers. De inkomsten uit bedrijfsbelastingen belopen al snel een viervoud van de inkomsten uit de algemene gemeentebelasting, of meer dan negen keer de inkomsten uit bijvoorbeeld parkeren.³⁰ Ook al leveren ze dikwijls weinig beduidende inkomsten op, toch blijven pestbelastingen voor bedrijven, zoals de belasting op drijfkracht en de belasting op het plaatsen van terrassen, tafels en stoelen, of op wegwijzers, nog schering en inslag.

Het Vlaams Belang zet zich af tegen vermomde belastingen, verdoken taksen en pestbelastingen. Belastingen moeten open en eerlijk worden opgelegd. Gedragssturende taksen kunnen, maar moeten dienen voor het doel waarvoor ze worden gestemd. Belastingen die geïnd worden onder de noemer verkrotting, manifestaties, milieu, vervuiling, enz. moeten gebruikt worden voor het oplossen van het probleem waarvoor ze worden geheven. Ze mogen niet dienen om louter de 'algemene middelen' te spijzen. Een bundeling van bestaande en de afschaffing van niet-kostendekkende bedrijfsbelastingen, maar ook meer fiscale eenvormigheid tussen de gemeenten onderling zal leiden tot een grotere transparantie voor ondernemingen tegen een lagere fiscale en administratieve kost. Het is uiteraard ook belangrijk dat de federale noch de Vlaamse regering de kosten van eigen beleidsbevoegdheden afwentelen op de steden en gemeenten.

- ✓ Taksen op ondernemingen die niet opwegen tegen de administratieve werklast die eraan vast hangt, zowel vanuit het oogpunt van de gemeente als van de handelaars, moeten worden afgeschaft.
- ✓ Pestbelastingen moeten verdwijnen. Hieronder rekenen we de belastingen en taksen die geen concreet doel dienen en dan ook veelal zelfs de kostprijs niet opbrengen.
- ✓ Er mag geen wildgroei ontstaan aan forfaitaire lasten. In gemeenten waar die wildgroei bestaat, moet die worden aangepakt.

Van de vele tientallen verschillende lokale lasten die we kennen, zijn er 48 die we kunnen rekenen tot de categorie bedrijfstaksen en belastingen op ondernemen. Dat grote aantal is het gevolg van de gemeentelijke autonomie. Steden en gemeenten kunnen zowat alles belasten wat niet uitdrukkelijk verboden is. Het huidige stelsel van gemeentelijke bedrijfsbelastingen is weinig transparant en betekent voor de bedrijven een hoge administratieve druk. Meer fiscale eenvormigheid tussen de gemeenten door een limitatieve lijst van toegelaten bedrijfsbelastingen en maximumpercentages, zou een stap in de goede richting zijn.

- ✓ Het Vlaams Belang wil tevens lokale taksen die de middenstand en de horeca treffen, zoals belastingen op personeel, belastingen op publiciteit of terrasheffingen, bundelen en voorzien van een maximum plafond. Wij willen, speciaal voor de steden, ook voorzien in fiscale vrijzones met sterk verlaagde tarieven voor een aantal belastingen.

• **Ondernemers administratief bevrijden**

Veel startende ondernemers stuiten op een enorme administratieve rompslomp. Van de ondernemers waarvan de zaak al even draait, klaagt 40% over een sterke stijging van de administratieve last. Een vierde van de ondernemers verklaart een kwart tot zelfs de helft van de tijd bezig te zijn met papierwerk. Sommigen denken eraan om die reden te stoppen.³¹ Boekhoudkundige en fiscale verplichtingen, de sociale wetgeving en het vergunningenbeleid duiden zij als de grootste boosdoeners.

- ✓ Voor zover zij daar nog niet over beschikken, moeten de steden en gemeenten een dienst Lokale Economie oprichten die fungeert als uniek loket voor de handelaars en middenstanders en voor wie in de gemeente een zaak wil opstarten.
- ✓ Dat elke gemeente een integraal ondernemersloket uitbouwt, wil niet zeggen dat alle expertise waarop ondernemers moeten kunnen terugvallen in elke gemeente aanwezig moet zijn. Wel dat elke stad en elke gemeente een vraag- en informatiepunt moet hebben dat in staat is ondernemers snel een antwoord op hun vragen te leveren en hen gericht kan begeleiden.

- ✓ Gemeentelijke of stedelijke reglementen die investeringen bemoeilijken, moeten herbekeken worden en zoveel mogelijk verdwijnen.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat de steden en gemeenten zich inschrijven in het 'only-once'-principe. Het federale en Vlaamse niveau hebben dat principe al aanvaard, de gemeenten moeten nu aansluiten en daarin een voortrekkersrol opnemen. Zo dienen er geen gegevens meer opgevraagd te worden die al bij de overheid bekend zijn.

• Winkels in de kern en aan de rand

Wanneer inwoners gevraagd wordt naar de prioriteiten die zij stellen aan een leefbare gemeente, scoort een voldoende aanbod aan winkels zeer hoog. In bijna alle Vlaamse steden en gemeenten neemt de leegstand van handelszaken echter toe. Wanneer grote ketens zich terugtrekken, valt leegstand natuurlijk onmiddellijk op. Maar ook kleine zelfstandige winkels komen meer en meer leeg te staan.

Het is veelal pas wanneer de leegstand begint op te lopen en druk legt op het beeld van de stad of de gemeente dat lokale besturen beginnen te denken aan de ondersteuning van de winkelgebieden. Dat is natuurlijk veel te laat. Alle schuld leggen bij de grote winkels aan de rand helpt ook geen moer. Versterking van de winkelgebieden in stads- en dorpscentra hoeft immers niet haaks te staan op de handelsinitiatieven in de periferie. Sommige winkels hebben nu eenmaal behoefte aan veel ruimte en passen niet in een winkelgebied in het centrum.

Lokale besturen moeten rekening houden met de specifieke kenmerken en eigen aandachtspunten van elk winkelgebied, zowel in de kern als aan de rand. Zij moeten beseffen dat alles start met een weloverwogen winkelaanbod en vooral een goede ruimtelijke planning. Elk winkelgebied moet als een logisch geheel ingepland zijn. Steden en gemeenten moeten daarbij ook oog hebben voor de lokale (wekelijkse) markt. Markten winnen stilaan opnieuw aan populariteit. Een bedrijvige markt draagt bij tot een levendige kern en verdient daar dus een plaats.

- ✓ Belangrijk is dat de start van een nieuwe handelszaak een eventuele klantenverschuiving binnen het winkelgebied houdt. Nieuwe winkels mogen het winkelgebied niet breken. Integendeel, ze moeten het net versterken.

Middenstand en lokale kleinhandel zijn een belangrijke schakel in de sociale contacten. Het verdwijnen ervan grijpt gevoelig in het wijkleven in en tast het sociale weefsel van de wijk aan. Een bloeiende detailhandel vormt mee het hart van onze steden en gemeenten en moet dan ook maximaal gestimuleerd worden.

- ✓ Gelet op de toegevoegde waarde van de kleinhandel voor het lokale sociale weefsel, wil het Vlaams Belang dat de lokale besturen werk maken van sterke winkelgebieden in de centra van onze steden en gemeenten. Het opwaarderen van de lokale markten moet daar zeker bijbehoren.

• Winkelleegstand aanpakken

Buurtsupermarkten en gespecialiseerde winkels doen het niet slecht, maar de kleinhandel blijft een terugval kennen. Lege winkelpanden getuigen daar van. Kaas-, vis- en fruitwinkels, slagerijen en krantenwinkels verdwijnen meer en meer uit het straatbeeld. Ook de kleine kruidenier heeft het niet makkelijk. Detailhandel Vlaanderen ziet de leegstand steeds meer toenemen. Ruimte Vlaanderen maakte in april 2017 bekend dat 15 645 handelspanden en 11 520 bedrijfssites leeg staan.

Het aanstellen van een 'centrummanager' of het invoeren van een taks op leegstand alleen volstaan uiteraard niet om de middenstand opnieuw te doen herleven. Een lichtpunt is dat centra van steden en gemeenten die een uniek winkelaanbod aantrekkelijk weten te combineren met een mooi aanbod aan horeca en een vlotte toegankelijkheid, de strijd tegen winkelleegstand kunnen winnen. Overdekte shoppingcentra kunnen niet op tegen de attractieve beleving die zij bieden. Een toverformule daarvoor bestaat niet, maar alles begint wel met de opmaak van een goed middenstandsplan.

- ✓ Steden en gemeenten kunnen lege handelsruimten en winkelpanden huren en korte tijd ter beschikking stellen van startende handelaars en winkeliers.
 - ✓ Een lokaal stimuleringsbeleid om lege verdiepingen boven winkels bewoonbaar te maken, zal de aantrekkingskracht van een winkelstraat verhogen en dus ook de kans dat een leeg winkelpand opnieuw in gebruik wordt genomen.
 - ✓ Een veilige, kwalitatieve, propere en goed bereikbare winkelomgeving zijn elementair.
- ✓ Het Vlaams Belang wil dat elke stad en gemeente een uitnodigend, maar realistisch lokaal middenstandsplan opmaakt. Daarin moet zeker oog zijn voor de bereikbaarheid van de handelszaken (zowel met de wagen, te voet als met de fiets), de mogelijkheid om te parkeren, de mogelijkheid voor de handelaars zich te vestigen in het centrumgebied, het integreren van de horeca en evenementen, het herwaarderen van de bestaande winkelstraten en het integreren van digitale ondersteunende mogelijkheden.

• Bereikbaarheid garanderen

In elke gemeente kunnen handelaars getuigen wat voor onaangename gevolgen een periode van onbereikbaarheid kan meebrengen. De ingrijpende 'knip van de Leien' in Antwerpen vergrootte dat na een week al sterk uit. Winkeliers in de binnenstad gaven een daling van de omzet aan van 30% tot zelfs 80%.

Het kan sterk worden betwijfeld dat de Vlaamse hinderpremie voor openbare werken van forfaitair 2 000 euro eventueel aangevuld met een bijkomende sluitingspremie van 80 euro per dag na meer dan 21 opeenvolgende sluitingsdagen en waarvoor aan strikte voorwaarden moet worden voldaan, de zwaar getroffen handelaars voldoende soelaas biedt.

Lokale middenstanders en kleine zelfstandigen vormen nog altijd het weefsel van onze economie. Ze vervullen een zeer belangrijke sociale rol. Dit moet zoveel mogelijk gestimuleerd worden. Winkels mogen niet plots moeilijk te bereiken of zelfs helemaal onbereikbaar zijn, bijvoorbeeld als gevolg van wegenwerken.

- ✓ Steden en gemeenten moeten zo veel mogelijk alternatieve toegangswegen naar die zelfstandigen uitzetten en die duidelijk bewegwijzeren.
- ✓ Er kan een tijdelijke verkoopruimte in een leegstaand winkelpand aangeboden worden.

Wanneer een zelfstandige buiten zijn wil om door acties van een overheid een aanzienlijk inkomensverlies lijdt, moet een realistisch berekende compensatie worden voorzien. Stads- en gemeentebesturen moeten daarin hun verantwoordelijkheid nemen.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat zelfstandigen, kmo's en middenstanders, en dat zonder administratieve poespas, worden vergoed wanneer zij het slachtoffer zijn van erge hinder, bijvoorbeeld als gevolg van gemeentelijke wegenwerken. Dat zelfstandigen hun zaak toch trachten open te houden tijdens de werken, mag hen niet uitsluiten van compensatie.

• Geen oneerlijke concurrentie van nachtwinkels

Er kwam al meermaals naar boven dat nachtwinkels foefelen met de openings- en sluitingsuren en met de verplichte rustdag. Een steekproef van de economische inspectie eind 2016 toonde geen verbetering: 70% van de nachtwinkels hield zich niet aan de openingsuren, de sluitingsdagen of de prijsaanduiding. De FOD Economie berichtte meer klachten te ontvangen over nachtwinkels die ook overdag open zijn. Het deert de uitbaters blijkbaar niet dat zij gerechtelijke vervolging en enorme boetes riskeren. De vraag stelt zich of die nachtwinkels wel in de eerste plaats handelszaken zijn ...

Nachtwinkels zijn geen deel van het normale economische leven. Het zijn surrogaten voor wie zonder tabak of alcohol zit. Nachtwinkels behoren niet tot de horeca en moeten zich daar ook geen plaats trachten te verwerven. Dat nachtwinkels vijf keer vaker betrappt worden op de verkoop van alcohol aan minderjarigen dan gewone kleinhandelszaken, kan niet getolereerd worden. Met dit gedrag, maar ook met het negeren van de sluitingsuren maken ze zich schuldig aan oneerlijke concurrentie. Het Vlaams Belang wil dat de stads- en gemeentebesturen ondubbelzinnige convenanten afsluiten met de uitbaters van nachtwinkels.

- ✓ Nachtwinkels mogen geen uitweg zijn voor minderjarigen om toch makkelijk aan alcoholische dranken te geraken. Uitbaters van nachtwinkels moeten zichzelf een streng alcoholbeleid opleggen en de wetgeving daaromtrent strikt toepassen.
 - ✓ Nachtwinkels mogen niet open zijn tijdens kermissen, braderieën of andere publieke evenementen in hun buurt.
- ✓ Bovendien wil het Vlaams Belang dat de lokale besturen het aantal nachtwinkels sterk beperken door het opleggen van de maximale openingstaks en jaarlijkse belasting, de openingsuren streng te controleren en een ruime perimeter vast te leggen waarbinnen geen andere nachtwinkel kan uitgebaat worden.

• ‘Eerlijke handel’ mag eigen handelaars niet uitsluiten

Onder druk van hun label ‘Fairtradegemeente’ of in hun ijver dat label te krijgen, richten steden en gemeenten zich voor de catering van vergaderingen, recepties en feestelijkheden, de kantoren, de cafetaria of de gemeenteschool dikwijls uitsluitend op producten van de lokale ‘Oxfam-wereldwinkel’. Het label verlangt ook dat ze het gebruik van ‘eerlijke producten’ actief promoten bij hun personeel en de inwoners. Lokale besturen hebben er echter geen oog voor dat Oxfam zich sinds half jaren negentig van vorige eeuw ontpopte tot een commercieel bedrijf. Oxfam Fair Trade cvba omschrijft zichzelf intussen als ‘de handelspoot van de wereldwinkels’. Dat maakt van Oxfam een marktspeler zoals alle anderen, met de wereldwinkels als verkooppunt van zijn producten.

Er mag best meer aandacht worden besteed aan het feit dat Oxfam een commercieel bedrijf is. Wij zien immers geen enkele reden waarom een lokale overheid één bedrijf boven alle andere zou verkiezen op basis van iets anders dan een offerte waarin prijs en kwaliteit de voornaamste rol spelen. Steden en gemeenten moeten ‘fairtrade’ ook niet kaderen in zogenaamde ‘derdewereldprojecten’. Ontwikkelingssamenwerking is geen taak van de steden en gemeenten, dat is een taak van het Vlaamse niveau. De Vlamingen blijken overigens niet te weten waar de ontwikkelingshulp die de steden en gemeenten budgetteren naartoe gaat.³²

- ✓ Het Vlaams Belang geeft voorkeur aan onze eigen lokale handelaars en wil dan ook niet dat ‘een keuze voor eerlijke handel’ hen zou kunnen uitsluiten van deelname aan leveringen voor de stad of gemeente.

• Broze horecasector verdient extra aandacht

Begin dit jaar doken in de media plots hoera-berichten op die deden uitschijnen dat de horeca in de stad Antwerpen het buitengewoon schitterend doet. Een rapport van onder meer Unizo gaf echter een ander beeld.³³ Ook Horeca Vlaanderen nuanceerde die berichtgeving onmiddellijk. De horeca was nog altijd de meest verlieslatende sector met de grootste schuldenlast, benadrukte de sectororganisatie. Een hoera-sfeer was helemaal niet op z’n plaats. De faillissementscijfers bevestigen dat. In tegenstelling tot andere sectoren blijft de horeca in Vlaanderen enorm gevoelig voor faling. Horeca Vlaanderen geeft aan dat van de starters in de sector al na vijf jaar de helft niet meer bestaat.

Maakt een stad of gemeente een levendige indruk, dan heeft de horeca daar onmiskenbaar een belangrijk aandeel in. Het Vlaams Belang stelt vast dat de horecasector echter enorm broos is. Van volkscafés tot de betere eetgelegenheden, vele ervan hebben het moeilijk om te overleven. De horecasector verdient dan ook extra aandacht.

- ✓ Het lokale middenstandsplan waar we voor pleiten, dient een specifiek luik horeca te hebben.
- ✓ Toeristische troeven van een stad of gemeente scheppen opportuniteiten voor de horeca. Toeristische promotie wordt dan ook best in overleg met de horeca gevoerd.
- ✓ Lokale regels die betrekking hebben specifiek op de horeca, moeten worden samengevat in een brochure en aan de uitbaters van de horecazaken worden overhandigd. De regels moeten ook bekend worden gemaakt via de gemeentelijke webstek.
- ✓ Terrasreglementen moeten duidelijk en eenvoudig zijn. Streeft het lokale bestuur naar eenvormigheid, dan moet dat gebeuren in overleg met de horeca-uitbaters.
- ✓ Niet relevante terrasbelastingen zijn pestbelastingen en moeten worden geschrapt.

- ✓ Wanneer de stad of gemeente op het openbaar terrein een evenement organiseert, dan moet de horeca daar zo veel als mogelijk bij betrokken worden.

Ook de horeca zelf kan een toeristische troef zijn. Zeker wanneer die streekproducten en lokale specialiteiten aanbiedt, unieke activiteiten organiseert of op een creatieve manier mee de uitstraling van de stad of gemeente verzorgt.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat de lokale besturen deze inzet waarderen en de vaste lokale horecazaken vrijwaren van valse concurrentie van commerciële 'pop-ups'. Deze tijdelijke zaken moeten aan dezelfde reglementen en voorwaarden voldoen als de vaste horeca en dezelfde taksen betalen. 'Pop-ups' moeten ook een meerwaarde hebben voor het gehele lokale horeca-gebeuren. Anders dreigen zij niet meer te doen dan vruchten te plukken van wat de vaste lokale horeca heeft opgebouwd.

• Werken zonder drempel

Steden en gemeenten zijn een grote tewerksteller. Samen met de huidige OCMW's verschaffen ze werk aan bijna 120 000 mensen.³⁴ Op basis van cijfers die onze partij opvroeg bij de Vlaamse regering, stelt het Vlaams Belang echter vast dat veel lokale besturen geen doelstellingen hebben omtrent de aanwerving van gehandicapten en daar ook nauwelijks inspanningen voor leveren. De vrijblijvende doelstelling om 2% arbeidsgehandicapten in dienst te nemen, wordt niet gehaald. In West-Vlaanderen en Antwerpen haalt amper de helft van de gemeenten de doelstelling. De andere provincies scoren niet beter. In Oost-Vlaanderen heeft een op de vier steden en gemeenten geen enkele persoon met een arbeidshandicap in dienst.

- ✓ Gehandicapten hebben bij aanwervingsprocedures een onmiskenbaar competitief nadeel. Het Vlaams Belang vindt het niet meer dan normaal dat gemeenten initiatieven nemen die de tewerkstelling van mensen met een handicap ondersteunen. Kundigheid moet bij aanwerving de doorslag geven, niet eventuele praktische werkplekproblemen die in de meeste gevallen op te lossen zijn.

Ook met het ondersteunen van lokale sociale projecten kunnen de steden en gemeenten de tewerkstelling bij doelgroepen die nog teveel uit de boot vallen, effectief helpen opkrikken. In de sociale economie kunnen deze mensen de nodige ervaring opdoen en/of de gepaste opleiding krijgen om zich daarna beter gewaard op de reguliere arbeidsmarkt te begeven. Zulke initiatieven mogen echter geen aanleiding geven tot concurrentievervalsing met het lokaal economisch weefsel.

Sociale tewerkstelling mag door de stedelijke en gemeentelijke diensten voor maatschappelijk werk ook niet misbruikt worden om bepaalde 'doelgroepen' te helpen een periode van tewerkstelling te bewijzen om zo het voordeel van sociale uitkeringen, zoals een werkloosheidsuitkering, te kunnen verkrijgen. Vlaanderen telt meer dan 100 000 laaggeschoolde Vlaamse werklozen. Van de 10 561 mensen die in 2016 door een Vlaams OCMW werden betaald in het kader van sociale tewerkstelling (zogenaamde artikel 60'ers) beschikte 54% niet over onze nationaliteit. De sociale tewerkstelling van buitenlanders door de OCMW's kostte de belastingbetaler dat jaar 88 miljoen euro. Gezien de enorme werkloosheid bij onze eigen laaggeschoolden, wil het Vlaams Belang deze gesubsidieerde jobs voorbehouden voor wie over onze nationaliteit beschikt.

- ✓ Lokale besturen ruggensteunen lokale sociale economische projecten die erop gericht zijn mensen die het moeilijker hebben (bv. mensen met een beperking) arbeidservaring (bv. in een maatwerkbedrijf) te laten opdoen.
- ✓ Gesubsidieerde 'OCMW-jobs' moeten voorbehouden blijven voor wie over onze nationaliteit beschikt. Het Vlaams Belang diende daarvoor een wetsvoorstel in.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat steden en gemeenten aanwervingsquota invoeren zodat het afgesproken aandeel van 2% mensen met een handicap in hun personeelsbestand wordt gehaald. Lukt dat niet, dan zal het Vlaams Belang een wetgevend initiatief nemen om van de huidige vrijblijvende streefcijfers een dwingende norm te maken. Desgevallend moeten steden en gemeenten die niet aan de 2%-norm voldoen hiervoor financieel gesanctioneerd worden.

Veilige gemeente

Elke stad en elke gemeente in Vlaanderen komt voor in de criminaliteitsstatistieken en heeft een top drie van aan te pakken criminele fenomenen. Misdadigheid is dus een feit en onveiligheid geen 'vals gevoel'. Ook wanneer criminaliteitscijfers dalen, is onveiligheid geen 'vermeend probleem'. Zogenaamde kleine criminaliteit, vandalisme en overlast mogen niet worden vergoelikt. Een gewelddadige handtasdiefstal heeft voor het slachtoffer altijd een grote impact, soms zelfs met ernstige lichamelijke gevolgen. De aanpak van misdaad en werkelijke overlast moet een **prioriteit zijn voor elk lokaal bestuur**.

Een lokaal veiligheidsbeleid start bij een **propere en ordelijke omgeving**. Verval en verloedering leiden tot criminele fenomenen. Een goed onderhoud en een afgestemde straatverlichting zullen alvast incidentele vormen van overlast en vandalisme helpen voorkomen. Andere onmisbare schakels in het preventiebeleid zijn de **wijkagent** en een justitie die het lokale beleid ondersteunt. Het heeft tenslotte weinig zin dat de politie kordaat verbaliseert wanneer het gerecht daar achteraf weinig gevolg aan geeft.

Om een goed veiligheidsbeleid te voeren, moeten we kunnen rekenen op een sterk georganiseerde en **aanwezige politie** en op de **actieve steun van de bevolking**. Dat houdt in dat het stads- of gemeentebestuur open communiceert met de inwoners, zodat die perfect weten welke prioriteiten het bestuur stelt in de bestrijding van specifieke vormen van criminaliteit, maar ook over de resultaten daarvan. Een voorafgaande inspraakronde kan de aanpak voor een bepaalde wijk of een stadsbuurt nog versterken. De samenwerking met de inwoners en handelaars kan zich bij uitstek vinden in BIN's en WIN's. Dat zijn buurtnetwerken waarbinnen politie en bewoners of winkeliers onder professionele begeleiding samenwerken op basis van duidelijke afspraken. Want natuurlijk is het de politie die de aanpak van de criminaliteit concreet realiseert.

De samenleving moet **altijd optreden** tegen elke vorm van criminaliteit. Het past niet in een verstandig maar consequent vervolgingsbeleid dat de parketten wegens gebrek aan ondersteuning zogenaamde kleinere misdrijven massaal seponeren. Het uitbouwen van de parketten is voor het Vlaams Belang dan ook een prioriteit. We hebben echter intussen alle begrip voor stads- en gemeentebesturen die in plaats van te stranden in straffeloosheid, grijpen naar administratieve sancties om kleine criminele fenomenen en werkelijke overlast te bestrijden. **Nultolerantie** is voor ons immers een onlosmakelijk deel van een preventief veiligheidsbeleid.

De terreurdreiging en de daaraan gekoppelde versterkte veiligheidsmaatregelen, vergen ook van onze lokale politiekorpsen een enorme inspanning. Het is aan de lokale besturen passende flankerende maatregelen te nemen zodat de politie zich kan richten op haar essentiële veiligheidstaak. Het inzetten van camera's en private bewaking zijn enkele van die maatregelen.

Het feit dat onze samenleving in snel tempo digitaliseert en het maatschappelijke kader waarin onze politiediensten moeten werken sinds de terreuraanslagen van 22 maart 2016 sterk is gewijzigd, schept ruimte voor het inzetten van technologie en private initiatieven. Dat neemt niet weg dat de **politie van de straat** een **elementaire pijler** van het lokale veiligheidsbeleid blijft. We hebben nog altijd meer blauw op straat nodig.

Actiepunten voor een veilige gemeente:

- **Nultolerantie**

Drugbendes knallen er al een tijdje op los in het Antwerpse. Tellen we vanaf januari 2017 dan kunnen zo'n twintig ernstige schietincidenten onmiddellijk worden toegeschreven aan een daar escalerende drugoorlog. Er werden nog op meer plaatsen misdaadvetes met grof geschut uitgevochten. Zo beslechtten illegale taxibendes met enkele gemikte schoten een interne oorlog in Sint-Gillis. Ook op andere plaatsen zoals bijvoorbeeld in Mechelen en Brasschaat werden vuurwapens boven gehaald. Ze werden gelinkt aan het drugmilieu of gebruikt bij overvallen. Het hoeft niet altijd zo driest. Inbraak en diefstal zijn dan wel veelal minder gewelddadig, ook de inwerking daarvan op de slachtoffers en de hele buurt is enorm.

Het Vlaams Belang wil dat er opgetreden wordt tegen elke daad die de onveiligheid van een buurt, een wijk, de gehele stad of gemeente verhoogt. Consequent en altijd. Dat gaat dus heel wat verder dan een

politieel optreden ten aanzien van straat- en geweldcriminaliteit. Nultolerantie moet ook gelden voor druggebruik, vandalisme en werkelijke overlast. Voor het verbaal of fysiek intimideren van onder meer meisjes, vrouwen en homo's. Al zeker voor rellen die worden uitgelokt door 'groepen jongeren' om zich met de politie te meten met de bedoeling te laten zien wie in de wijk de feitelijke baas is. Het is belangrijk dat justitie daarin mee stapt met een lik-op-stukbeleid.

- ✓ De burgemeester houdt formeel overleg met de Procureur des Konings met het oog op het voeren van een sluitend nultolerantie-veiligheidsbeleid.
- ✓ Het zonaal veiligheidsplan bepaalt op basis van een grondige analyse en bevraging van de inwoners, welke criminaliteits- en veiligheidsfenomenen prioritair door de lokale politie worden aangepakt, maar moet voor elk fenomeen ook een concrete doelstelling vaststellen.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat alle stads- en gemeentediensten die op een of andere manier toezicht houden, meewerken aan het lokale veiligheidsbeleid. Niet alleen overlast en vandalisme, maar elke vorm van criminaliteit moeten ze rapporteren. Het feit dat ze actief alle criminele feiten zullen melden, zal de waakzaamheid van de inwoners aanwakkeren en de sociale controle gigantisch verhogen.

• Gemeentelijke Administratieve Sancties (GAS) juist inzetten

Door de zware overbelasting en de onderbemanning van de parketten, werd het systeem van gemeentelijke administratieve sancties ingevoerd. GAS-boetes zijn beter dan straffeloosheid, maar ze blijven een ersatz-oplossing. GAS-boetes nuttig kunnen zijn wanneer het gaat om politieovertredingen zoals bijvoorbeeld sluikestorten, zwerfvuil, geluidsoverlast en kleine vormen van hinder. Voor ernstigere delicten zijn ze niet geschikt, daar blijft de tussenkomst van een onafhankelijke magistraat noodzakelijk. Misdrijven, zoals diefstal, geweld en vandalisme, moeten door justitie worden bestraft en niet met een administratieve boete.

GAS-sancties moeten correct worden ingezet. Het beteugelen van overlast mag alleszins het recht op vrije meningsuiting en het recht op betogen niet in het gedrang brengen. De Lierse NVA-burgemeester gebruikte het GAS-reglement enkele keren in de hoop het uitdelen van pamfletten door onze partij te verhinderen. De politierechtbank oordeelde echter telkens dat het recht op vrije meningsuiting zwaarder doorweegt dan de zogenaamde overlast die de burgemeester inriep. Het Vlaams Belang wil dan ook dat elke stad en gemeente waarborgt dat gemeentelijke administratieve sancties (GAS) door een intolerant lokaal bestuur niet kunnen gebruikt worden als politiek wapen.

- ✓ In ieder lokaal bestuurlijk handavingsreglement moet duidelijk bepaald worden dat voor het uitdelen van politieke pamfletten geen voorafgaande toestemming van de burgemeester vereist is.

Bij de evaluatie van de GAS-boetes bleek dat een aantal categorieën van overtreders de facto ontsnapt aan de toepassing van die boetes. Vreemdelingen die bijvoorbeeld verantwoordelijk zijn voor zwerfvuil worden in de praktijk ongemoeid gelaten. Ze hebben hier geen officiële woonplaats, wat het verloop van de procedure quasi onmogelijk maakt.

- ✓ Het Vlaams Belang pleit voor een bijsturen van het systeem waardoor voor buitenlanders GAS-boetes (zeker in dergelijke gevallen) via onmiddellijke inning kunnen ingevorderd worden.

• Aanwezige politie

Het was frappant dat de zoektocht naar islamterroristen die werden gelinkt aan concrete aanslagen, aantoonde dat zij zich in dit land in 'hun eigen wijk' blijken te kunnen schuilhouden. In onze steden is een betere kennis van de wijken nodig. Zeker nu steeds meer wordt bericht dat sinds het instorten van hun 'islamitische staat' tientallen jihadist terug naar België willen keren, soms bewust met als doel hier een terroristische aanslag te plegen. Het Vlaams Belang wil onder geen enkel beding wijken of zelfs maar delen ervan opgeven en overleveren aan wetteloosheid. Ook zogenaamde 'no go areas', zones die zo goed als ontoegankelijk zijn voor politie en zelfs voor de hulpdiensten, tolereren we nergens.

De zichtbare aanwezigheid van politiemensen op straat maakt de politie meer aanspreekbaar en verbetert de samenwerking tussen inwoners en politie. Aanwezigheid op het terrein verzekert een kordate aanpak

van heel wat vormen van overlast en criminaliteit. De wijkagent is dikwijls het eerste aanspreekpunt voor overlast, nog voor die zich ontwikkeld heeft tot grotere problemen. De wijkagent heeft dan ook een niet te onderschatten preventieve en proactieve rol.

In geval van nood of gevaar moet de bevolking kunnen rekenen op een snelle komst van de politie. Een doeltreffende interventiedienst is voor iedere politiezone van groot belang. Het volstaat niet dat de lokale speurders enkel reageren wanneer er een klacht wordt ingediend tegen crimineel gedrag. Zij moeten zelf proactief criminaliteit in hun zone opsporen. Een inventieve rekerchedienst is een essentieel deel van een geloofwaardige, aanwezige politie.

- ✓ Politiemensen moeten maximaal de straat op. Oneigenlijke taken, zoals het beheren van verloren voorwerpen of het rondbrengen van de uitnodigingen voor de politieraad, moeten overgedragen worden naar burgerpersoneel of een gemeentelijk dienst.
- ✓ We pleiten ook voor meer patrouilles in burger. Roekeloos verkeersgedrag, overlast en straatcriminaliteit zullen dan efficiënter kunnen worden aangepakt.
- ✓ De functie van wijkagent moet worden opgewaardeerd. Ze mag nergens nog worden ingevuld als soort van uitloopbaan.
- ✓ In de steden kunnen laagdrempelige buurtcommissariaten worden ingericht die zich bezighouden met specifieke probleembuurtten.

Per politiezone moeten er voldoende operationele interventieploegen beschikbaar zijn.

- ✓ Het Vlaams Belang wil concreet dat in elke zone, op elk moment, binnen de tien minuten een ploeg ter plaatse kan zijn. Er moet dan ook werk gemaakt worden van een inhaaloperatie voor het structurele tekort aan lokale politiemensen.

• Efficiënte politiezones

Het steeds grotere takenpakket van de politie, de noodzaak aan specialisatie, de groeiende aanwezigheid van het banditisme en de aanhoudende terreurdreiging weegt zwaar op tal van kleinere politiezones. De Salduz-wet en andere nieuwe wetgeving zorgen voor veel bijkomend administratief werk. Bovendien kampen vele politiezones met een voortdurend tekort aan politiepersoneel. Dit hindert de politie in haar kerntaken: handhaving van de openbare orde, opsporing van strafbare feiten, verlenen van noodhulp en wijkwerking. Een fusieoperatie dringt zich op.

- ✓ Het Vlaams Belang pleit voor minder administratieve taken voor het operationele korps door het inschakelen van CALOG-personeel³⁵ en gemeentelijke diensten.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat stads- en gemeentebesturen en zeker degene die nu al beroep moeten doen op formele samenwerking met andere politiezones rond bijvoorbeeld weekendpatrouilles, celbewaking, snelheidscontroles, het verzekeren van permanentie of het delen van ondersteunende en administratieve diensten, onmiddellijk na de installatie van de nieuwe gemeenteraden fusiegesprekken opstarten.

• Aangiftebereidheid verhogen

De officiële misdaadstatistieken geven slechts een fractie weer van de echte criminaliteit. Uit de federale Veiligheidsmonitor weten we dat de algemene meldingsbereidheid van criminele feiten zelfs lager ligt dan 40%. Uit cijfers die het Neutraal Syndicaat voor zelfstandigen (NSZ)³⁶ publiceerde, leren we dat slechts 48% van de handelaars feiten van criminaliteit waarmee ze te maken krijgen altijd aangeeft bij de politie. 38% wikt en weegt eerst de zwaarte van de feiten, 14% doet nooit aangifte.

Het Vlaams Belang betreurt deze cijfers. Straffklachten moeten ernstig genomen worden. Het indienen van klachten mag niet ontmoedigd worden. Integendeel. Elektronische verwerking van aangiften kan hierbij helpen, op voorwaarde dat het systeem soepel is en verder gaat dan nu het geval is.³⁷ Momenteel kan enkel fiets- en bromfietsdiefstal, vandalisme, graffiti en winkeldiefstal elektronisch worden aangegeven en dan nog op voorwaarde dat er geen geweld of bedreigingen aan te pas kwamen en de dader onbekend is. Voor sommigen is de technologische drempel ook nog altijd te hoog.

- ✓ Aangiftebereidheid stimuleren via het beter bekend maken van de elektronische aangifte, het uitbreiden van de feiten en misdrijven die kunnen aangegeven worden en het verlagen van technische drempel.

De grootste ontgoocheling van de winkeliers ligt vooral in het feit dat ze na de aangifte bij de politie nooit nog wat over de zaak horen. Werd de klacht effectief opgevolgd? Werd de dader gevat en welke straf werd uitgesproken?

Mensen vinden het belangrijk dat te vernemen. Van de ondervraagde zelfstandigen en zaakvoerders van kmo gaf 89% dat aan. Het Vlaams Belang herkent die frustratie ook bij de andere burgers.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat slachtoffers door de politie of parket worden geïnformeerd over het concrete gevolg dat aan hun aangifte werd gegeven en, in geval van vervolging van de dader, over de uitgesproken sanctie.

• Burgers uitnodigen

Uit cijfers die in 2016 werden gepubliceerd, bleek dat de verzekeringsmaatschappijen elke week bijna 500 inbraakdossiers afhandelen. Aangezien minder dan de helft van de woningen in dit land verzekerd is tegen diefstal en de schade die inbrekers aanrichten, ligt het werkelijke inbraakcijfer of alleszins een poging daartoe, zonder twijfel nog een heel pak hoger. De politie legde het totaalcijfer in 2015 voor het hele land op meer dan 66 000, in 2016 op 200 per dag. Zelfs wanneer de definitieve cijfers voor 2017 de verhoopte geregistreerde daling met 8% zullen bevestigen, gaat er geen kwartier voorbij zonder woninginbraak.

Dit ene fenomeen alleen al maakt duidelijk dat lokaal veiligheidsbeleid niet te herleiden is tot een strikte politie-aangelegenheid, maar een gedeelde maatschappelijke verantwoordelijkheid is. Het moet gericht zijn op intensieve samenwerking met de andere overheden, met justitie, maar ook met de burgers. Het Vlaams Belang meent dat informatienetwerken die zich richten op buurtbewoners en op zelfstandigen en winkeliers bijdragen tot een grotere alertheid bij de bevolking en dus de veiligheid versterken.

- ✓ Steden en gemeenten moeten het inrichten van Buurt Informatie Netwerken (BIN's) en Winkel Informatie Netwerken (WIN's) aanmoedigen.
- ✓ Er mag echter geen enkel misverstand kunnen ontstaan omtrent de taak van burgers in een BIN en van handelaars in een WIN. Daarom moeten zij vanuit de politiezone professioneel begeleid worden.

BIN's en WIN's hebben een preventief doel en worden beter opgericht vooraleer de stad of gemeente het slachtoffer is van een inbraakplaag, dan als een reactie daar op.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat de steden en gemeenten inwoners en zelfstandigen actief informeren over het nut van buurt- en winkelinformatienetwerken. Burgemeesters moeten het oprichten van netwerken als BIN's en WIN's stimuleren.

• Camera's kijken mee

Toen bij een auto-inbraak in het Mechelse een Nederlandse nummerplaat werd opgemerkt, bleek uit een nazicht van de ANPR-camera's³⁸ dat het voertuig bij gelijkaardige inbraken en diefstallen uit garages elders in het land ook steeds in de buurt was. De Nederlandse politie bevestigde dat de eigenaar bekend stond voor zulke feiten en pakte hem op. Camera's kunnen dus zeker bijdragen tot de opheldering van misdrijven. Ze kunnen ontradend werken en op openbare plaatsen waar sociale controle tekortschiet een nuttige aanvullende rol spelen.

Het Vlaams Belang is geen voorstander van een veralgemeende camerabewaking, maar kan zich zeker vinden in gericht cameratoezicht. Het Vlaams Belang wil echter niet dat het plaatsen van camera's tot gevolg zou hebben dat de politie daar minder aanwezig zou zijn. Het organiseren van maatschappelijke veiligheid kan ook nooit het recht uitsluiten te gaan en te staan waar men wil in de openbare ruimte. We vragen dat de lokale besturen binnen dat kader ten volle gebruik maken van de mogelijkheden die de recent goedgekeurde wetgeving voorziet.

- ✓ Camera's kunnen worden geplaatst op locaties die gevoelig zijn voor criminaliteit, daar waar veel volk komt of waar er sprake is van overlast.
 - ✓ Het effect van de aanwezigheid van camera's dient regelmatig geëvalueerd te worden.
 - ✓ Een specifieke vorm van camerabewaking, die net de aanwezigheid van de politie meebrengt, is de 'bodycam'. Zeker in de steden kan het dragen van dit apparaat door patrouillerende agenten nuttig zijn.
- ✓ ANPR heeft zijn effectiviteit in de bestrijding van criminele feiten al ruimschoots bewezen. Het Vlaams Belang wil dat lokale besturen investeren in netwerken van zulke camera's.

• Private beveiligingsdiensten laten helpen

De inzet van private bewakings- en beveiligingsfirma's vervult een steeds belangrijker aanvullende en ondersteunende rol. Organisatoren van evenementen en bedrijfsleiders weten dat al langer. Intussen is ook de federale regering daar achter gekomen en hervormde ze eind 2016 de wet op de private veiligheid. Begin juni 2017 keurde het parlement de nieuwe wet goed die de private beveiliging meer bevoegdheden geeft. Private bewakingsagenten kunnen door de lokale besturen ingezet worden bij heel wat veiligheidstaken, ook op de openbare weg, maar doorheen de stad of gemeente patrouilleren mogen ze niet.

Het Vlaams Belang pleit er geenszins voor dat private firma's strikt politionele veiligheidstaken zouden overnemen. Deze firma's kunnen echter effectief bijdragen tot de aanpak van maatschappelijke onveiligheid en met hun ondersteunende rol de politie ontlasten.

- ✓ Het Vlaams Belang wijst erop dat mits wat creativiteit lokale besturen hun grondgebied mee in het oog kunnen laten houden door private bewaking. Het is immers niet verboden dat bewakingsagenten die meerdere gebouwen in de stad of gemeente moeten bewaken, tijdens de verplaatsing van het ene gebouw naar het andere alert zijn en verdachte zaken melden aan de politie. Op die manier wordt zonder de wet te overtreden, toch een extra oogje in het zeil gehouden.

• Techno-preventieve maatregelen promoten én nemen

Een inbraak is geen pretje. Wie het meegemaakt heeft, voelt zich machteloos en soms nog lange tijd onveilig. Een onderzoek in Nederland³⁹, mee op basis van internationale literatuur, wees uit dat de combinatie van vijf preventieve maatregelen: bij afwezigheid licht laten branden, extra hang- en sluitwerk, extra buitenverlichting, een hond en een inbraakalarm, het risico op een inbraak met een factor 16 verlaagt.

Honden vormen zowel voor 'beroepsmatige' als voor gelegenheidsdaders een effectieve afschrikking. Uiteraard verwacht het Vlaams Belang niet dat lokale besturen promotie voeren voor het houden van een hond. We verwachten wel dat zij inwoners en handelaars behoorlijk techno-preventief advies aanbieden en het nemen van technische maatregelen die inbraken en vandalisme kunnen voorkomen, actief promoten.

- ✓ Lokale besturen moeten op vraag techno-preventief advies (sloten, grendels, alarm, ...) verlenen aan particulieren, handelaars en verenigingen.
- ✓ Zij kunnen standaard een techno-preventief advies aanbieden voor het openen van een handelszaak.

Lokale besturen mogen zich er niet vanaf maken met het promoten van techno-preventie, ze moeten ook zelf maatregelen nemen.

- ✓ Zij kunnen voor inbraakgevoelige handelszaken zoals juweliers of apothekers, op het openbaar terrein, inbraakwerende obstakels (zoals rampalen) plaatsen.
- ✓ Een netjes onderhouden openbaar domein met voldoende en gerichte straatverlichting, eventueel aangestuurd met sensoren, zal vandalisme, overlast en inbraak ontraden.
- ✓ Het inrichten van speelpleinen en plaatsen waar ouderen kunnen vertoeven, zal de sociale cohesie versterken en sociale controle aanmoedigen.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat de acties die de lokale besturen ondernemen, samen met de maatregelen die inwoners en handelaars nemen om inbraken en vandalisme te voorkomen, leiden tot een nationaal keurmerk dat aan afdoend beveiligde huizen en handelszaken kan worden aangebracht. Ervaring

in Nederland (met het Politiekeurmerk Veilig Wonen) bewijst dat dit preventief werkt en het aantal inbraken aanzienlijk doet dalen.

• **Bliksemteams vloeren straatcriminaliteit**

Straatcriminaliteit is geen kwajongensstreek, maar misdadigheid. Of het gaat om een snelle drugdeal, agressie, een straatroof of gauwdiefstal, straatcriminaliteit is voor iedereen een bedreiging. Voor senioren is het een nog veel ernstiger probleem. Ze vormen een makkelijker doelwit en de lichamelijke gevolgen zijn dikwijls groot: ze vallen vlug, met breuken en een grote kans op blijvende letsels als gevolg. Het Vlaams Belang noemt straatcriminaliteit dan ook nooit 'kleine criminaliteit' zoals andere partijen dat bij voorkeur wel doen. Sjakossentrekkers zijn geen 'boefjes', maar criminelen.

- ✓ Straatcriminaliteit moet in elke stad en elke gemeente hoog in de prioriteitenlijst van het lokaal veiligheidsbeleid staan.
- ✓ Er moet bijzondere begeleiding voorzien worden voor ouderen die het slachtoffer zijn geworden van straatcriminaliteit.

De kortstondigheid van de meeste straatcriminele feiten vraagt dat de politie zeer snel ter plaatse kan zijn en vereist dan ook een bijzondere wendbaarheid.

- ✓ Het Vlaams Belang wijst op het nut van fiets- en motoragenten in de aanpak van straatcriminelen, maar ook op het belang van zichtbare en anonieme voetpatrouilles. Zeker in de drukke winkelstraten en tijdens grote evenementen. Lokale besturen moeten hun politie de middelen geven om zulke politie-inzet goed te kunnen organiseren.

• **Drugs: altijd neen!**

Op verscheidene plaatsen in Vlaanderen, maar vooral in de grensstreek met Nederland, worden geregeld vaten met gedumpt chemisch afval gevonden. In Limburg is dat al langer een groot probleem. In 2016 en 2017 werd in de hele provincie gemiddeld meer dan één keer per maand chemisch afval ontdekt.⁴⁰ Begin dit jaar had de stad Lommel voor de vierde keer prijs. In januari werden in de buurt van het kanaal daar ongeveer 30 vaten, sommige met nog chemisch materiaal erin, aangetroffen. In Ravels, een grensgemeente net boven het Kempense Turnhout, werd in september vorig jaar zelfs een vrachtwagen vol met chemisch afval achter gelaten. Telkens kan daaraan een illegaal druglaboratorium worden verbonden. In 2016 werden er bijna 50, allemaal professionele installaties, opgedoekt.

Waar drugfabrikanten zo intensief actief zijn, circuleren ook dealers en is er zonder twijfel een ruime afzetmarkt. Jongeren met een drang naar roes grijpen soms ook naar banale middelen zoals gas uit slagroomsputbussen. Zo'n surrogaat voor 'echte drugs' is makkelijk te verkrijgen, maar zeker niet minder gevaarlijk.

Tegenover drugs bepleit het Vlaams Belang een absolute nultolerantie. Dat wil niet zeggen dat elke gebruiker onmiddellijk de cel in moet, maar wel dat elke verslaafde en gebruiker terecht zal komen in een zorgcircuit. Anders is het voor de producenten en handelaars die we ongenadig aanpakken. Druggebruik moet zwaar ontmoedigd worden. Dat geldt even sterk voor cannabis. Bij jongeren is dit de meest populaire illegale drug en die is lang niet zo onschuldig als de verdedigers van de legalisering ervan voorhouden.⁴¹

Het is duidelijk dat het drugprobleem in een veel ruimer kader dan het gemeentelijke moet bestreden worden. Toch is ook een effectieve aanpak op het lokale vlak noodzakelijk.

- ✓ Preventiecampagnes waarin scholen en jeugdorganisaties worden betrokken, zijn een eerste aanpak.
- ✓ Er moeten niet alleen alcohol-, maar ook systematische drugcontroles in het verkeer, in discotheken en op fuiven gehouden worden.
- ✓ Drugverslaafden moeten verplicht afkicken.

Op het vlak van drugpreventie kunnen lokale besturen enorm veel werk verrichten. Ze moeten verder gaan dan strikte preventie. De strijd tegen verdovende middelen moet bovenaan staan op de prioriteitenlijst van de stedelijke en gemeentelijke veiligheidsplannen.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat de burgemeesters de scholen in hun stad of gemeente overtuigen tot het organiseren van controles wanneer gebruik van drugs in de school wordt vermoed. Deze concrete stap naar handhaving versterkt de preventiecampagnes die het lokale bestuur steeds ook op de jongeren moet richten.

• Malafide handelszaken sluiten

Het is niet lang zoeken naar persartikels die berichten over exotische eethuizen, nachtwinkels of duistere cafés die dienst deden als dekmantel voor drughandel. Even snel zijn vzw's gevonden die daarvoor blijken te zijn opgericht of om zuiver commerciële activiteiten te camoufleren.

In een gecoördineerde veiligheidsaanpak werkt de politie samen met de economische en sociale inspectie, eetwareninspectie, lokale huisvestingsdienst, douane, dienst vreemdelingenzaken, enz. Zo kan er worden opgetreden tegen malafide handelszaken, nachtwinkels, belwinkels, 'massagesalons' en zo meer, maar ook tegen bepaalde 'theehuizen', uitgebaat door schimmige vzw's die met dit statuut dikwijls de geldende horecawetgeving niet hoeven te respecteren. Misbruiken daadkrachtig kortwieken is hier de boodschap.

- ✓ Sectoren die vatbaar zijn voor malafide praktijken zoals gokkantoren, massagesalons of nachtwinkels moeten stelselmatig getoetst worden op de naleving van de vergunningsvoorwaarden en aan gecoördineerde controles onderworpen worden.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat malafide handelszaken of lokalen van vzw's door de burgemeester kunnen gesloten worden, ook voor een langere periode, bijvoorbeeld naar aanleiding van de opstart van een rechtszaak. Bij een veroordeling van de uitbater of verantwoordelijke moet de sluiting onmiddellijk definitief kunnen worden gemaakt.

• Winkeldiefstal bannen

Het Neutraal Syndicaat voor zelfstandigen (NSZ) bracht uit dat in 2016 niet minder dan 52% van de handelaars te maken had met winkeldiefstal. Cijfers van de vzw Preventie en Veiligheid⁴² bevestigen de plaag van winkeldiefstallen. In 2015 verdwenen meer dan 42 000 goederen uit winkels en grootwarenhuizen zonder dat er werd voor betaald. In 2016 liep het aantal gestolen goederen op tot bijna 45 500.⁴³ De meegenomen artikelen zijn niet alleen de duurdere en luxueuzere zaken uit bijvoorbeeld de kledinglijn, maar ook eenvoudige voedingsproducten. Vzw Preventie en Veiligheid wijst voor de stijging naar de opkomst van professioneel georganiseerde rondtrekkende daderbenden. Een realiteit die door NSZ-voorzitter Christine Mattheeuws werd bevestigd⁴⁴ en haar onmiddellijk de toorn van Unia⁴⁵, dat de uitspraak als "betreurenswaardig en stigmatiserend" bestempelde, opleverde.

Het Vlaams Belang onderstreept al lang dat handelszaken dikwijls het mikpunt zijn van criminelen. Winkeldiefstal is een dagelijks probleem dat leidt tot een reëel inkomensverlies. Het verhoogde politietoezicht tijdens de eindejaarperiode of een braderie volstaat niet om dit criminaliteitsfenomeen te bannen. Het NSZ liet al eerder weten dat naar aanleiding van een bevraging 87% van de ondernemers aangaf niet te begrijpen dat zij beelden van betrapte criminelen niet mogen verspreiden.

- ✓ Elke gemeente moet een Winkel Informatie Netwerk (WIN) opstarten zodat alle aangesloten handelaars onmiddellijk door de politie kunnen worden verwittigd van criminele feiten die zich bij collega-handelaars hebben voorgedaan.
- ✓ Handelaars, maar ook de klanten, moet toegelaten worden een op heterdaad betrapte winkeldief tegen te houden tot de politie aankomt. Ook als daar geweld moet worden voor gebruikt.

De idee van de federale regering om een betrapte winkeldief in overleg met de handelaar een schadevergoeding te laten betalen zonder dat de politie nog een proces-verbaal opstelt, maakt ons niet laaiend enthousiast. De gedachte er achter is: liever een minnelijke schikking die toch een zekere bestraffing inhoudt dan een helemaal onbestrafte diefstal omdat de handelaar opziet tegen een aangifte die hem, veelal lang, laat wachten op de komst van de politie en daarna nog voor een hele rompslomp zet.

Dat de politie nog met een formulier op de hoogte zal worden gebracht van de diefstal en recidivisten wel nog kunnen worden vervolgd, verandert er niets aan dat het in feite de crimineel is die beslist de diefstal toe te geven, een minnelijke schikking te willen treffen en de politie er buiten te laten. De wereld op z'n kop dus. Misdrijven, zoals diefstal, moeten door justitie worden bestraft en niet met onderlinge overeenkomst. In de eerste plaats moet getracht worden winkeldiefstal te voorkomen door misdadigers zwaar te ontmoedigen.

- ✓ Het Vlaams Belang bepleit het oprichten van een beveiligde webstek voor handelaars met recidiverende winkeldieven en oplichters. De mogelijkheid om foto's van betrapte winkeldieven daarop te laden en die, wanneer de gangbare opsporingsactiviteiten van de politie niets opleveren, ook uit te hangen of te delen via sociale media zal voor de misdadigers ontmoedigend werken en de handelaars toelaten preventief op te treden.

• Brandweer niet vergeten

Ondanks reclame- en wervingscampagnes kampen verscheidene brandweerzones met een aanzienlijk tekort aan nieuwe kandidaten vrijwillige brandweerman. Naast het feit dat veel geïnteresseerden moeten vaststellen dat zij een activiteit als brandweervrijwilliger niet kunnen combineren met hun beroepsleven, wijst de Vereniging Vlaamse Brandweervrijwilligers vooral de veel strenger geworden toelatingsproeven en de langere opleiding als oorzaak aan. Maar ook dat de lokale brandweerkorpsen zijn opgegaan in grote zones zou een reden zijn. Die zones moeten fungeren als een verlengstuk van de steden en gemeenten, maar door een gebrek aan communicatie tussen de zones en de gemeenteraden dreigen ze herleid te worden tot een uitgavenpost in het budget.

Vlaanderen telt momenteel 12 000 brandweervrijwilligers. Dat is te weinig. Verscheidene zones kampen met een personeelstekort. In alle zones enkel nog beroepsbrandweer organiseren is uiteraard onbetaalbaar. Vrijwilligers zijn dan ook essentieel voor de dienstverlening. Zij zijn ook de rechtstreekse band tussen het brandweerkorps en de bevolking. De brandweer mag niet een baronie worden van de leidende stad of gemeente van de zone, maar moet 100% ten dienste van elke deelnemende gemeente blijven. Het is belangrijk dat de binding tussen de brandweer en de steden en gemeenten blijft bestaan.

- ✓ Hoewel ze zijn opgegaan in grote zones moeten alle steden en gemeenten een essentiële bijdrage blijven leveren aan de operationele werking van het brandweerkorps. Dat houdt in dat zij hun inwoners aanmoedigen deel uit te maken van het zonaal brandweerkorps en zij hun brandweervrijwilligers duidelijk waarderen.

Het Vlaams Belang wil dat de burgemeesters minstens twee keer per jaar effectief verantwoording afleggen omtrent hun taak in de zoneraad en de besteding van het in de zone ingebrachte geld van de stad of gemeente.

- ✓ Het Vlaams Belang drukt zijn gemeenteraadsleden erop hierop toezicht te houden en de burgemeester op regelmatige basis te interpellieren over zijn taak in de zonale veiligheidsraad en hem of haar in de gemeenteraad te laten rapporteren over de werking van het brandweerkorps.

Sociale gemeente

10,4% van de Vlamingen, dat is iets meer dan 1 op de 10, moest in 2010 rondkomen met een inkomen onder de armoederisicodrempel. Dat kwam overeen met ongeveer 650 000 personen. De Vlaamse Armoedemonitor⁴⁶ opgemaakt door de studiedienst van de Vlaamse regering toont aan dat dit aantal de jaren nadien vrij constant bleef. Herinner u nog het gekwetter van Vlaams NVA-minister voor Armoedebeleid Homans in De Zevende Dag van 5 februari 2017 dat dankzij de maatregelen die de Vlaamse en de federale regering hadden genomen er “voor het eerst een kentering is in de armoedecijfers”. Experts klasseerden haar triomfbericht dat de kinderarmoede was gedaald met 2% en het algemene armoederisico met 0,8% meteen als nonsens. Zij zagen in haar beleid geen enkele waarborg dat het risico niet opnieuw zou stijgen en wezen erop dat de cijfers al vele jaren schommelen tussen 9,8% en 11,4%. Wel was er een verschuiving in de bevolkingsgroepen die het meest vatbaar zijn voor armoede.

Bepaalde doelgroepen worden geconfronteerd met een hoger armoederisico. Traditioneel zijn dat de 65-plussers, langdurig zieken, alleenstaanden, eenoudergezinnen, werkloze gezinnen, huurders en personen van vreemde afkomst. In de groep van 65-plussers was het armoederisicopercentage in 2015 opvallend gedaald⁴⁷ terwijl bij de groep -25 jarigen het risico was toegenomen. De Vlaamse Armoedemonitor 2017 geeft aan dat 12% van de Vlaamse -18 jarigen leeft in een gezin met een inkomen onder de armoederisicodrempel. Dat komt neer op 150 000 kinderen. Het ‘armoedebeleid’ van de Vlaamse regering mist duidelijk slagkracht. Het voornemen om het aantal mensen onder de armoederisicodrempel in Vlaanderen te laten zakken met 30% tegen 2020 zal alvast niet worden gehaald.⁴⁸

Het Vlaams Belang heeft altijd gesteld dat een politiek die armoede wil bestrijden niet alleen mensen uit de armoede moet halen, maar er ook moet voor zorgen dat bestaansonzekereren niet in de armoede vallen. Als principe geldt reeds langer dat **tewerkstelling** de basisbescherming tegen armoede is. In het voeren van een aanbodbeleid en het voorzien in **individuele trajecten** naar werk, kunnen de lokale sociale diensten absoluut een rol spelen. Het is bovendien duidelijk dat, naast het wegwerken van discriminaties in de pensioensector, verder werk moet worden gemaakt van een verbetering van de laagste pensioenen. De overheid moet **armoede** ook **actief opsporen**. De echte armoede in Vlaanderen blijft vaak verborgen. Daar hebben de lokale besturen een taak. Armoede kan iedereen treffen door een spiraal van bestaansonzekerheid en schulden. Ook schuldpreventie en bemiddeling hebben nood aan een meer proactief beleid. Anderzijds moet **komaf** gemaakt worden **met de geïmporteerde armoede** die zich vaak nestelt in de hangmat van onze sociale zekerheid.

Huur neemt een aanzienlijke hap uit het gezinsbudget. De Vlaming besteedt gemiddeld 39% van het inkomen aan huisvesting. Voor huurders ligt dat gemiddeld op 47%. De Vlaamse Armoedemonitor 2017 stipt aan dat armoederisicopercentage bij huurders drie keer hoger ligt dan bij eigenaars van een woning. Vooral alleenstaanden en eenoudergezinnen worden geconfronteerd met te zware huurkosten. Als sociale volkspartij wil het Vlaams Belang **voor iedereen een kwalitatieve en betaalbare woonst**. Sociale huisvesting moet beter gespreid worden, zodat lagere inkomenscategorieën in elke gemeente toegang hebben tot sociale huisvesting. Het Vlaams Belang is van mening dat de Vlaamse sociale huisvesting geen sociaal vangnet mag worden, zoals sommige partijen wensen, maar een echte **volkshuisvesting** moet zijn waar Vlamingen met een bescheiden inkomen een woning kunnen huren **aan een redelijke prijs**. Private verhuur van kwalitatieve woningen tegen betaalbare prijzen moet nog beter ondersteund worden. Wie recht heeft op een sociale woning maar op een lange wachtlijst is beland, moet een **huursubsidie** ontvangen. Via **gerichte premies** moeten oudere woningen energiezuinig worden gemaakt of vervangen worden door vernieuwbouw. Dit moet een einde maken aan de hoge energiekosten, waar bepaalde lage inkomenscategorieën nu mee geconfronteerd worden.

Het Vlaams Belang hekelt dat sociale huisvesting alsmaar minder wordt gezien als volkshuisvesting, maar wel als een sociaal vangnet en in het bijzonder voor buitenlandse gelukzoekers. We zeggen klaar en helder: er moet een **rem** gezet worden **op de instroom van niet-Europese immigranten in de sociale huisvesting**.

Het Vlaams Belang wil dat het huidige OCMW als **armoedebestrijder evolueert naar** het lokale bestuur als **brede sociale dienstverlener**. De inkanteling van het OCMW in de gemeente kan de start zijn van een geïntegreerd, structureel en laagdrempelig lokaal sociaal beleid. De nieuwe **Welzijnsdienst** zoals het Vlaams

Belang die ziet, mag zeker geen virtueel gegeven zijn. Inwoners moeten er terecht kunnen met alle vragen omtrent sociale dienstverlening. Laagdrempelige toegang is een belangrijk succes criterium voor een hoogstaande kwalitatieve lokale sociale hulpverlening.

Actiepunten voor een sociale gemeente:

• Armoede stoppen

De armoedecijfers zijn verontrustend. De doelstellingen die jaren geleden werden opgemaakt om tegen 2017 de armoede terug te dringen, werden niet gehaald. Terwijl in Nederland, in Zweden, in Tsjechië vooruitgang wordt geboekt, worden in Vlaanderen steeds meer kinderen in armoede geboren: 12% in 2015 tegenover 8,2% in 2009.⁴⁹ Het aantal jongeren dat opgroeit in een gezin met twee werkloze ouders, is in de periode 2005 tot 2015 in Vlaanderen gestegen van 6,8% naar 7,6%. Het aantal Vlamingen in armoede ligt nog altijd rond de 10%. Het feit dat bepaalde vervanginkomens de stijging van de levensduurte niet volgen, maar ook het nijpend tekort aan sociale woningen worden als oorzaak aangehaald. Meer dan honderdduizend mensen staan in Vlaanderen op de wachtlijst voor een sociale woning.⁵⁰

Het Vlaams Belang stelt vast dat veel gemeenten onvoldoende inspanningen leveren om te voldoen aan de doelstellingen van het bindend sociaal objectief dat oplegt hoeveel sociale woningen in de periode 2009-2020 per gemeente moeten worden gerealiseerd.⁵¹ Maar liefst 42% van de gemeenten zit niet op koers. Nochtans worden deze gemeenten veelal bestuurd door politieke partijen die deel uitmaken van de Vlaamse regering en is het net dit deel van het antwoord dat lokale besturen mee kunnen geven.

- ✓ Steden en gemeenten moeten ernstig nagaan hun gronden in het bestaande woongebied aan te snijden om te voorzien in een voldoende aanbod aan sociale huur- en koopwoningen.
- ✓ Er dient een webstek ontwikkeld te worden die dienst kan doen als gids voor alle sociale dienstverlening, toegankelijk via elke stedelijke of gemeentelijk webstek.

De aanpassing aan de welvaart is vaak de beste bescherming tegen de armoede voor wie van een uitkering of vervangingsinkomen afhankelijk is. Het Vlaams Belang is er steeds duidelijk over geweest dat bij uitkeringen zoals het leefloon, persoonlijke begeleiding hoort. Zonder deze begeleiding dreigt immers een werkloosheidsval. Mensen riskeren in een sociale hangmat terecht te komen en geen inspanningen meer te leveren om werk te vinden. Steden en gemeenten zijn goed geplaatst om voor die begeleiding te zorgen.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat wie een beroep doet op de solidariteit van de gemeenschap, ook bereid is iets terug te doen voor die gemeenschap in de vorm van een maatschappelijk nuttige tegenprestatie indien hij of zij daartoe in staat is. Bij voorkeur via een lokale gemeenschapsdienst.

• Verborgene armoede opsporen

In de steden kennen we de zichtbare concentratie van bestaansonzekerheid, maar de echte armoede in Vlaanderen blijft vaak verborgen. Armoede leeft overal, ook op het platteland. De meest gekende kwetsbare groepen die lijden onder verborgen armoede, zijn de ouderen en de alleenstaanden. Mensen die werken en toch in armoede leven? Het wordt niet snel vermoed. Nochtans blijkt het risico op financiële armoede bij werkenden te zijn gestegen van 3,9% in 2005 naar 4,7% in 2016. Dat betekent een toename van 35 000 à 40 000 werkende armen⁵². De Vlaamse armoedemonitor 2017, die zich baseert op de cijfers 2015, stipt aan dat niet minder dan 90 000 Vlamingen die werken, moeten rondkomen met een huishoudinkomen onder de armoederisicodrempel.

Een andere groep die sterk onder de radar blijft, zijn de meer dan honderdduizend zelfstandigen die in hoofdberoep minder verdienen dan de armoedegrens. De drempel voor armoederisico ligt voor een alleenstaande momenteel op 13 377 euro per jaar en voor een gezin van twee volwassenen met twee kinderen op 28 092 euro per jaar⁵³, maar stijgt al meer dan tien jaar gestadig. Uit onderzoek van het Neutraal syndicaat voor Zelfstandigen (NSZ) blijkt zij bijna 16% uitmaken van de zelfstandigen in hoofdberoep in dit land.⁵⁴ 61% van de ondernemers bevestigt zich ronduit zorgen te maken. Ook de landbouwers kennen deze problematiek. Bij sommigen dreigt intussen armoede. Dyzo, het aanspreekpunt voor Vlaamse ondernemers

in moeilijkheden, telt een verdubbeling van het aantal vragen van zelfstandigen in moeilijkheden op drie jaar tijd. Hun aantal klom naar 2 482 in 2016.

Om de strijd aan te binden met alle vormen van meer of minder verdoken armoede, met het sociaal isolement en de vereenzaming die eruit kunnen volgen, is een sociaal welzijnsbeleid nodig dat armoede actief opspoort. Een sociale dienst die ervan uitgaat dat mensen in armoede wel zullen aangesproken worden via het gemeentelijke informatieblad om zelf de eerste stap te zetten en zich opsluit in zijn kantoor, zit er compleet naast. Het is trouwens frappant te lezen dat 67% van de Vlaamse lokale besturen op geen enkele manier samenwerkt met Dyzo en dus mogelijk geen weet heeft van de armoede bij zelfstandigen. Een goede detectie van armoede is nochtans van essentieel belang.

- ✓ Elke lokale Welzijnsdienst moet beschikken over een meldpunt waar iedereen (sociale werker, arts, buur, vriend of familielid, postbode, school, enz.) een vaststelling van armoede kan signaleren.
 - ✓ De Welzijnsdiensten moeten actief samenwerken met lokale vierdewereldorganisaties.
 - ✓ Goede praktijken die in andere steden en gemeenten reeds gangbaar zijn, zoals bijvoorbeeld het detecteren van armoede via de postbode, moeten worden nagevolgd.
- ✓ Het Vlaams Belang wil dat de Welzijnsdiensten van onze steden en gemeenten actief op zoek gaan naar armoede. Zij moeten rechthebbenden wegwijs maken in de dienstverlening en lokale premies, tegemoetkomingen en sociale rechten waarin het lokale bestuur een rol speelt, automatisch toekennen aan rechthebbenden. Op die manier moet voorkomen worden dat mensen die behoren tot minder bevoorrechte groepen, buiten hun wil uit de boot vallen. Er kan overwogen worden dat deze diensten proactief op zoek gaan naar mensen die hun rechten onvoldoende uitputten.

• **Generatiearmoede doorbreken**

Via haar minister van Armoedebestrijding liet de Vlaamse regering eind 2014 weten te willen vermijden dat kinderen nog in armoede moeten opgroeien. Een toch wel zeer ambitieus voornemen. De Vlaamse Armoedemonitor 2017 schetst echter nog altijd geen fraai beeld: "17% van de Vlaamse kinderen leeft in een gezin dat zelf aangeeft moeilijk rond te komen en 5% in een ernstig materieel gedepriveerd⁵⁵ gezin. Bijna 1 op de 10 kinderen woont in een gezin waar door de volwassenen niet of nauwelijks wordt gewerkt." Dat wil concreet onder meer zeggen dat het gezin waarin een vierde van de kinderen leeft, een onverwachte kost van 1 100 euro niet aankan.

Het risico op een vorm van armoede die verder gaat dan een inkomensprobleem, maar ook verbonden is met sociale positie en onderwijsniveau en soms wordt overgedragen van generatie op generatie, komt hier wel heel dichtbij. Generatiearmoede is er ook in Vlaanderen al altijd geweest. Generatiearmoede doorbreken is geen makkelijk zaak. Het louter aanbieden van vorming, werk of beter onderdak, volstaat niet. Generatie-armen blijken mogelijkheden en kansen veelal niet te herkennen. Zeker hier is een passieve sociale dienst geen oplossing.

- ✓ Opnieuw pleit het Vlaams Belang voor een actieve lokale Welzijnsdienst die zich niet opsluit in voorgeschreven taken. Het aanbieden van opleidingstrajecten die kansarmen basisvaardigheden bijbrengen en die waken over de toegankelijkheid tot zorg, gezonde voeding, justitie, vorming, sociale participatie, huisvesting en – niet in het minst – werk, passen hierin.

• **Betaalbare schoolfactuur**

In 2016 schakelde één op vier scholen een incassobureau in om onbetaalde facturen te innen. Dat is meer dan een verdubbeling tegenover 2012. Het overgrote deel van de dossiers heeft te maken met slordigheid, met onenigheid tussen gescheiden ouders over wie wat moet betalen en met nalatigheid. Naar schatting 15% van de gevallen is het gevolg van armoede.

Het Vlaams Belang is niet ongevoelig voor gezinnen die het moeilijk hebben om de kosten verbonden aan het onderwijs te betalen. De diversiteit van het secundair onderwijs maakt het invoeren van een maximumfactuur echter praktisch onhaalbaar. Het Vlaams Belang pleit in ieder geval voor een mentaliteitswijziging bij de scholen zelf. Kennisoverdracht is prioritair en daar hoeven bijvoorbeeld geen dure schooluitstappen bij.

- ✓ De garantie moet worden ingebouwd dat studietoelagen enkel voor het betalen van onderwijskosten kunnen worden gebruikt.

- ✓ Het Vlaams Belang wil een systeem van schoolsparen invoeren. Wij willen voor elk kind een schoolspaarrekening die op naam staat van het kind. Ouders kunnen bij het begin van de schoolloopbaan van een kind naar eigen vermogen sparen. In het middelbaar kan ook de studietoelage op die rekening worden gestort. Ouders kunnen op die middelen beroep doen wanneer de kosten, meestal in het secundair, beginnen op te lopen. Via een gesloten systeem van domiciliëring kunnen dan de schoolfacturen worden betaald. Zo wordt de toelage altijd voor schoolbehoeften gebruikt.

• **Geen import van armoede**

In de herfst van 2015 stonden asielzoekers opeengepakt aan de loketten van de Dienst Vreemdelingenzaken. Politiek-correct-denkend Vlaanderen hield ons toen voor dat de asielcrisis die zij dan vooral linkte aan de massale instroom van vluchtelingen uit Syrië en Irak, zou uitmonden in een versterking van onze economie. Er zou immers heel wat talent zitten tussen die vluchtelingen.

Die fabel werd al snel doorprikt. Drie op vier had geen hogere opleiding genoten. Een vijfde was analfabeet. Itinera, de Belgische denktank die zegt zich te focussen op 'welvaartscreatie, goed bestuur en democratische inclusie', maakte begin november 2016 bekend dat slechts 3,6% van degenen die op dat moment in een opvangcentrum verbleven en voor een job in aanmerking kwamen, aan het werk was. De asielcrisis dreigde al snel om te slaan in een arbeidscrisis, een massale import van armoede die zal wegen op onze sociale zekerheid. De sociale gevolgen van de ongebreidelde immigratie zonder meerwaarde zal ook voor de lokale besturen onbetaalbaar worden. Zij slagen er nu al niet in om alle Vlamingen naar een menswaardig bestaan te begeleiden.

De vele legale en illegale immigranten of asielzoekers die leven van een uitkering of een andere financiële tegemoetkoming vallen natuurlijk op en kleuren de statistieken in dergelijke mate dat de sociale sector en de linkse politiek steeds opnieuw een aanleiding vinden om de subsidiekraan nog meer open te draaien.

- ✓ Het Vlaams Belang wil niet dat en nog gefocust wordt op de zogenaamde gekleurde armoede. Het voorrangbeleid en de stijgende budgetten lossen niets op, maar zorgen enkel voor een aanzuigeffect. Dat moet stoppen.

• **Sociale fraude bestraffen**

De controlecel van het Gentse OCMW bewees dat het opvolgen en verifiëren van sociale uitkeringen nuttig is. Tijdens het eerste jaar na oprichting van de dienst werd al € 600 000 onterecht uitgekeerde steun teruggevorderd.

De financiële middelen waarover onze sociale diensten beschikken, moeten terechtkomen bij de mensen waarvoor ze bedoeld zijn. Van zodra maatschappelijke werkers aanwijzingen of vermoedens van fraude hebben, dan dient dit uitgezocht te worden door gespecialiseerde ambtenaren.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat in de steden en gemeenten waar dit nog niet bestaat, prioritair een inspectie- en controlecel sociale dossiers opgericht wordt die fraudedossiers uitspit en de onterecht betaalde gelden terugvordert. Kleinere gemeenten moeten beroep kunnen doen op door de federale overheid ter beschikking te stellen gespecialiseerde ambtenaren.

• **Woning voor behoeftige Vlamingen**

De wachttijd voor een sociale woning verschilt heel sterk van stad tot stad en van gemeente tot gemeente. Cijfers begin 2015 verstrekt door de Vlaams minister van Wonen tonen dat overduidelijk aan. Uitschieters waren toen enerzijds Boortmeerbeek en Opglabbeek met een wachttijd van meer dan tien jaar en anderzijds de kleine Vlaams-Brabantse gemeente Bever met een wachttijd van slechts elf dagen. Gemiddeld verstreek er in de periode 2011 tot 2013 tussen het aanvragen van een sociale woning en de dag dat er een werd toegewezen, bijna drie jaar. Die wachttijd is vandaag niet verminderd. Integendeel, gemiddeld

bedraagt die intussen meer dan drie jaar. In vele centrumsteden is de wachttijd echter nog veel langer. Recente getuigenissen van mensen die in Antwerpen op de wachtlijst voor een sociale woning staan, geven aan dat zes jaar wachten voor een studiootje en, al naargelang de grootte, acht tot vijftien jaar voor een appartement, courant zijn.

Als sociale volkspartij wil het Vlaams Belang voor iedereen een kwalitatieve en betaalbare woonst. Elke stad en elke gemeente moet verantwoordelijkheid nemen in de uitbouw van een sociaal huurpatrimonium, zodat personen met een inkomen dat onvoldoende is om een aangepaste private huurwoning te huren, terecht kunnen in een sociale woning in de eigen gemeente. Toewijzingsreglementen moeten een voorrang garanderen voor personen die wonen of werken in de gemeente.

- ✓ Opdat mensen in woonnood op een professionele wijze kunnen begeleid worden naar aangepaste huisvesting, moeten de steden en gemeenten een woonbeleid ontwikkelen waarbij alle huisvestingsmogelijkheden – privaat en sociaal – in kaart worden gebracht.
- ✓ Gemeenten moeten ook maximaal gebruik maken van de hen toegekende lokale autonomie om op maat gesneden toewijzingsreglementen voor de sociale huisvesting goed te keuren. Deze toewijzingsreglementen dienen behoorlijke en aangepaste huisvesting te garanderen aan bevolkingsgroepen van het eigen volk die het moeilijk hebben om aan een betaalbare woonst te geraken. Voorbeelden zijn sociale seniorenflats of woningen voor eenoudergezinnen.
- ✓ Sociale verhuurkantoren dienen woningen van private eigenaren tegen een betaalbare prijs door te verhuren aan mensen met een bescheiden inkomen en daarbij de eigenaar de zekerheid van vaste huurinkomsten te bieden. Deze sociale verhuur mag niet misbruikt worden voor de massale huisvesting van immigranten.

Uit informatie die het Vlaams Belang opvroeg, blijkt dat in Vlaanderen steeds meer sociale woningen worden toegewezen aan niet-Belgen.⁵⁶ In 2016 ging het om 28%. Niet-Europese vreemdelingen zijn zwaar oververtegenwoordigd bij de toewijzing van sociale woningen. Terwijl zij volgens de bevolkingscijfers amper 3% van de Vlaamse bevolking uitmaken, krijgen zij 21% van de sociale woningen toegewezen. Opvallend is dat in de wachtlijst het effect van de jongste asielcrisis duidelijk af te lezen is. Meer dan 1 op 14 van de personen op de wachtlijst voor een Vlaamse sociale woning heeft een herkomst uit Afghanistan, Syrië, Irak of Somalië.

- ✓ De Vlaamse sociale huisvesting wordt ten gevolge van de massa-immigratie in toenemende mate geconfronteerd met problemen van gettovorming en onleefbaarheid. Daarom moet het aandeel vreemdelingen per sociaal wooncomplex en per sociale woonwijk beperkt worden tot 10% van het huurdersbestand. In de sociale huisvesting mogen enkel vreemdelingen worden toegelaten die minstens zeven van de acht voorbije jaren in ons land hebben verbleven en minstens drie jaar gewerkt hebben.

In november 2016 pakte Vlaams minister van Wonen Homans in de pers uit met het nieuws dat sociale huurders met een levenslang wooncontract die te veel verdienen, zich mogen verwachten aan het betalen van een solidariteitsvergoeding. Sinds 2017 krijgen sociale huurders ook enkel nog tijdelijke contracten aangeboden. De extra factuur samen met de nieuwe contracten moeten er volgens de minister voor zorgen dat sociale huurwoningen enkel nog toekomen aan wie ze echt nodig heeft.

- ✓ Het Vlaams Belang is er geen voorstander van iedereen die een cent te veel verdient uit een sociale woonwijk te zetten. De minister 'vergeet' te vermelden dat sociale huurders die te veel verdienen, marktconforme huurprijzen betalen. Het zijn overigens ook deze mensen die sociale huisvesting mee betaalbaar houden en relatief gezien is hun aantal ook niet groot. Het meer verdienen kan trouwens een tijdelijk feit zijn en mensen enkel nog korte huurcontracten geven, zorgt voor een voortdurende onzekerheid.

Belangrijk voor ons is wel dat wie een sociale woning huurt, geen woning in eigendom mag hebben. Veel allochtone sociale huurders bezitten echter een eigendom in het buitenland. Er moet dan ook werk worden gemaakt van een intensievere opsporing van deze fraude. Onze partij diende daaromtrent in november 2016 een voorstel van decreet in. Een onderzoek van de Koning Boudewijnstichting wees immers uit dat maar liefst 60% van de hier wonende Marokkanen een eigendom in Marokko heeft. Meer nog: 66% van de Marokkanen die een woning in Marokko bezitten, is in ons land huurder. Vele duizenden daarvan huren een Vlaamse sociale woning.

Sociale woningen moeten toekomen aan de personen die er recht op hebben, niet aan bedriegers.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat vreemdelingen die in Vlaanderen een sociale woning huren, jaarlijks een uittreksel uit het 'kadaster' van hun thuisland overmaken dat zij er geen onroerend goed in eigendom hebben. Bij vermoeden van fraude moet een onderzoek in het buitenland worden gevoerd. Sociale huisvestingsmaatschappijen moeten – naar Nederlands voorbeeld – in het buitenland zelf actief op zoek gaan naar sociale fraude. Zij kunnen hiervoor beroep doen op bepaalde bedrijven die op dat vlak expertise hebben ontwikkeld. Vreemdelingen afkomstig uit landen die niet meewerken aan fraude-opsporing moeten worden uitgesloten van de toegang tot onze sociale huisvesting.

• Huisjesmelkerij streng aanpakken

Verhuren van krotwoningen, ongezonde kamers, van matrassen, het vragen van onredelijk hoge huurprijzen, huisjesmelkers schrikken er niet voor terug misbruik te maken van de zwakke sociale positie van huurders om woningen te verhuren zonder enig comfort of die zelfs gezondheidsrisico's meebrengen. Sommige groepen vreemdelingen springen soepel om met principes als domicilie en woonnormen. Huisjesmelkers spelen hier vaak op in.

In 2014 werden er 234 processen-verbaal opgesteld tegen huisjesmelkers, een stijging van 29% tegenover het jaar ervoor. In 2015 werd in Vlaanderen bijna tien keer zoveel aan dwangsommen bij huisjesmelkers geïnd dan in 2011.

Huisjesmelkerij moet genadeloos bestreden worden. Het aantal wooninspectiecontroles moet toenemen en het bestaande wettelijke arsenaal tegen huisjesmelkerij (herstelvordering, terugvordering herhuisvestingskosten, sociaal beheersrecht) moet nog meer worden toegepast.

- ✓ Lokale besturen moeten strenge wooninspecties laten uitvoeren in panden waarvan vermoed kan worden dat ze niet beantwoorden aan de minimumnormen van de Vlaamse wooncode.
- ✓ Steden en gemeenten moeten ruchtbaarheid geven aan deze minimumnormen en huurders ertoe aanzetten schendingen te melden en zeker geen contracten te tekenen voor woningen die er niet mee stroken.
- ✓ Lokale besturen moeten controleren op overbewoning. Zij dienen na te gaan dat het aantal bewoners effectief overeenstemt met het aantal gedomicilieerden.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat tegen huisjesmelkerij een heel actief opsporings- en vervolgingsbeleid wordt gevoerd. Onze steden en gemeenten en uiteraard de lokale politie moeten daar een punt van maken.

• Eigen woning, liefst levenslang

Het Vlaams Belang is voorstander van een beleid dat woningbezit stimuleert. Met meer dan een verviervoudiging van de prijs van een gewoon woonhuis op 25 jaar tijd naar gemiddeld 234 397 euro in Vlaanderen⁵⁷, is het verwerven van een woning een beduidende investering. Het is onrustwekkend dat één op vijf zelfstandigen die een eigen huis willen kopen, geen krediet krijgt bij de bank. Hiermee vormen zij samen met jonge werknemers en alleenstaanden een groeiende groep die het steeds moeilijker heeft om nog een lening van de bank te krijgen voor de aankoop van een woning.

Het Vlaams Belang wijst erop dat een eigen woning gezinnen uiteindelijk financiële stabiliteit geeft en het bezit van een eigen woning een buffer is tegen armoede, maar ook de beste garantie voor een kwalitatieve huisvesting.⁵⁸ Het predicaat 'vierde pensioenpijler' is daarmee helemaal op z'n plaats.

- ✓ De Vlamingen moeten zo veel mogelijk in de gelegenheid worden gesteld een eigen woning te verwerven. Met de bouw en verkoop van betaalbare sociale koopwoningen hebben de sociale huisvestingsmaatschappijen daarin een rol te vervullen.

Het is de wens van vele Vlamingen zo lang mogelijk in de eigen woning te kunnen blijven wonen, liefst levenslang. Die wens verandert niet wezenlijk wanneer mensen zorgbehoevend worden. Zeker niet wanneer ze eigenaar zijn van de woning. Niet alleen het huis of appartement zelf moet daarop afgestemd zijn, dat

geldt ook voor de woonomgeving. Het is immers belangrijk dat senioren die niet meer zo mobiel zijn, niet geïsoleerd geraken in hun woning en zo lang mogelijk kunnen blijven deelnemen aan het publieke leven. Lokale ondersteuning kan daar mee voor zorgen. Eenvoudige zaken zoals het strategisch plaatsen van rustbanken en het voorzien van openbare toiletten, maar ook een goed onderhoud van voetpaden, fietspaden en wandelwegen, zullen ervoor zorgen dat ouderen zich te voet of per fiets van hun woning naar het centrum of de winkelstraten kunnen en durven te verplaatsen.

- ✓ Waar openbare gebouwen zoals het gemeentehuis, het administratief centrum, de bibliotheek of het cultuurcentrum zich bevinden, is goed gekend. In die gebouwen kan alleszins een openbaar toilet worden ingericht.
- ✓ De lokale Welzijnsdienst dient bijzondere aandacht te schenken aan thuisverzorging, warme maaltijden, poetsdienst, waakdienst, enz. voor de ouderen waarvoor een verplaatsing buiten moeilijk geworden is of niet meer kan.

Vanuit de idee van de Vlaamse regering om vanaf 2040 geen nieuwe ruimte meer te bebouwen en dus de bestaande ruimte voor wonen efficiënter te gebruiken, werden de voorschriften aangepast zodat grotere huizen makkelijker kunnen worden opgesplitst. Dat schept ruimte voor alternatieve woonvormen zoals bijvoorbeeld de kangoeroewoning. Zulke woonvormen kunnen ertoe bijdragen dat ouderen in de eigen woning kunnen blijven.

In het kader van efficiënt ruimtegebruik ziet het Vlaams Belang kansen in 'wonen boven winkels'. Veel ruimte boven handelspanden in de stads- en gemeentecentra staat leeg. Een lokaal stimuleringsbeleid om die ruimte bewoonbaar te maken, schept mogelijkheden voor ouderen om nog een hele tijd zelfstandig in de eigen omgeving te kunnen wonen.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat de lokale besturen het aanpassen en verbouwen van grote woningen met het oog op levenslang wonen, ondersteunen. Lokale bouwvoorschriften die de realisatie hiervan in de weg staan, moeten worden afgeschaft. Combinatiewoningen: flats met (assistentie)woningen en winkels, moeten mogelijk worden gemaakt. Naar aanleiding van elke bouwaanvraag moet een folder met tips en aandachtspunten omtrent levenslang wonen aan de aanvrager worden overhandigd. Inwoners moeten ook beroep kunnen doen op consultants voor hun woningaanpassingen.

• **Burgemeester moet altijd optreden tegen krakers**

Met enkele Roma-families in de hoofdrol zette de stad Gent eind vorig jaar haar bedenkelijke reputatie een krakersparadijs te zijn, weer eens flink in de verf. Socialistisch burgemeester Termont bevestigde dat in november 2017 Gent 58 gekraakte panden telde⁵⁹, maar maakte er nooit een geheim van "er begrip voor te hebben dat mensen die op straat wonen, intrekken in leegstaande panden".⁶⁰ Het is dan ook geen toeval dat krakers in Gent met fluwelen handschoenen werden aangepakt, zelfs wanneer er kennelijk criminele organisaties achter de kraak zaten. Dat werd binnengedrongen in huizen die gewoon te koop stonden of tijdelijk niet werden bewoond, stootte meer en meer Gentenaars tegen de borst. Zij snakten naar een wet die het uit de hand lopende kraken strafbaar zou maken.

Intussen is die wet er. De politie moet zich niet langer beperken tot het vaststellen van de kraak, maar kan nu onmiddellijk ingrijpen wanneer een bewoond pand wordt gekraakt. Ook het bezetten van een onbewoond gebouw is voortaan strafbaar.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat elke burgemeester in het kader van de federale wet actief optreedt tegen krakers en dat steden en gemeenten die er worden door geplaagd, een actief anti-kraakbeleid voeren. Wie in het buitenland verblijft of een woning te koop of te huur zet, moet er helemaal gerust in kunnen zijn dat niemand het pand onrechtmatig zal innemen.

• **Steunen wie zorg draagt**

Zorg dragen voor kinderen, zorgbehoevende mensen, zieken of ouderen vergt dikwijls een bijzondere inspanning en is een grote uitdaging. Vlamingen zijn bereid die inspanning te leveren. Zij helpen wanneer dat nodig is een zieke, bejaarde of gehandicapte buur, een familielid of iemand uit de vriendenkring.

Vooraf ouderen tussen 55 en 75 jaar en vrouwen zeggen dit wekelijks te doen.⁶¹ Specifiek in het kader van de mantelzorg biedt meer dan de helft van de Vlamingen minstens één keer per jaar hulp. Een derde van de Vlamingen verleent van tijd tot tijd mantelzorg. 17% doet dat intensief en bijna 8% echt dagelijks.⁶² Dit vraagt waardering en ondersteuning. Het Vlaams Belang heeft groot respect voor de mantelzorger.

Een groot aantal steden en gemeenten, maar dus lang niet allemaal, keren een mantelzorgpremie uit. Ze bepalen echter zelf hoeveel die bedraagt en aan wie die wordt betaald, aan de zorgbehoevende of aan de mantelzorger. Daar zitten dus heel wat verschillen op. Het zou goed zijn dat, met steun van de Vlaamse overheid, de steden en gemeenten deze verschillen wegwerken. Het Vlaams Belang wil dat er ook werk wordt gemaakt van het uitbouwen van een sociaal en fiscaal statuut voor de mantelzorgers zodat die tijdens de zorgperiode sociale rechten kunnen opbouwen en de opgebouwde sociale rechten kunnen behouden. Dat ligt echter niet in de macht van de lokale besturen. Zij kunnen als blijk van waardering evenwel effectieve praktische ondersteuning bieden.

✓ Er moet gegarandeerd worden dat in een moeilijke situatie onmiddellijk kan worden voorzien in tijdelijke opvang van de zorgbehoevende. De stedelijke of gemeentelijke Welzijnsdienst dient dan een opname in een dagverzorgingscentrum of een centrum voor kortverblijf te regelen.

✓ Het Vlaams Belang wil dat de lokale Welzijnsdiensten instaan voor alle administratieve beslommeringen van wie in de mantelzorg stapt.

• Kinderen helpen opvangen

In april 2017 klonk de noodkreet dat Vlaanderen op drie jaar tijd bijna 800 onthaalouders minder telde. Gemiddeld vielen er per week vijf onthaalplaatsen weg. Tussen 2011 en 2014 was hun aantal ook al serieus gedaald. In die periode zijn meer dan 3 000 onthaalouders gestopt.⁶³ Het Vlaamse decreet dat de onthaalouders moest stimuleren en moest zorgen voor voldoende kwalitatieve kinderopvang voor iedereen, had duidelijk een omgekeerd effect. De strenge normen voor de opvangplaats, die dikwijls verbouwingen meebrengen en de groeiende administratieve last waren de boosdoeners. Het is de stijging van de opvang in de kinderdagverblijven die ervoor zorgt dat het totaal aantal opvangplaatsen toch toeneemt.

Alle opvanginitiatieven samengeteld is er voor 54% van de kinderen in Vlaanderen een opvangplaats. Nochtans had de Vlaamse regering in maart 2015 verkondigd dat er tegen 2020 een plek moet zijn voor iedereen met een opvangbehoefte. Daarvoor moesten toen nog 25 000 plaatsen bijkomen. Intussen blijven in veel Vlaamse steden en gemeenten lange wachtlijsten voor kinderopvangplaatsen bestaan. Het Vlaams Belang wijst er op dat voor gezinnen kinderopvang vaak een noodzakelijke voorwaarde is voor activering op de arbeidsmarkt.

- ✓ De toegang tot kinderopvang moet absolute voorrang geven aan arbeidsactieve ouders uit de buurt.
- ✓ Voor Vlaamse ouders die een opleiding volgen, moet tijdens de lessen een aanbod van deeltijdse kinderopvang voorzien worden.
- ✓ Er moet voorzien worden in flexibele opvang wanneer ouders slechts enkele uren opvang nodig hebben bijvoorbeeld tijdens een doktersbezoek of een sollicitatie.
- ✓ Gemeentelijke kinderopvang kenmerkt zich door flexibele openingstijden die rekening houden met ziekte van de ouders, onverwacht overwerk, vertraging van het openbaar vervoer, ...

Wij pleiten voor een sterk lokaal investerings- en aanmoedigingsbeleid zodat er in elke stad of gemeente, via de gesubsidieerde en zelfstandige kinderopvang, voldoende kwalitatieve kinderopvangfaciliteiten zijn. Belangrijk is dat ouders via een eenvoudige opzoeking of navraag te weten komen waar zij opvang kunnen vinden die afgestemd is op bijvoorbeeld hun arbeidssituatie of kan helpen een plots voorval te ondervangen. Eigenlijk is dat al enkele jaren decretaal⁶⁴ opgelegd, maar slechts de helft van de steden en gemeenten blijkt een werkend lokaal loket kinderopvang te hebben of te werken aan de oprichting ervan.⁶⁵

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat zeer snel elke stad en elke gemeente een fysiek en een digitaal infoloket heeft dat ouders heel makkelijk wegwijs maakt in de beschikbare opvangplaatsen. Bovendien moeten kandidaat-onthaalouders via dat loket alle info kunnen vinden zodat zij niet zelf het kluwen moet ont-

warren om uit te zoeken hoe onthaalouder te kunnen worden. Het lokale bestuur dient ook te voorzien in de administratieve ondersteuning van de actieve onthaalouders.

• **Billijke factuur voor elektriciteit, water en gas**

In 2017 steeg de stroomfactuur voor een gemiddeld Vlaams gezin met iets meer dan 68 euro tegenover het jaar voordien.⁶⁶ Na het afschaffen van de gratis hoeveelheid stroom, de verhoging van de BTW van 6% naar 21%, de verhoging om de rekening van de groene stroom af te betalen, was het deze keer een stijging van de distributietarieven die de prijs nog maar eens omhoog joeg. Sinds 2007 is, over het hele land genomen, de elektriciteitsfactuur met 71,8% gestegen. Het aandeel van de elektriciteit zelf in de gezinsfactuur bedraagt intussen minder dan 30%. Ook de drinkwaterfactuur is op zes jaar tijd met 39% toegenomen. Het is contradictorisch dat het verminderde waterverbruik als gevolg van allerlei waterbesparende maatregelen, mee de waterprijs verhoogde. De prijs van het water zelf maakt nog slechts 40% van de factuur uit.

Het Vlaams Belang klaagt reeds lang het hoge overheidsbeslag in de energiekost aan. Taksen en btw, maar ook de dure distributie van energie maken het grootste deel van de energiefactuur uit. Eén op tien gezinnen kan de gas- of elektriciteitsfactuur niet meer betalen. Bij 300 000 Vlaamse gezinnen gaat op z'n minst 13% van het inkomen naar de energiefactuur. De lichte daling van de totale energiefactuur voor de gezinnen die voor 2018 wordt voorspeld op basis van de tarieven die de VREG⁶⁷ eind vorig heeft bekend gemaakt, verandert niets fundamenteel. Het is duidelijk dat ingrepen nodig zijn.

- ✓ Btw op energie, gas, stookolie en elektriciteit moet naar het basistarief van 6% voor de normale verbruikshoeveelheid die ieder gezin nodig heeft.
- ✓ Er moet een sociale vrijstelling komen per gezinslid voor de zuiveringskosten van een basishoeveelheid water.
- ✓ De lokale besturen moeten met hun drinkwatermaatschappij onderhandelen dat in geval van achterstallige betaling, gezinnen – net zoals dat het geval is voor elektriciteit – niet volledig van watervoorziening kunnen worden afgesloten. Tenzij in kwesties zoals fraude.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat de steden en gemeenten maatregelen nemen die de energie- en waterfactuur van hun inwoners kunnen doen dalen. Ze moeten een laagdrempelig energieloket oprichten waar (kandidaat) huurders en eigenaars terecht kunnen voor ondersteuning en begeleiding op maat omtrent energie- en waterbesparing, de keuze voor de energieleverancier, energierenovatie en energiezuinig bouwen en verbouwen. Premies moeten zich richten op het isoleren van oude en slecht geïsoleerde woningen.

• **Welzijn ook voor dieren**

Het aantal aangiften van dierenleed is de afgelopen jaren hard toegenomen. In de tweede helft van 2014 werden in Vlaanderen gemiddeld per maand 160 aan dierenwelzijn gerelateerde feiten gemeld. In 2015 nam dat aantal toe naar bijna 300 gemiddeld per maand. 2016 klokte af op 4 491 of meer dan 370 gemiddeld per maand. Lang niet elke melding leidt effectief tot een proces-verbaal. Sommige aangiften maken deel uit van een burenruzie of mensen schatten de toestand verkeerd in, maar het aantal processen-verbaal steeg in 2016 voor heel het land toch met zo'n 10%.⁶⁸

Ook de professionele sector gaat niet vrijuit. De zaak in Kasterlee waar bij een failliete kweker 400 verwaarloosde honden in beslag werden genomen, is tekenend. Opmerkelijk is ook het proces dat gedupeerde hondeneigenaars in Antwerpen opstartten tegen een zogenaamde broodfokker die er niet voor terugschrikte honderden te jonge en zelfs zieke hondenpups uit Oost-Europa in te voeren en hier te verkopen. Vergeten we ook de feiten van dierenmishandeling die in 2017 aan het licht kwamen in sommige slachthuizen, niet.

Het Vlaams Belang wil een strenge aanpak van dierenmishandeling en dierenverwaarlozing en zowel een beter toezicht op de naleving van de wetgeving op het dierenwelzijn als bij overtreding een consequente bestraffing.

- ✓ Het kweken van huisdieren moet streng worden gereguleerd.
- ✓ De handel van in ongunstige omstandigheden gefokte gezelschapsdieren, vaak uit Oost-Europa geïmporteerd, moet krachtig worden aangepakt.

- ✓ Om het zwervkattenprobleem in te dijken moeten de steden en gemeenten sterilisatiecampagnes opzetten en katteneigenaars aanmoedigen hun huiskat te laten steriliseren.
 - ✓ De lokale besturen moeten erop toezien dat het verbod om dieren weg te geven als prijs of als beloning, bijvoorbeeld via loterij, strikt wordt nageleefd.
 - ✓ We sporen aan dat wanneer steden en gemeenten een manifestatie willen afsluiten met vuurwerk, ze kiezen voor geluidsarm vuurwerk.
 - ✓ De lokale besturen moeten het impulsief aankopen van gezelschapsdieren helpen te voorkomen. Het verkopen van katten en honden op openbare markten is bij wet verboden. Dat verbod moet via het lokale politiereglement worden uitgebreid naar alle gezelschapsdieren.
 - ✓ In ieder provinciaal parket moet een magistraat worden aangeduid als aanspreekpunt en deskundige.
- ✓ Het Vlaams Belang pleit ervoor dat in elke stad en gemeente een dienst Dierenwelzijn zou worden oprichten. Deze dienst moet beschikken over een eigen meldpunt. Bovendien dient in alle politiezones minstens een inspecteur te worden opgeleid tot een deskundige inzake dierenwelzijn zodat effectief processen-verbaal worden opgesteld die leiden tot gerechtelijke vervolging of een gemeentelijke administratieve sanctie (GAS).

Veilig en vlot bereikbaar,

proper en gezond

Veilig en vlot bereikbare gemeente

Een bundeling door Vias Institute⁶⁹, tot september 2017 gekend als het Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid (BIVV), van de resultaten van een onderzoek in twintig Europese landen omtrent de gevolgen van een verkeersongeval geeft aan dat niet alleen de lichamelijke, maar ook de persoonlijke en financiële gevolgen van een ernstig ongeval niet licht zijn.⁷⁰ 78% van de zwaar gekwetste slachtoffers blijft levenslang lichamelijke hinder ondervinden. 20% van de slachtoffers moet zijn woning aanpassen en 30% dient te verhuizen naar een meer aangepaste omgeving. Een derde moet zijn studies stopzetten of kan niet meer aan het werk. In 16% van de gevallen moet ook een familielid stoppen met werken om de blijvende verzorging van het slachtoffer op zich te nemen.

Tien jaar geleden vielen er op onze wegen elk jaar meer dan 1 000 doden. Dat aantal is intussen aanzienlijk verminderd. Behalve in West-Vlaanderen, was er in 2016 opnieuw een betekenisvolle daling tegenover het jaar voordien in elke Vlaamse provincie: - 8,2% in Antwerpen, - 16,7% in Oost-Vlaanderen, - 27,7% in Vlaams-Brabant en - 27,8% in Limburg. Uit de Verkeersveiligheidsbarometer van Vias bleek een afname van het aantal slachtoffers in zowat elke categorie van weggebruikers. Motor- en bromfietzers sprongen er zelfs opvallend uit met een verlaging van respectievelijk 23,9% en 26,7% van het aantal dodelijke slachtoffers in 2016 tegenover 2015. Toch stierven in 2016 op Belgische wegen nog altijd 637 personen ter plaatse of binnen de 30 dagen na een ongeval en vonden er 40 096 verkeersongevallen plaats met in totaal 51 827 slachtoffers.⁷¹

De voorlopige cijfers 2017⁷² bevestigen dat terwijl er 28% meer motorrijders op de baan zijn, er de voorbije tien jaar 24% minder ongevallen met motorrijders gebeurden. Bemoedigend is ook dat het aantal letselongevallen met jonge autobestuurders tussen 18 en 24 jaar zou zijn afgenomen met 8% tegenover 2016 en de provincies Limburg, West- en Oost-Vlaanderen een verdere daling van het aantal verkeersdoden kenden.⁷³ Niettemin lieten volgens de schattingen van de Verkeersveiligheidsbarometer in 2017 in de drie gewesten samen nog altijd 620 personen het leven ter plaatse of binnen de 30 dagen na een ongeval en vonden er 37 786 verkeersongevallen plaats met minstens 48 710 slachtoffers. Reden genoeg opdat de lokale besturen veel **aandacht aan verkeersveiligheid** besteden. Toe te juichen is alvast dat het aantal verkeersdoden bij de jonge weggebruikers enorm is gedaald. Volgens Vias zien jongeren meer en meer in dat drinken en rijden niet samengaan.⁷⁴

Ons land heeft een dicht wegennet en kan dus heel wat verkeersdrukte verwerken. Toch duiken er elke dag files op. Structurele files groeien aan, vooral tussen de klassieke verkeersspitsen, maar ook op plaatsen die voorheen zo goed als filevrij waren.⁷⁵ Het Vlaams Belang erkent de noodzaak de **drukke verkeersstromen te beheersen**, maar kiest voor een mobiliteitsbeleid waarin ruimte blijft voor de wagen. Steden en gemeenten moeten voldoende **toegankelijk blijven voor gemotoriseerd verkeer**. Dat daar ook parkeergelegenheid voor moet worden voorzien, schept net mogelijkheden. Bus, tram en fietsverhuur kunnen op die parkeerplaatsen aansluiten en zo de **keuze aan vervoerswijzen** in de steden en gemeenten **vergroten**.

Voor bezoekers en pendelaars zou het **openbaar vervoer** in de stad spontaan de primaire vervoersmodus moeten zijn. De potentiële combinaties van tram-, metro-, bus- en treinverbindingen zijn momenteel echter te beperkt om zich vlot in en rond de stad te kunnen verplaatsen. Het openbaar vervoer haalt ook nog veel te veel het nieuws met gewelddelicten. Dat het openbaar vervoer 's nachts stil valt, is ook geen troef. Een **efficiënt nachtnet**, zeker in de steden, zou het mobiliteitsaanbod sterk verbeteren.

Actiepunten voor een veilig en vlot bereikbare gemeente:

• Toegankelijke stad, toegankelijke gemeente

Een beleid dat zich richt op de bereikbaarheid van onze steden en gemeenten geeft ruimte aan fietsers en voetgangers, investeert in openbaar vervoer en zorgt ervoor dat dit ook toegankelijk is voor gehandicapten, mindervaliden en senioren. Bovenal tracht het de verscheidene vervoerswijzen te verzoenen. Wonen in de stad of in de kern van de gemeente betekent immers dat daar ook (gezins)wagens moeten worden geparkeerd. Het Vlaams Belang wijst er dan ook op dat in het stedelijk of gemeentelijk mobiliteitsbeleid ruimte voor de auto moet blijven.

- ✓ Lokale besturen moeten in overleg met De Lijn en NMBS bus-, metro- en tramlijnen zodanig op mekaar en op het spoorvervoer afstemmen dat de combinatie van deze vervoerswijzen merkkelijk efficiënt is om steden en (grote) gemeenten te bereiken.
- ✓ Randparkings moeten met vlotte tram-, metro- en buslijnen in verbinding staan met het centrum. Wacht-tijden dienen overzichtelijk aangegeven te worden.
- ✓ Intergemeentelijke bussen moeten doorheen de centra rijden zodat die reizigers niet aan de rand moeten overstappen maar vlot het centrum kunnen bereiken.
- ✓ Vanuit de afgelegen, landelijke gebieden moeten alternatieven voor de belbus worden aangeboden. De lokale besturen moeten daarvoor in onderhandeling gaan met taxibedrijven en andere private vervoersmaatschappijen.
- ✓ Aan de bus- en tramhaltes moeten huurfietsen ter beschikking staan.
- ✓ Zeker in de steden moet er voldoende toegankelijk en betaalbare parkeerplaats worden voorzien, met oordeelkundig ingeplante parkeerplaatsen voor mensen met een handicap.
- ✓ Bezoekers moeten zo veel mogelijk ondergronds parkeren. Dit geeft bovengronds ruimte aan voorbehouden plaatsen voor bewoners.
- ✓ Voor fietsen en motoren moeten specifieke parkings worden voorzien.
- ✓ De lokale besturen moeten de Vlaamse overheid aanporren tot aanleg van fietsostrades.

De verzadiging van onze wegen en de verkeersdrukte in onze steden en gemeentekernen, is een beduidende hindernis voor het dagelijkse vervoer van goederen naar warenhuizen en winkels. Transport & Logistiek Vlaanderen, de beroepsvereniging van ondernemingen in transport en logistiek, vestigde er enkele jaren geleden al de aandacht op dat het veel moeilijker wordt om meerdere leveringen op één enkele rit te combineren.⁷⁶

- ✓ Het Vlaams Belang ziet een oplossing in distributiedepots aan de rand van de steden van waaruit goederenstromen kunnen gebundeld worden. De korte afstanden die van daaruit moeten afgelegd worden, laten het gebruik van kleinere, elektrische voertuigen toe en het organiseren van leveringen tijdens de momenten van lage verkeersintensiteit.

• Verkeer laten doorstromen

Het Vlaams Belang pleit voor een veilig verkeer, maar ook voor een vlot verkeer. Het is aangewezen verkeersstromen met een zo gelijkmatig mogelijke snelheid te laten verlopen. Stremming van de verkeersstroom dient zoveel mogelijk te worden vermeden. We willen daarvoor inzetten op aangepaste infrastructuur, het bepalen van het bestemmingsverkeer en technologie die leidt tot een dynamische sturing van het autoverkeer door middel van groene golven. Het opleggen van een snelheidsbeperking moet betekenisvol zijn, anders holt de maatregel zichzelf uit.

- ✓ Het aantal kruispunten moet worden verminderd. Waar dat aangewezen is, worden verkeerslichten vervangen door conflictvrije rotondes of ondertunneling.
- ✓ Waar mogelijk worden afzonderlijke rijstroken voor bestemmingsverkeer aangelegd.
- ✓ Doorrijdend verkeer wordt uit de stads- en gemeentecentra en de dorpskernen geweerd.
- ✓ Door het gebruik van 'slimme verkeerslichten' kunnen de wachttijden aan de verkeerslichten zo kort mogelijk worden gehouden.
- ✓ Zones met snelheidsbeperkingen van 30 km per uur moeten doordacht worden afgebakend. Ze moeten beperkt worden tot gevoelige punten zoals bijvoorbeeld de scholen, cultuur- en sportcentra.
- ✓ Bussen rijden zoveel mogelijk op eigen bedding (of trambedding).

Wegenwerken zijn één van de grootste oorzaken van opstopping. Het zien van wegenwerken en de bijbehorende signalisatie spoort veel autobestuurders aan tot het zoeken naar 'binnenwegen'. Steden en gemeenten klagen ook over toenemend sluipverkeer van vrachtwagens als gevolg van de Vlaamse kilometerheffing voor zware vrachtwagens die op 1 april 2016 werd ingevoerd. Een studie van het Vlaams Departement Mobiliteit en Openbare Werken bevestigde een beduidende stijging van vrachtverkeer die moet verbonden worden aan de kilometerheffing op 73 trajecten.⁷⁷ Het Vlaams Belang steunde deze heffing niet. Het blijkt geen goede maatregel, al zeker niet wanneer die een verschuiving van het verkeer veroorzaakt.

- ✓ Sluipverkeer als gevolg van wegenwerken zal afnemen wanneer autobestuurders er kunnen op rekenen dat dynamische technologieën ervoor zorgen dat het verkeer vlotter doorstroomt langs de aangeduide omleiding dan via 'alternatieve wegeltjes'.
- ✓ Vrachtwagenchauffeurs moeten weten via welk wegennetwerk zij zich mogen verplaatsen en via welke wegen dat op de meeste vlotte manier kan. GPS-toestellen voor vrachtwagens moeten dat aangeven. Gemeentebesturen moeten de informatie daarvoor leveren.

Een vlotte verkeersdoorstroom maakt het zoeken naar 'uitwegen' overbodig.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat steden en gemeenten moderne technologieën inzetten, zoals sensoren die het debiet aan wagens meten om vervolgens met het opleggen van een aanbevolen snelheid vloeiende groene golven mogelijk te maken.

• **Stipt, comfortabel en veilig openbaar vervoer**

Vlamingen zijn bereid het openbaar vervoer te nemen. Zeker in de steden zien zij daarin een alternatief voor het filerijdende autoverkeer. Veel scholieren, maar ook mensen die in een aangrenzende gemeente werken, combineren bus en fiets. Zij rekenen erop hun fiets veilig te kunnen stallen en niet in het minst dat de bussen stipt rijden.

Het Vlaams Belang pleit al lang voor een fijn ontwikkeld, comfortabel, stipt en veilig openbaar vervoersnetwerk. De inplanting van haltes en routes, de frequentie en de mogelijkheid vervoerswijzen te combineren zijn daarin cruciaal. Ook mensen met een handicap moeten vlot gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer. Investeren in toegankelijkheid van opstapplaatsen moet voor de lokale besturen een vanzelfsprekendheid zijn. Het heeft immers weinig zin de modernste laagdrempelige bussen in te zetten wanneer de haltes zelf slecht bereikbaar en ontoegankelijk zijn.

De Katholieke Vereniging Gehandicapten (KVG) vestigde er half 2017 terecht de aandacht op dat zelfs met de modernste laagdrempelige autobussen mensen met verminderde mobiliteit er niet in lukken zelfstandig, vlot en veilig het openbaar vervoer te gebruiken wanneer de haltes voor hen niet toegankelijk zijn. De bevoegdheid voor het inrichten van de bushaltes ligt bij de wegbeheerder. Dat wil zeggen dat de steden en gemeenten verantwoordelijk zijn voor heel wat haltes. Daaraan mangelt echter nog heel wat. Toegankelijkheid houdt immers in dat de halte zelf op een vlotte manier kan bereikt worden, zonder obstakels op de voetpaden. Dat het halteperron voldoende breed is, effen, zonder drempels en slipvrij en dat er een 'geleidelijn' en een duidelijk opstapvlak is, bijvoorbeeld in rubbertegels. Uit een inventarisatie van de haltes door De Lijn bleek dat maar 10% ervan vrij toegankelijk was voor mensen met een motorische beperking. Mits hulp steeg het aantal tot net voorbij 27%. Minder dan 5% van de haltes was autonoom toegankelijk voor mensen met een visuele handicap. We mogen die cijfers absoluut bedroevend noemen.

Een betere toegankelijkheid van de bushaltes komt niet alleen personen met een handicap ten goede, maar alle inwoners. Dus ook ouderen, ouders met een kindwagen, mensen die tijdelijk slecht te been zijn, enz. Het lijkt Het Vlaams Belang dan ook bijzonder wenselijk dat de lokale besturen aandacht schenken aan de problematiek die de KVG schetste, een inventaris opmaken van de niet goed toegankelijke bushaltes en er een prioriteit van maken die aan te passen.

Comfortabel en toegankelijk busvervoer wil ook zeggen dat routes en stopplaatsen moeten kunnen worden aangepast indien daaraan aantoonbaar nood is. Busreizigers die een daguitstap plannen op een zon- of feestdag moeten kunnen rekenen op een voldoende vroege ochtend- en een late avondrit. Het Vlaams Belang verwacht dan ook dat de Lijn zich minder star opstelt wanneer lokale besturen duurzame aanpassingen voorstellen. Zowat elk gemeentebestuur getuigt dat De Lijn daartoe weinig, tot helemaal niet, bereid is. Zelfs niet wanneer het voorstel de logica zelf is, bijvoorbeeld een route enkele straten ombuigen zodat er ook aan het treinstation een stopplaats is.

- ✓ Bus en tramlijnen moeten lopen tot aan rusthuizen, ziekenhuizen, sociale woonwijken, scholen, ontmoetingscentra en drukke uitgaansplaatsen.
- ✓ Ook de kmo- en industriezones moeten bereikbaar zijn met het openbaar vervoer.
- ✓ Er moet aangemoedigd worden bussen en trams erop te voorzien dat gewone fietsen meekunnen zonder extra kostprijs.

- ✓ Aan de bushaltes moeten goede fietsenstallingen worden voorzien.
- ✓ De frequentie van het aanbod aan bussen en trams moet aangepast zijn aan het aantal reizigers zodat zij zich tijdens de spits niet op overvolle voertuigen moeten proppen.
- ✓ De afgeschafte eerste en laatste busritten op zondag moeten terug ingericht worden.
- ✓ Zeker in de steden moeten sommige trams en bussen heel de nacht rijden.
- ✓ Er moeten voldoende bus- en tramhaltes zijn. Zeker een halte aan de belangrijkste voorzieningen en aan de treinstations.
- ✓ Elke halte moet toegankelijk zijn voor slechtzienden en voor wie minder goed te been is.
- ✓ Zoveel mogelijk haltes, zeker in de stads- en gemeentecentra, moeten uitgerust zijn met een overzichtelijk scherm dat de reële wachttijden aangeeft.

Het stedelijke openbaar vervoer haalt nog te vaak het nieuws met plagen van geweld en vandalisme. De daling van vandalisme op het openbaar vervoer van De Lijn dat zich in 2014 en 2015 voordeed, werd in 2016 fors omgebogen. Ook het aantal gevallen van agressie was flink toegenomen. De diensten van De Lijn schreven dat jaar 548 processen-verbaal voor vandalisme uit. Dat is een toename van 12%. En dan blijft dit getal nog ver onder het werkelijke aantal feiten. De Lijn stelt immers enkel een administratieve bekeuring op bij betrapting op heterdaad. Ook de strafrechtelijke processen-verbaal opgesteld door de politie zitten in dat cijfer niet in. Een openbaarvervoersnetwerk mag nog zo goed zijn uitgekend, het slaat niet aan wanneer mensen zich er ongemakkelijk of zelfs onveilig voelen.

- ✓ Het Vlaams Belang pleit er daarom voor dat de politie ook de nachtelijke bus- en tramverbindingen zou gebruiken voor patrouilles. Amokmakers krijgen dan veel minder de kans. Een noodzakelijke politie-interventie op het openbaar vervoersnetwerk moet ook steeds resulteren in een proces-verbaal.

• Voetgangers en fietsers tellen mee

Korte verplaatsingen kunnen te voet worden afgelegd. Voor wie iets verder moet, is de fiets een alternatief. Zeker in de drukke stad. Dat gebeurt ook: 17% van onze persoonlijke verplaatsingen heeft een afstand korter dan een kilometer en maken we te voet of met de fiets.⁷⁸ We zien trouwens dat het fietsgebruik in de steden groeit. Een fietstelweek in september 2016 in de provincie Antwerpen gaf een stijging van het aantal fietsers met 25% tegenover eenzelfde periode het jaar voordien. Er wordt dus meer en meer gefietst. De opkomst van de fietsstrades en van de elektrische fietsen draagt daar stellig toe bij. Niettemin zijn er nog altijd vele duizenden kilometers aan fietspaden niet voldoende veilig. In 2016 ging het langs Vlaamse gewestwegen alleen al om ongeveer 4 450 kilometer. De fietspaden zijn te smal of liggen te dicht bij het autoverkeer. Dat geldt net zo goed voor heel wat voetpaden.

Het is zeker zaak de fietsinfrastructuur op één lijn te brengen met dat verhoogde fietsgebruik. Zowat de helft van de Vlamingen is echter niet tevreden over de fietsinfrastructuur⁷⁹. Belangrijk is ook dat uit een onderzoek dat de Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV) voerde en begin maart van dit jaar bekend maakte, sterk naar voren komt dat één op twee Vlamingen zich zorgen maakt over de veiligheid van kinderen in het verkeer. Schoolomgevingen en verkeerssituaties in de eigen woonbuurt worden onvoldoende veilig bevonden, vooral voor kinderen tot 12 jaar. Lokale besturen moeten dus meer investeren in fietspaden, maar ook bijvoorbeeld schoolomgevingen fietsvriendelijk en autoluw maken. Op plaatsen met een hoge fietsintensiteit moet zoveel als mogelijk voorrang aan de fietsers worden gegeven.

- ✓ Fiets- en voetpaden moeten afgescheiden, goed afgebakend en zo breed mogelijk worden aangelegd.
- ✓ Oversteekplaatsen waar fietsers voorrang hebben, moeten daarnaar worden ingericht. De voorrangregeling moet zeer duidelijk met verkeersborden en schildering op het wegdek worden aangegeven.
- ✓ Om conflicten tussen gemotoriseerd verkeer en fietsers zo veel mogelijk te vermijden moeten, waar dat kan, ongelijkvloerse kruisingen worden aangelegd. Waar dat niet mogelijk is, kunnen een conflictvrije regeling van de verkeerslichten, een voorstart voor fietsers of groen voor alle fietsers terwijl de gemotoriseerde voertuigen wachten, een oplossing geven.
- ✓ Er moet meer aandacht besteed worden aan het fietscomfort. Dit betekent: fietspaden zonder putten, zonder bulten en met een egaal wegdek.
- ✓ In overleg met de buurtbewoners kunnen trage wegen worden ingericht als veilig en rustig alternatief voor drukke verkeersaders.

- ✓ De oversteektijd op de zebrapaden en de fietsoversteekplaatsen moet afgestemd zijn op senioren en mindervaliden.
- ✓ Essentiële maar gevaarlijke oversteekplaatsen in de steden en in de gemeentekernen moeten aangepast zijn voor mindervaliden, slechtzienden, blinden en ouderen.
- ✓ Aan de openbare gebouwen en op druk bezochte plaatsen in de kernen moeten fietsparkings worden voorzien.

Elektrische fietsen worden steeds populairder. Dat is logisch. De elektrische hulpmotor zorgt ervoor dat iedereen in staat is een wat langere tocht te maken en een beetje heuvelig parcours vlot te ronden. Deze fietsen houden ongetwijfeld ouderen langer mobiel, maar spijtig genoeg noteren we een toename van het aantal fietsongevallen met senioren. Elektrische fietsen laten een hogere snelheid toe terwijl het fietsen in groep sowieso wat extra vaardigheid vraagt.

- ✓ Het Vlaams Belang meent dat de gemeentelijke sport- en seniorendiensten hier samen een taak hebben en in hun dienstenpakket een opleiding elektrische fietsen moeten opnemen. Opfringscursussen, die zeker moeten aangemoedigd worden voor senioren, vervullen dat pakket.

• Plaats voor motoren en scooters

Een toename van 10% meer motorrijders zou het aantal file-uren en filekilometers met 40% doen zakken. Een studie die Transport & Mobility Leuven in 2011 had uitgevoerd in opdracht van FEBIAC liet dat zien. Een andere studie toonde aan dat in bijvoorbeeld Brussel zowat 40% van het rondrijdende autoverkeer, verkeer is op zoek naar een parkeerplaats. Een toename van het motorverkeer in combinatie met de door-dachte aanleg van motorparkings kan dus voor het al te drukke verkeer in onze steden een oplossing zijn. Het Vlaams Belang promoot motoren en scooters als alternatief vervoermiddel maximaal, maar verbindt daaraan dat de infrastructuur in onze steden en gemeenten hieraan wordt aangepast.

- ✓ Het aantal motor- en scooterparkings in de steden en gemeenten moet worden verhoogd.
- ✓ Busstroken moeten worden opengesteld voor motoren en scooters.
- ✓ Vangrails moeten worden voorzien van 'vangplanken' tot op de grond zodat motorrijders niet tegen de steunpalen of onder de scherpe randen terecht kunnen komen.
- ✓ Steden en gemeenten moeten het Charter Motorvriendelijke Infrastructuur van de MAG⁸⁰ implementeren.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat bij wegenonderhoud meer rekening wordt gehouden met de veiligheid van motor- en scooterrijders. Steden en gemeenten schilderen en herschilderen elk jaar wegmarkeringen. Zij moeten daarvoor gebruik maken van de stroevere verven die daarvoor op de markt zijn zodat watergladde wegmarkeringen worden vermeden.

• Infrastructuur moet verkeershandhaving versterken

In 2016 vonden in Vlaanderen 24 978 verkeersongevallen plaats met in totaal 31 956 slachtoffers, waarvan 2 871 zwaargewonden. Er vielen 318 dodelijke verkeersslachtoffers.⁸¹ Een aanzienlijke groep daarvan waren jongeren tussen 15 en 29 jaar.⁸² Overdreven snelheid, alcohol, drugs en niet handenvrij GSM-gebruik staan hoog op het lijstje van de voornaamste oorzaken van auto-ongevallen met zware gevolgen. De Verkeersveiligheidsbarometer, een cijferindicator waarmee Vias Institute in afwachting van de definitieve tellingen een schatting geeft op basis van door de politie verzamelde gegevens, laat de statistieken 2017 positief evolueren. Volgens de barometer zou het aantal geregistreerde letselongevallen vorig jaar in Vlaanderen gedaald zijn met 6,9% tegenover 2016. Toch vielen daarbij nog altijd niet minder dan 29 568 slachtoffers en wordt het aantal verkeersdoden dat vorig jaar viel op Vlaamse wegen geschat op ongeveer 290.

Vlaanderen stelt zich als doel in 2020 maximaal 200 verkeersdoden te tellen. Tien jaar later moet dit cijfer gezakt zijn naar 133 om in 2050 op nul verkeersdoden in Vlaanderen te staan. Ook het aantal letselongevallen moet sterk dalen. Er wordt gestreefd naar een vermindering met 50% in 2030 ten opzichte van 2010.⁸³ Er is daarvoor nog een hele inspanning nodig. De verkeersregels doen respecteren hoort daar zeker bij. De steden en gemeenten kunnen daar doeltreffend aan bijdragen.

Cijfers die Vias Institute met een bevraging verzamelde, geven aan hoe inconsequent Vlamingen zijn in het verkeer. 79% vindt te snel rijden een probleem ... in zijn buurt. Meer dan 60% geeft aan zelf te snel te rijden op de autosnelweg en ook binnen de bebouwde kom. Buiten de bebouwde kom duwt zelfs 72% te hard op het gaspedaal. 29% van de bestuurders vindt 10 km per uur te snel rijden helemaal geen probleem. 22% maakt er ook geen probleem van niet handenvrij te bellen achter het stuur.

Het mag vreemd klinken, maar in het doen respecteren van de verkeersregels staan lokale investeringen in infrastructuur en een sluitend handhavingsbeleid niet zo los van mekaar als het op het eerste gezicht kan lijken. Integendeel, doelmatige investeringen maken politiecapaciteit vrij en versterken dus de handhaving. Wanneer in schoolbuurten, belangrijke verbindingswegen, rond uitgangsbuurten, winkelcentra, sportcomplexen, enz. camera's en slimme technologie de snelheid bewaken, dan hoeft de politie daar geen intensieve controles meer te organiseren en kan zij de vrijgekomen capaciteit besteden aan de bewaking van de andere ongevalsoorzaken.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat de lokale overheden de verkeersconflictpunten in hun steden en gemeenten nauwkeurig in kaart brengen en investeren in trajectcontrole daar waar snelheidshandhaving permanent van belang is.

Propere gemeente

Zwerfvuil en sluikestorten moeten fundamenteel worden aangepakt, want de maatschappelijke kost ervan is te hoog. Belangrijk is dat **sluikestorten en zwerfvuil snel** worden **opgeruimd**. Plaatsen met zwerfvuil en allerlei illegaal gestort afval geven blijk van weinig sociale controle en voorbijgangers schatten de sociale norm er niet hoog in. Dat leidt ertoe dat het sluikestorten nog zal toenemen. Fietsroutes en trajecten naar scholen blijken heel gevoelig te zijn voor zwerfvuil zoals snoepverpakking en drankblikjes. **Jeugdverenigingen en scholen actief betrekken** bij milieu- en omgevingsinitiatieven zoals bijvoorbeeld het opruimen van afval in grachten en bermen, is dus zeker nuttig maar het mag **niet** langer bij **enkel sensibiliseren** blijven.

Steden en gemeenten moeten er ook werk van maken milieuvervuiling op te sporen en een **strikt milieuhandhavingsbeleid** te voeren. Het Vlaams Belang is geen voorstander van een veralgemeend gebruik van bewakingscamera's, maar in de strijd tegen het sluikestorten zien we er wel wat in. Plaatsen waar de vuilniszakken en versleten meubels zich telkens opnieuw opstapelen, moeten voor bepaalde perioden bewaakt kunnen worden. Camera's bieden dan een oplossing.

In geval van milieuvervuiling is **bestrafing en het herstellen** van de aangerichte schade de logica zelf. Anderzijds geloven we dat inwoners die erin slagen minder afval te produceren, beloond moeten worden. Het Vlaams Belang is gewonnen voor een beleid dat de inwoners aanmoedigt om op een positieve manier mee te werken aan een propere leefomgeving. Allerhande aparte ophaalsystemen die de inwoners worden opgelegd, hebben wel de restafvalberg doen verminderen⁸⁴ maar stoppen de toename van de afzonderlijk opgehaalde afvalstromen uiteraard niet. Afvalbeleid is dan ook veel meer dan sorteren. Om het probleem van de afvalberg verder aan te pakken, zetten we eerst en vooral in op **afvalpreventie**. Dat kan maar ten volle wanneer de fabrikanten daaraan meewerken.

Een gemeente proper houden behelst veel meer dan het opruimen van afval. Het houdt ook in dat straten en pleinen **netjes** worden **onderhouden**. Sinds het verbod op het gebruik van pesticiden is dat voor vele steden en gemeenten duidelijk een pak moeilijker geworden. Het vraagt veel meer dan vroeger inventiviteit, een nadenken over het gebruik van materialen en een efficiënte inzet van middelen en mensen.

Actiepunten voor een propere gemeente:

• Snelle interventie

Het Vlaams Belang pleit ervoor de openbare ruimte in te richten naar eigentijds comfort. Dit betekent investeren in het vernieuwen van straten, pleinen, fiets- en voetpaden, maar ook ruimte vrijmaken voor speelpleintjes en groenzones. Het mooie straatbeeld dat op die manier wordt gecreëerd, beschermt tegen vandalisme, overlast en milieuvervuilende zaken als het spuiten van graffiti, sluikestorten, wegwerpen op straat van verpakking, enz. maar wel op voorwaarde dat dit straatbeeld ook nauwgezet wordt onderhouden. Niet gecorrigeerd ordeverstoring gedrag leidt immers tot de conclusie dat dit gedrag niemand raakt en zal daardoor al snel verder escaleren.

- ✓ Elke wijk van de stad of gemeente moet minstens wekelijks bezocht worden door een ploeg straatvegers.
- ✓ Op inzamelpunten voor afval zoals glasbollen en kledingcontainers dient nauwgezet toegekeken te worden dat er niet wordt gesluisstort.
- ✓ Sluikestorten moeten onmiddellijk worden opgeruimd.
- ✓ Jeugdverenigingen en scholen moeten betrokken worden bij opruim- en onderhoudsacties.
- ✓ Samen met renovatiepremies zijn heffingen op leegstand en verkrotting een middel om de kwaliteit van een buurt in stand houden.

- ✓ Het Vlaams Belang pleit dan ook voor het oprichten in elke stad en gemeente van een snelle interventieploeg die elke vorm van vandalisme, beschadiging of zelfs verregaande slijtage onmiddellijk herstelt en rondslingerend afval snel opruimt.

• Straten en pleinen duurzaam aanleggen

Sinds 1 januari 2015 is het voor openbare diensten verboden nog pesticiden te gebruiken. Er is geen gemeente in Vlaanderen waar zich dat niet laat merken. Een onkruidvrij openbaar domein bestaat nergens meer. Gemeenten die daar wel nog naar streven en daarvoor allerlei alternatieven uittesten, zuchten dat dit bijzonder arbeidsintensief is en veel meer tijd in beslag neemt. Ze besluiten dan maar dat de inwoners moeten leren wat onkruid in straten en op pleinen te tolereren.

Het Vlaams Belang heeft steeds gepleit voor een beheerst omgaan met bestrijdingsmiddelen. Dat wil niet zeggen dat we ons er bij neerleggen dat bosjes onkruid en opgeschoten gras vanaf nu simpelweg tot het beeld van straten en pleinen behoort. Fraaie en verzorgde straten en pleinen weren vandalisme en beschutten tegen overlast, maar zijn ook nodig om gevaarlijke situaties in het verkeer te vermijden. Goed onderhoud hangt in een pesticidevrije aanpak echter meer af van een doordachte inrichting dan van het intensief inzetten van onderhoudsploegen. Het Vlaams Belang wijst op de noodzaak materiaalkeuzes beter te overwegen.

- ✓ Voor het aanleggen van voetpaden kan beter minder worden gewerkt met kleine klinkers en tegels.
- ✓ Fietspaden worden best aangelegd in gesloten beton- en asfaltverharding, zeker buiten de bebouwde kom.

Er dient verstandig te worden geïnvesteerd in groenvoorzieningen zodat het onderhoud minimaal kan worden gehouden.

- ✓ Voor het Vlaams Belang start dat met een juiste keuze van inheemse aanplantingen.

• Afvalbeleid is meer dan sorteren

Vlamingen zijn goede afvalsorteerders. We blijken ook steeds minder afval te produceren. Een rapport van OVAM geeft aan dat in 2016 alle Vlamingen samen in vergelijking met zestien jaar geleden 100 kilogram minder afval aanbieden. Per kop daalde de afvalberg in de periode gemiddeld van 560 kg. naar 467,7 kg. per jaar. Allerlei kringloopinitiatieven, het aanleggen van composthopen, het hergebruiken van winkeltassen en een nauwgezet sorteren hebben daarin een aandeel, maar ook de sterk klimmende tarieven voor wie afval aanbiedt. Afval aanbieden is echt duur geworden.

CD&V-milieuminister Schauvliege ambieert een verdere daling van de hoeveelheid aangeboden afval en zet daarvoor voornamelijk in op een nog verdergaande sorteerplicht. Dienen we echter niet een evenredige verantwoordelijkheid te leggen bij de fabrikanten? Om het probleem van de afvalberg verder aan te pakken, kiest het Vlaams Belang voor afvalpreventie. Daarop moet de nadruk liggen.

- ✓ Fabrikanten moeten minder verpakkingsafval produceren.

Bijna driekwart van het huishoudelijk afval belandt in een of andere materiaalrecuperatie en krijgt een nieuw leven als grondstof of via hergebruik. De Vlaming volgt dat grondstoffen best zo veel mogelijk worden hergebruikt en dat de onderdelen van producten worden gerecycleerd op het einde van hun levensduur. Wie goed sorteert en gescheiden afval naar het containerpark brengt, moet daarvoor dan ook worden beloond.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat inwoners die hun gescheiden afval naar het containerpark brengen en dus eigenlijk een grondstof aanbieden, niet nog eens extra moeten betalen voor deze dienstverlening.

• Vervuilen tast in de portemonnee

Vlaanderen kampt jaarlijks met duizenden ton gedumpt en rondslingerend afval. Exacte cijfers zijn er niet maar schattingen en extrapolaties leggen, al naar gelang de bron, de hoeveelheid zwerfvuil op ongeveer 25 000 ton en sluikestort op 23 000 ton. Van dat zwerfvuil vegen de steden en gemeenten elk jaar het grootste deel bij mekaar: bijna 18 000 ton. Het opruimen alleen nog maar langs de Vlaamse gewest- en snelwegen van 3 085 ton zwerfvuil en sluikestorten kostte in 2015 meer dan 5,5 miljoen euro.⁸⁵ Ondanks

een daling van de hoeveelheid, bedroeg de opruimkost vorig jaar nog altijd 5,2 miljoen euro.⁸⁶ De kost voor de lokale besturen voor het machinaal en manueel opruimen van zwerfvuil, het transport en de verwerking ervan, plus het leegmaken van vuilnisbakken, wordt door OVAM geschat op 109 miljoen euro per jaar.⁸⁷

Vlaanderen mag plannen de hoeveelheid zwerfvuil tegen 2020 terug te dringen met 20% tegenover 2013⁸⁸, zonder de actieve medewerking van de steden en gemeenten kan dat resultaat onmogelijk worden gehaald. Het is nochtans noodzakelijk, want de kostprijs is veel te zwaar.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat de steden en gemeenten hun zwerfvuil- en sluikstortknelpunten inventariseren en in kaart brengen.
- ✓ Er moet altijd getracht worden sluikstorters te identificeren.
- ✓ Sluikstorters die worden betrapt of worden geïdentificeerd, betalen de opruimkosten en worden keihard beboet.

Het zwerfvuilprobleem trachten aan te pakken met enkel sensibiliseringscampagnes en burgeropruimacties is echt voorbij. Dat bewezen eens te meer de cijfers die het Vlaams Belang in juni 2017 had opgevraagd in de stad Antwerpen. Al vijf jaar blijft de hoeveelheid zwerfvuil schommelen tussen 5 200 en 5 600 ton en de hoeveelheid sluikstort tussen 8 000 en 9 000 ton. Het prijskaartje dat daaraan vast hangt, lag in 2016 op 25,8 miljoen euro voor het opruimen van het zwerfvuil en bijna 5 miljoen euro voor het verwijderen van sluikstorten.

Hardnekkige overtreders hebben duidelijk geen oor naar campagnes. 40% van het zwerfvuil bestaat trouwens uit blikjes en lege flessen. Het Vlaams Belang wil dat milieuovertreders gewezen worden op hun verantwoordelijkheid en bestraft worden.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat binnen elke gemeentelijke milieudienst een cel wordt opgericht die sluikstorten binnen de 48 uur opruimt. Zo is het duidelijk dat de lokale overheid het probleem opvolgt en wordt vermeden dat de illegale afvalberg nieuwe sluikstorters aantrekt.
- ✓ Daar waar zwerfvuil of sluikstorten een aanhoudend probleem vormen, kunnen bewakingscamera's worden ingezet om overtredingen vast te stellen. Wanneer de overtreder wordt geïdentificeerd, dan moet die altijd worden beboet. Ook de opruimkosten moeten integraal op de overtreder worden verhaald. Wie vervuult, die betaalt.

Gezonde gemeente

Lawaai en stank zijn de meest voorkomende vormen van milieuhinder waarover de Vlaming klaagt. Een gezond leefmilieu is belangrijk. Als nationalistische partij is het Vlaams Belang daar van doordrongen. Maar ook dat een gezond **milieubeleid** een **economisch en sociaal verantwoord** beleid moet zijn. Focussen we alleen nog maar op een domein als landbouw of een elementaire nutsvoorziening als drinkwater, dan kunnen we al besluiten dat het milieubeleid daar sputtert.

Uit gegevens ingewonnen onder meer bij de Vlaamse Milieumaatschappij en het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek concludeerde Natuurpunt dat de **waterkwaliteit** van de Vlaamse beken er weliswaar op vooruit is gegaan, maar toch nog ondermaats blijft. Het is alleszins een feit dat Vlaanderen de door de Europese Kaderrichtlijn Water vooropgezette timing dat tegen 2015 alle oppervlakte- en grondwater van goede kwaliteit moest zijn, niet heeft gehaald. Nochtans wordt van de bevolking al geruime tijd een extra financiële inspanning gevraagd die de lokale besturen moet toelaten te **investeren in riool- en waterzuiveringsstelsels**. Het is moeilijk te aanvaarden dat doelstellingen waarvoor de bevolking extra betaalt, niet worden gehaald maar wel leiden tot een duurdere **drinkwaterfactuur**. Het Vlaams Belang wil de **drinkwatervoorziening** daarom weghalen bij de intercommunales en overhevelen **naar het Vlaamse niveau**.

Ook al kenmerken een wezenlijke afname van het aantal bedrijven en een terugloop van de werkgelegenheid de **landbouw**, het blijft toch een belangrijke **economische sector**.⁸⁹ Het is ook een **strategische sector**. We mogen voor onze voedselvoorziening in geen geval al te afhankelijk worden van het buitenland. Gemeenten moeten daarom zuinig omspringen met landbouwgrond. Te gemakkelijk wordt die ingevuld als industrieterrein of kmo-zone. De open ruimte komt zo nog meer onder druk en bovendien bedreigt dit de ontwikkeling van de landbouwbedrijven. Nieuwe open gebieden aansnijden voor het oprichten van industriële bedrijven wanneer **oude, en soms vervuilde, terreinen** niet worden **gesaneerd en opnieuw beschikbaar gesteld**, is zeker geen goed idee.

Een verantwoord milieubeleid is een beleid dat stoelt op voorzichtigheid. Dat betekent dat lokale besturen bij het nemen van beleidsbeslissingen rekening houden met **potentiële risico's** en die zo veel mogelijk **uitsluiten**. En uiteraard dat dadelijk wordt gereageerd op risico's die zich toch voordoen. Die risico's moeten we breed interpreteren. Alles wat impact heeft op de gezondheid, maar ook op het welbevinden van mensen valt daar onder. Het is dan ook **onverantwoord** dat de Vlaamse regering de regels voor het oprichten van **windturbines** op land zodanig heeft versoepeld dat deze torenhoge industriële 'molens' voortaan zullen kunnen worden gebouwd tot zelfs **in natuurgebieden**. De Vlamingen verwachten dat in ons chaotisch geordend land de overheid de resterende open ruimte en de landelijke gebieden spaart. Een Vlaamse horizon van windturbines zien de Vlamingen echt niet zitten. Ook het oprichten buiten de industrie- en havengebieden van zwaar buurtbelastende constructies, zoals (bio)gasinstallaties, steunen we niet.

Actiepunten voor een gezonde gemeente:

• Landelijke gebieden vrijwaren

De Vlaamse regering heeft de ambitie om binnen vier jaar 93 000 extra woongelegenheden te realiseren. Ze wil dat doen door verdichting en renovatie, maar ook door meer kavels in de woonzone op de markt te brengen en woonuitbreidingsgebieden aan te snijden.

Het Vlaams Belang stelt vast dat er nog altijd 40 000 hectare woongebied is dat niet is aangesneden. Er liggen nog steeds veel onbebouwde percelen in het bestaande woongebied. Die moeten eerst worden aangesproken.

- ✓ Door alleen woonuitbreidingsgebieden die direct aansluiten bij de woonkernen in aanmerking te nemen om te worden aangesneden, kan de resterende open ruimte worden beschermd.
- ✓ Buurten met leegstand en verkrotting moeten worden gerenoveerd en ter beschikking worden gesteld voor woon- en handelsfunctie.
- ✓ Oude bedrijfsterreinen moeten worden gesaneerd zodat deze prioritair ter beschikking komen.
- ✓ Er mogen geen grote shoppingcentra worden gebouwd buiten de centrumsteden.

Vlamingen willen wonen in de stad wanneer die veilig is en werken, een goed school- en sportaanbod en winkelen zich dicht bij huis bevinden. Rust zoeken zij in voldoende ruimte en groen. Ook in de stad.

Stadsparken die ruimte geven aan sportieve recreanten, speelweiden combineren met rustige zitplaatsen en voorzien in zones waar echt kan geravot worden, dragen onmiskenbaar in hoge mate bij aan de leefbaarheid van de stad. We kennen allemaal voorbeelden van buitenlandse steden die erin slagen zeer drukke woongebieden te combineren met grote decoratieve maar ook praktische groene ruimten waarin kan gespeeld en gesport worden. Uiteraard kost dat geld. Amsterdam bijvoorbeeld trok in 2017 16 miljoen euro extra uit voor het inrichten en verbeteren van zes stadsparken. Zo grootschalig hoeft het in onze Vlaamse centrumsteden allicht niet. Met een deel van de inkomsten uit industriële activiteiten op hun grondgebied kunnen zij zeker al heel wat realiseren.

- ✓ Het Vlaams Belang staat ervoor dat de steden een vast percentage van hun inkomsten uit industriële activiteiten besteden aan het aanleggen en onderhouden van functionele groene ruimte op hun grondgebied.

Het aanleggen van nieuwe groene ruimte dreigt een doekje voor het bloeden te zijn wanneer steden en gemeenten onvoldoende waken over het groen dat reeds aanwezig is. Het Vlaams Belang wil beslist dat het onnodig, kwaadwillig of opportunistisch kappen van bomen wordt voorkomen.

- ✓ Lokale besturen moeten een strikte controle houden op kapvergunningen.
- ✓ Overtreders worden beboet en verplicht tot het nemen van herstelmaatregelen.

Stads- en streekontwikkeling houdt voor ons ook de vormgeving van de stad, de gemeente, het dorp in. Wat het Vlaams Belang betreft, is de strijd tegen de lintbebouwing dan ook nog niet beslecht.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat, in tegenstelling tot wat vandaag gangbaar is, steden en gemeenten hun kernen versterken binnen een afgelijnd uitzicht. Dat we van gemeente naar gemeente rijden tussen rijen huisgevels, moet worden omgebogen. Gemeenten en dorpen dienen er bovendien op toe te zien dat ze niet ontgroenen en hun open ruimte vrijwaren.

• Geen horizon van windturbines

Onder druk van de Europese klimaatdoelstellingen heeft de Vlaamse regering de regels voor de inplanting van windturbines op land enorm versoepeld. Hernieuwbare energie wordt, omwille van het maatschappelijk belang, door de Vlaamse overheid voortaan beschouwd als bestemmingsneutraal. Dit houdt in dat windturbines zullen kunnen worden gebouwd tot op de rand van bosgebieden en zelfs in natuurgebieden. De bedoeling van die versoepeling is het aantal, in het geografisch weinig geschikte Vlaanderen, tegen 2020 toch te kunnen laten stijgen tot 500 of zelfs 600.⁹⁰

Windturbines met tegenwoordig een mast van 100 meter hoog en een wiekdiameter van 90 meter zijn voor ons geen 'molens' maar industriële installaties die thuis horen in fabrieks- en havengebieden en langs lijninfrastructuur die landschappelijk al sterk verstoord is zoals kanalen en spoorwegen. De inplanting in gebieden van open ruimte, zeker in landschappelijk waardevol agrarisch gebied en natuurgebied, wijzen we af.

Als gevolg van de versoepeling zullen producenten van windenergie niet meer aarzelen volop in te zetten op inplanting van turbines in agrarisch gebied en zelfs in landschappelijk waardevol gebied. Er bereiken ons berichten dat lokale overheden door de Vlaamse overheid worden aangespoord om zoveel mogelijk aanvragen in te willigen.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat de lokale besturen de argumenten van actiescomités die zich tegen de inplantingen van windturbines in gebieden van open ruimte verzetten, ernstig nemen en principieel negatief adviseren in de vergunningsprocedure.

• Natuur en landbouw verweven

Milieubewegingen en 'natuurliehebbers' wijzen nog al te vaak de landbouw met de vinger. Nochtans zijn er heel wat plekken in Vlaanderen waar net de landbouw zorgt voor het groene karakter. Landbouw en

natuur zijn geen tegengestelden. Landbouw hoeft helemaal geen milieuverstorende factor te zijn. Ze kunnen perfect worden verweven.

Vlaanderen is trouwens één van de beste gebieden in de wereld om aan landbouw te doen, door het klimaat, de vruchtbaarheid van de bodem, maar ook door het vakmanschap van onze boeren. Op zich is landbouw misschien wel een kleine sector, maar hij maakt wel deel uit van het agrovoedingscomplex dat een omzet realiseert van 52 miljard euro, meer dan 37 000 bedrijven telt waarvan 26 000 land- en tuinbouwbedrijven en in de Vlaamse keten nog altijd goed is voor meer dan 140 000 arbeidsplaatsen.⁹¹ Al neemt het aantal land-, tuinbouw- en voedingsbedrijven nog altijd verder af, er blijft duidelijk nog altijd een economisch belang. Om die positie te kunnen handhaven, heeft de landbouw letterlijk en figuurlijk ruimte nodig.

Opvallend is dat de totale oppervlakte van alle landbouwbedrijven samen, ook in Vlaanderen⁹², niet zo sterk afneemt. Dat resulteert erin dat de oppervlakte per bedrijf alsmaar groter wordt, de productiemiddelen zich concentreren, de machinale inzet toeneemt en het familiale aandeel afneemt. Het Vlaams Belang mist die evolutie niet, maar wil niettemin aan de familiale landbouw alle kansen blijven geven.

✓ Een lokale landbouwmarkt kan plaatselijke, familiale telers en consumenten rechtstreeks met mekaar in contact brengen en een afzetmarkt met korte keten creëren.

✓ Het Vlaams Belang pleit er sterk voor dat wanneer landbouwbedrijven verantwoord willen uitbreiden, lokale besturen zich in hun advies laten leiden door de decreetgeving en niet door de eisen van allereerste actiescomités.

• **Vervuilende auto's verdrijven?**

De hele Antwerpse binnenstad en het grootste deel van de Antwerpse Linkeroever zijn sinds 1 februari 2017 een zogenaamde lage-emissiezone (LEZ) waar oudere 'vervuilende' wagens worden geweerd. De maatregel zou moeten leiden tot een vermindering van het fijn stof in de Antwerpse lucht. Overtreders worden progressief beboet. Controle gebeurt via slimme camera's. Andere steden schuiven aan om het Antwerpse voorbeeld te volgen. Mechelen wil tegen de zomer van 2018 een LEZ invoeren in de gehele binnenstad. Ook Brussel start in 2018. Gent volgt in 2020 en Sint-Niklaas denkt er over na.

Automobilistenorganisatie VAB is kritisch over de maatregel en verwijst naar Duitsland waar de invoering van een LEZ in de steden tot een vermindering van nauwelijks 4 tot 8 procent fijn stof leidde. Bovendien kan wie een toelatingstaks wil en kan betalen, de LEZ wel in met een voertuig dat niet voldoet aan de vereiste norm. Voor het Vlaams Belang wegen de beperkte winsten voor de luchtkwaliteit dan ook niet op tegen de negatieve sociale gevolgen. De ingreep treft immers vooral oudere en armere mensen van wie de geviseerde wagen meestal hun enige is en in veel gevallen allicht ook hun laatste. Mensen die overigens relatief weinig rijden. Mensen waarvan de wagen vrij snel op een natuurlijke wijze uit het verkeer zou verdwijnen. Dat buitenlanders die met een vervuilende wagen de lage-emissiezone inrijden, ontsnappen aan een boete maakt deze 'milieumaatregel' al helemaal een onrechtvaardige pestmaatregel.

Natuurlijk is ook het Vlaams Belang voor propere lucht, maar we zijn van oordeel dat er betere middelen zijn om dit te realiseren. Ingrepen die moeten leiden tot een vermindering van het fijn stof dienen trouwens niet per stad of gemeente te worden genomen. Ze moeten gelden voor heel Vlaanderen.

✓ Het Vlaams Belang ziet dan ook veel meer baat in positieve, stimulerende maatregelen zoals een financiële tegemoetkoming voor eigenaars die een vervuilende wagen vervangen door een milieuvriendelijk voertuig.

• **Investeren in riolen én grachten**

De Vlaamse steden en gemeenten hebben op het vlak van de verdere uitbouw van het rioleringsstelsel nog een hele inspanning te leveren. Tegelijk hebben ze af te rekenen met verouderde en slecht onderhouden bestaande riolen.

Willen we bereiken dat tegen 2027 het Vlaamse grond- en oppervlaktewater van voldoende goede kwaliteit zal zijn, zoals de EU-richtlijn inzake integraal waterbeleid dat oplegt, dan zullen de lokale besturen hun aandeel in de saneringsbijdrage dat wordt verrekend via de waterfactuur, volledig moeten investeren in waterzuivering en allicht dienen aan te vullen met geld uit de algemene middelen. Woningen die niet op het rioleringsnet kunnen aangesloten worden, zullen in eigen waterzuivering moeten voorzien. De lokale besturen moeten die verantwoordelijkheid op zich nemen.

- ✓ De lokale besturen moeten de individuele installaties voor afvalwaterbehandeling financieren van de woningen die niet op de riolering kunnen worden aangesloten.

Een vijfde van de oppervlakte van België is bebouwd. Het regenwater dringt daar amper in de grond en komt voornamelijk terecht in de riolen. Bij hevige regenval kunnen die moeilijk alle water slikken en kunnen straten onderlopen. Stads- en gemeentebesturen moeten voldoende aandacht hebben voor de waterbeheersing op hun grondgebied. In de strijd tegen overstromingen is een goede afwatering bijzonder belangrijk.

- ✓ Waar het kan, en al zeker in landelijke gebieden, dienen de grachtenstelsels geherwaardeerd en opnieuw geactiveerd te worden.
- ✓ Het hergebruik van regenwater moet worden gestimuleerd.
- ✓ Waar mogelijk moeten waterdoorlatende verhardingsmaterialen worden gebruikt, zowel door openbare besturen als door particulieren.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat de steden en gemeenten de watertoets nauwgezet uitvoeren. Als er te grote risico's zijn op wateroverlast, moet worden beslist beperkingen op te leggen of helemaal geen vergunning te verlenen.

• Betaalbaar drinkwater

Ook al gaan de Vlaamse gezinnen steeds zuiniger om met water, toch is de factuur voor hun drinkwater de afgelopen zes jaar met bijna 40% gestegen. Boosdoener was niet zozeer de prijs van het water zelf, maar wel de taksen die worden aangerekend voor de aanleg en het onderhoud van de riolen en de waterzuivering. Daarnaast schafte de Vlaamse regering begin 2016 de 15 kubieke meter gratis water af en werd in 2017 alweer een factuurverhoging geprogrammeerd. Omdat we steeds minder water verbruiken, dalen de inkomsten van de drinkwatermaatschappijen en dat wilden ze compenseren door deze keer toch de prijs van het water zelf omhoog te jagen. Dat was noodzakelijk omdat ze voor enorme investeringskosten zouden staan, argumenteerden de drinkwatermaatschappijen.

Die investeringskosten blijken heel breed te gaan. Enerzijds moet er behoorlijk worden geïnvesteerd in het vervangen en uitbreiden van de leidingen en in spaarbekkens, maar ook in de renovatie van de drinkwaterproductie. Anderzijds geven de cijfers van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) aan dat de drinkwatermaatschappijen tegen 2027 nog aardig wat werk en geld moeten steken in de uitbreiding van de stedelijke en gemeentelijke rioleringen.

De Europese Waterrichtlijn stelt dat tegen dan het Vlaamse oppervlakte- en grondwater van een goede kwaliteit moet zijn. De zuiveringsgraad van het huishoudelijk afvalwater in Vlaanderen bedraagt momenteel iets meer dan 83%. Om tegen 2027 minstens 97% van alle huishoudelijk afvalwater gezuiverd de rivieren in te pompen, is dus nog een hele inspanning nodig. De rioleringsgraad die de VMM in juni 2017 vastlegde op 86,45%, zal nog aardig moeten opgetrokken worden. Vergeten we trouwens niet dat tegen dan nog een significante toename van de bevolking in Vlaanderen⁹³ wordt verwacht, onder meer als gevolg van de hogere levensverwachting en de aanhoudende immigratie, en er dus nog meer dan nu afvalwater zal geproduceerd worden.

- ✓ Iedere Vlaming heeft recht op proper en gezond drinkwater tegen een betaalbaar tarief. In de enorme investeringen waar de drinkwatermaatschappijen voor staan en in de verhoging van de drinkwaterprijs die ze daaraan koppelen, ziet het Vlaams Belang een versterking van zijn pleidooi om de distributie van elementaire nutsvoorzieningen, waaronder water, op het Vlaamse niveau te leggen.

Leerrijk, ontspannend

en plezant

Cultuur en onderwijs

Het aanbieden van culturele initiatieven en producties is onmogelijk zonder de **creativiteit van het plaatselijke culturele verenigingsleven**. Daarom moet de dienstverlening en de infrastructuur van de culturele centra voor alle verenigingen open staan. Culturele centra moeten aan cultuurpromotie en cultuurprogrammatie doen. Daarbij mag ook wel eens wat vaker aandacht gaan naar **cultuur en producties van bij ons**. Hoe waardevol andere culturen ook zijn, ze mogen nooit onze Vlaamse cultuur overheersen of verdringen. We verzetten ons dan ook tegen de pogingen om folklore en met onze cultuur verbonden tradities, zoals Kerstmis en Sinterklaas, nodeloos weg te wissen.

Het Vlaams Belang bepleit een **doorzichtige subsidiëring**. We wijzen dan ook willekeurige projectbetoelaging voor kleine groepen die willen beantwoorden aan een nauwelijks bestaande of een multiculturele vraag resoluut af. Het Vlaams Belang stelt bij het beoordelen van betoelaging van verenigingen en evenementen het enthousiasme voor deelname aan onze Vlaams-Nederlandse cultuurgemeenschap voorop. We kiezen trouwens eerder voor het ter beschikking stellen van een ruime **infrastructuur en uitrusting** voor kunstenaars en cultuurverenigingen. Financiële ondersteuning moet alleszins veel meer dan nu het geval is, afhankelijk gemaakt worden van het aantal bezoekers dat een cultureel initiatief aantrekt. Er moet een minimum aan **'return on investment'** zijn. Dit wil zeggen dat elke geïnvesteerde euro in cultuur direct of indirect een maatschappelijke meerwaarde moet creëren. Die kan ook liggen binnen domeinen als educatie, sociale cohesie, recreatie of toerisme.

Toerisme is trouwens een sector met nog veel groeicapaciteit in Vlaanderen. Toerisme in kerncijfers editie 2017 rapporteert dat de brede toeristische sector goed is voor 6,8% van de totale tewerkstelling in Vlaanderen: 7,9% van de zelfstandige en 6,6% van de loontrekkende tewerkstelling. **Als economische hefboom**, die voor de lokale gemeenschap veel afgeleide economische effecten creëert, wordt toerisme ook steeds belangrijker voor de steden en gemeenten. De lokale besturen, maar ook de lokale ondernemers hebben er dan ook alle belang bij actief mee te denken over en te werken aan de toeristische kwaliteiten en aantrekkingskracht van hun gemeente of stad. **Ons erfgoed** heeft daarin zeker een functie.

Onderwijsbevoegdheid leggen wij niet in de eerste plaats bij de provincies, steden en gemeenten. Voor het Vlaams Belang zijn overdracht van kennis en cultuur en het vormen van persoonlijkheid de essentiële opdrachten van het onderwijs. Die opdrachten zien wij als een **taak op Vlaams niveau**. Het Vlaams Belang wil af van de huidige werking van het Lokaal Overleg Platform (LOP) omdat dit aanmeldingssysteem de vrije schoolkeuze beperkt.

Uiteraard staat het Vlaams Belang helemaal achter het principe dat het onderwijs **politiek neutraal** moet zijn. Net daarom keurde onze partij de zogenaamde 'Beginselverklaring neutraliteit van het stedelijk en gemeentelijk onderwijs' die de Onderwijskoepel van Steden en Gemeenten in september 2016 aan de gemeenteraden voorlegde niet goed. Het pleidooi dat de OVSG daarin hield voor een "actief pluralisme", "wereldburger-schap", een "interlevensbeschouwelijke dialoog" en "het benutten van de diversiteit als meerwaarde", zou al snel kunnen omgezet worden in een omarmen van de multiculturele samenleving en een proclameren dat de islam een plaats zou hebben in onze maatschappij. In die zin willen wij ook **geen islamonderricht in onze scholen**.

Actiepunten voor een leerrijke gemeente:

• Talent en initiatief ontvouwen

Voor een gezond sociaal weefsel is een rijk en gevarieerd cultuuraanbod noodzakelijk. Participatie in het culturele leven stimuleert de cohesie binnen de gemeenschap. De lokale overheid moet zich daar actief voor inzetten. Anderzijds dient de cultuursector in het algemeen minder afhankelijk te worden van overheids-subsidies en de eigen financiële basis te verbreden. Zeker lokaal moet de overheid vooral logistieke ondersteuning en stimulansen bieden. Geld voor cultuur kan alleen wanneer de gesubsidieerde cultuurvorm een maatschappelijke meerwaarde creëert.

- ✓ Aankomend talent en kunstenaars wensen wij ten volle te ondersteunen. Dat gebeurt door het ter beschikking stellen van tentoonstellingsruimtes, ateliers, cultuurzalen, enz.

Op basis van wat Vlaanderen in Cijfers voor de voorbije jaren publiceerde, schatten we in dat elk jaar iets meer dan een derde van de Vlamingen meermaals deelneemt aan een cultuurevenement.⁹⁴ Wanneer de Vlaamse Armoedemonitor vermeldt dat 17% van de Vlamingen tussen 18 en 85 jaar niet deelneemt aan culturele activiteiten, dan wordt bij een aantal daarvan allicht een financiële reden vermoed.

Een keer gratis of tegen een heel lage kostprijs een cultuurevenement bijwonen, verandert natuurlijk niets aan een armoedesituatie. Wanneer iemand om financiële redenen nooit eens naar theater, film, een museum, een concert of kleinschalig festival kan gaan, dan dient de lokale overheid dat toch één keer per jaar mogelijk te maken. De kostprijs hiervan belast het investeren in structurele oplossingen immers niet.

- ✓ De avant-première van een cultuurvoorstelling kan mensen in armoede aan een bijzonder sociaal tarief aangeboden te worden.

Onze steden en gemeenten kunnen met een actief cultuurbeleid een bezielende partner zijn om talenten en initiatieven te helpen ontvouwen. Zonder twijfel heeft ook het onderwijs daarin deel. De Vlaamse regering ziet cultuur en onderwijs zelfs 'hand in hand' en heeft de ambitie om culturele partners en scholen dichter bij elkaar te brengen.⁹⁵ Voor de lokale besturen zien wij in het schoolgebeuren echter geen primaire taak weggelegd.

Het Vlaams Belang meent dat onderwijs op het lokale niveau enkel een aanvullende rol kan spelen. Lokale besturen stellen zich dan ook best terughoudend op en hoeven de andere onderwijsnetten geen concurrentie aan te doen. Steden en gemeenten die de enorme kostprijs van hun scholen kunnen dragen, willen we het inrichten van onderwijs niet verbieden. Maar het inrichten van onderwijs op het lokale vlak heeft geen toekomst op de lange termijn.

- ✓ Het Vlaams Belang pleit er ernstig voor dat de lokale besturen overwegen het onderwijs dat zij inrichten, in overleg met elke school, over te hevelen naar het gemeenschapsonderwijs of het vrij gesubsidieerd onderwijs.

• Cultuurcentrum en bibliotheek in elke gemeente

De lokale overheid moet zich actief inzetten om het draagvlak voor cultuur te verbreden. Het inplanten van moderne culturele centra zal helpen die opdracht tot een succes te maken. Uiteraard dienen die centra open te staan voor de creativiteit van het plaatselijke culturele verenigingsleven.

- ✓ Er moet een permanente ruimte ter beschikking worden gesteld van kunstenaars, dans- en toneelgroepen, lokale muzikanten, enz.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat cultuurcentra in hun cultuurpromotie en -programmatie vaker aandacht schenken aan producties van bij ons, die zo mogelijk een ruim publiek aanspreken.

Bibliotheken kampen al vele jaren met dalende uitleencijfers. Hun toekomst ligt alleszins niet in het uitlenen van cd's of dvd's. Film en muziek zijn intussen veel makkelijker via het internet te bereiken. Betalende digitale muziekconsumptie oversteeg in de eerste jaarthelft van 2017 bij ons voor het eerst de verkoop van fysieke dragers.⁹⁶ De groeicijfers geven aan dat deze evolutie niet meer zal keren. Mensen grijpen ook steeds sneller naar het internet voor het opzoeken van informatie. Intussen blijven boeken nog altijd het eerste product waaraan ze een bibliotheek verbinden. Bibliotheken moeten dat trachten in te passen in een modernisering van hun werking, met oog voor het gebruiksgemak van hun potentiële publiek. Zelfs in onze vergrijzende samenleving blijven veel mensen het enorm druk hebben en kunnen ze bezoeken niet steeds binnen strikt afgebakende openingsuren plannen. Dat we leven in een breed toegankelijke informatie- en communicatiemaatschappij, maakt de uitdaging natuurlijk niet makkelijk.

- ✓ Een ruim aanbod moet zich richten op de groeiende groep gepensioneerden waarvan velen nog nooit een bibliotheek hebben bezocht, maar ook afstemmen op jonge lezers, slechtzienden en slechthorenden.
- ✓ De samenwerking met scholen, buitenschoolse opvang, rusthuizen, enz. moet zeker worden versterkt.
- ✓ Digitale boeken vullen het klassieke boekenaanbod aan.

- ✓ Een moderne bibliotheek gaat veel verder dan het gebruikelijke uitlenen, maar digitaliseert en heeft oog voor nieuwe media, organiseert cursussen en ziet in de vergrijzende samenleving een nieuwe doelgroep.
 - ✓ Een speltheek is een interessante aanvulling op het traditionele bibliotheekaanbod. Naast spellendozen, kunnen 'games' (computerspellen) die beroep doen op interactie, creativiteit en artistieke ontwikkeling een plaats hebben in de uitleencollectie. Voor jongeren kunnen die de drempel naar de bibliotheek verlagen.
 - ✓ Bibliotheken moeten inzetten op het comfort van de gebruikers. Zij moeten inleveren buiten de openinguren en elektronisch verlengen van de uitlening mogelijk maken, maar ook waarschuwen via een 'app' of elektronisch bericht wanneer de uitleenperiode ten einde loopt.
- ✓ Bibliotheken zien we evolueren naar knooppunten van gedrukte en digitale informatie. Lokale besturen die een actief open beleid voeren, promoveren de bibliotheek tot de plaats waar de inwoners beleidsdocumenten kunnen raadplegen, plannen kunnen inzien, inspraakvergaderingen worden georganiseerd, enz.

• Geen islamonderricht in onze scholen

Kan het nog wranger? Op een moment dat het jihadistisch geweld in Europa nog maar eens aantikte en de brute aanslagen in Catalonië en Finland slechts enkele dagen oud waren, lekte in de pers onder titels als "Ze noemen klasgenootjes varkens en bedreigen hen met de vinger over de keel"⁹⁷, een intern verslag uit waarin leerkrachten aangaven dat in een school in het Oost-Vlaamse Ronse kleuters rondlopen die tekenen van radicalisering vertonen. Wanneer de ouders daar over werden aangesproken, bleken ze ermee te lachen en het gedrag van hun kind te steunen, beschreef het rapport.

Beleidscoördinator radicalisering en polarisering in het Gemeenschapsonderwijs Karin Heremans, tevens directrice van het Koninklijk Atheneum Antwerpen, maar ook het Katholiek Onderwijs Vlaanderen waren er als de kippen bij om de zaak 'te nuanceren': de kleuters zijn slachtoffers, ze kopiëren. Het gaat maar over enkele families en we mogen niet stigmatiseren, klonk het. Heremans bestempelde het vooral als zorgwekkend dat ... het verslag was uitgelekt. De directeur van de scholengroep vond de zaak overroepen.

Het Vlaams Belang steunt schooldirecties die oproepen 'het debat in alle discretie voeren' niet. Een exact getal plakken op het aantal moslims in dit land dat sympathie heeft voor de jihad kan bij gebrek aan onderzoek niet, maar afhankelijk van de bron⁹⁸ wordt hun aantal geschat op minimum 10% tot 20%. Het debat moet open worden gevoerd en de zaken bij naam genoemd.

Radicale moslims voelen zich ongenaakbaar en zien zich gesteund door al die bedeesdheid, ook door de toegevingen die scholen aan de islam doen: van halalmaaltijden tot het uitstellen van de start van het schooljaar omdat 1 september 2017 samenviel met het islamitische offerfeest. Bij islamitische leerlingen kan dit de indruk doen ontstaan dat zij zich niet moeten integreren.

- ✓ De multiculturele indoctrinatie in het onderwijs moet onmiddellijk stoppen. Onze normen en waarden staan voorop.
- ✓ In onze scholen mogen geen halalmaaltijden worden aangeboden.
- ✓ De stedelijke en gemeentelijke scholen moeten de islamitische hoofddoek weren.

Het aantal kinderen dat op school islamonderricht volgt, stijgt sensationeel. In tien jaar tijd is hun aantal in Vlaanderen meer dan verdubbeld. Het Nederlandstalig basis- en secundair onderwijs tellen intussen samen meer dan 60 000 leerlingen islamitische godsdienst.⁹⁹ Zij worden begeleid door 738 islamleerkrachten.¹⁰⁰ Veelal beschikken die leerkrachten niet over een gepast diploma en kunnen er dus heel wat vragen gesteld worden bij de lessen die ze geven. De Vlaamse regering, die de plaats van de islam in ons onderwijs geen seconde in vraag stelt, wil dat oplossen door samen met het Executief van de Moslims van België "de kwaliteit van het islamonderwijs te verbeteren".¹⁰¹ De voorzitter van het Executief ziet hiermee "het belang van kwaliteitsvol islamonderwijs in Vlaanderen" bevestigd.¹⁰²

- ✓ Het Vlaams Belang herhaalt dat de erkenning van de islam moet worden ingetrokken. Meteen kan het islamitische onderricht dan uit onze stedelijke en gemeentelijke scholen verdwijnen.

• Nederlands in de klas en op de speelplaats

Meer dan één leerling op zes in ons onderwijs heeft een andere thuistaal dan het Nederlands. Het Gemeenschapsonderwijs wil dat gebruiken als 'een positieve opstap' en laat toe dat leerlingen die thuistaal spreken op de speelplaats en zelfs in de klas. Scholen moeten daar positief mee omspringen, vindt afgevaardigd bestuurder van het Gemeenschapsonderwijs Raymonda Verdyck, want zo "voelen leerlingen zich beter op school en leggen ze ook makkelijker de brug naar het Nederlands". Intussen willen ook het Katholiek Onderwijs Vlaanderen en het stedelijk onderwijs Gent die weg opgaan.

Voor het Vlaams Belang zijn kennis- en cultuuroverdracht essentiële taken van het onderwijs. Het gebruik van het Nederlands maakt daar volstrekt deel van uit. Het spreken van andere talen dan het Nederlands op de speelplaats of zelfs in de klas, dreigt de taalverwerving van anderstalige leerlingen te vertragen. Voor een aantal van hen is de school immers de enige plaats waar ze het Nederlands kunnen oefenen. In 'multiculturele scholen' zullen de Vlaamse leerlingen dan weer het eerste slachtoffer zijn. Zij kunnen er plots mee geconfronteerd worden dat niet het Nederlands, maar Turks of Arabisch de voertaal op de speelplaats is. Deze nieuwe leidraad dreigt dus segregatie en uitsluitingsgedrag in de hand te werken. Het Vlaams Belang wil dan ook dat deze richtlijn, die het Vlaamse karakter van ons onderwijs ondergraft, ongedaan wordt gemaakt.

- ✓ Het Vlaams Belang drukt erop dat in onze scholen het Nederlands de voertaal moet zijn en de enige omgangstaal tussen de leerlingen onderling, zowel in de klas als op de speelplaats. Dat geldt eveneens voor de leerkrachten en in contacten met de ouders. In onze stads- en gemeentescholen mag deze dwaze richtlijn in geen geval worden ingevoerd.

• Erfgoed bewaken

Het zichtbaarder maken van erfgoed en de integratie ervan in de ruimtelijke structuur, blijkt in de praktijk nogal lastig. Veel beleidsmakers beschouwen erfgoed nog te vaak als een vervelend obstakel in de realisatie van hun stedenbouwkundige vernieuwingsprojecten.

Voor het Vlaams Belang vormt erfgoed nooit een obstructie. Erfgoed is een essentieel bestanddeel van onze leefomgeving. Het geeft kleur, inhoud en identiteit aan dorpen, gemeenten en steden. Het wordt gekoesterd door lokale bewoners. Restauratie, heden en toekomst kunnen hand in hand gaan. Het herstel van een historisch gebouw of het bewaren van een archeologische site kan perfect gepaard gaan met een creatieve herbestemming. Dat kan gaan van het inrichten van cultuur- en tentoonstellingsruimten, het aanleggen van parkzones tot de integratie van horeca.

Een nieuw facet daarin is het herbestemmen van kerken die niet meer gebruikt worden. Voor vele lokale besturen is de vraag 'wat daarmee te doen?' helemaal nieuw. Dat onze steden en gemeenten binnen afzienbare tijd reëel met die vraag zullen geconfronteerd worden, staat echter vast. Rekening houdend met de financiële haalbaarheid van onze steden en gemeenten beseft het Vlaams Belang heel goed dat een aantal van die gebouwen in handen van private investeerders kunnen komen. Toch menen we dat de lokale besturen in het herbestemmen van kerkgebouwen sturend moeten zijn.

- ✓ Architecturaal, historisch of cultureel waardevolle kerken die niet meer voor de eredienst worden gebruikt, moeten een respectvolle invulling krijgen.

De uitgebreide Vlaamse Inventaris voor Onroerend Erfgoed met meer dan 83 000 gebouwen en objecten, waarvan iets meer dan 13% beschermd¹⁰³, verschaft nauwelijks een juridische basis om het opgenomen erfgoed van afbraak te vrijwaren. De beweemde 'vrijwaring' verschilt immers sterk van een bescherming als monument, waarvoor wel strikt juridische bepalingen gelden. Sinds januari 2017 verleent het Agentschap Onroerend Erfgoed enkel nog advies voor wat beschermd is en niet meer voor wat er op de inventaris staat. Steden en gemeenten staan sinds dan ook zelf in voor de aanleg van een inventaris.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat steden en gemeenten hun toegenomen verantwoordelijkheid gebruiken om een beschermingsgericht erfgoedbeleid te voeren en bij hun inwoners zoveel mogelijk draagvlak voor behoud te creëren. Aan de hand van een na te streven erfgoedstandaard kunnen ze een moderne,

maar toch historisch verantwoorde visie ontwikkelen over de vernieuwing van (stads)buurten, de bescherming van het lokale erfgoed inbegrepen.

• Toerisme een troef

Veel lokale besturen schatten de toeristische troeven van hun gemeente onvoldoende in. Een visie over toerisme en recreatie ontbreekt vaak en veel energie gaat verloren aan versnipperde initiatieven. Dikwijls krijgt de toeristische dienst te weinig middelen om voldoende gekwalificeerd personeel in te zetten en houdt die zich dan maar voornamelijk bezig met het onthaal van toeristen. Voor productontwikkeling en samenwerking met de private sector is er immers geen geld en geen tijd.

Vlaanderen bezit onmiskenbaar heel wat toeristische troeven. Die vinden we zowel in onze steden als op het platteland. Erfgoed speelt een grote rol in 'bestemmingspromotie'. Open Monumentendag lokt elk jaar tussen 400 000 en 500 000 bezoekers. Lokaal erfgoed biedt bijgevolg heel wat mogelijkheden voor toeristische exploitatie. Dat vertaalt zich onder meer in allerlei (historische) themawandelingen. Het Vlaams Belang betreurt dat zulke wandelingen, zoals bijvoorbeeld de klassieke stadswandeling, amper tot niet gebruikt worden om onze eigen identiteit in de verf te zetten. We denken dan uiteraard verder dan een georganiseerde kroegentocht, een culinaire wandeling of een dialectwandeling. De authenticiteit die Vlamingen tijdens van een toeristisch bezoek in het buitenland verwachten, moeten we de buitenlandse toeristen in Vlaanderen spontaan aanbieden.

- ✓ Themawandelingen georganiseerd door de toeristische dienst van een stad of gemeente kunnen de aandacht vestigen op onze eigen Vlaamse identiteit, onze manier van leven, denken en handelen.
- ✓ Plattelandsgemeenten kunnen zich toeleggen op recreatie en landschapsbeleving zoals het afstemmen van het recreatieve aanbod van routes en netwerken met het aanbod van horeca en logies. Zij kunnen lokale ondernemers betrekken bij het uitbouwen van recreatieve voorzieningen. Toerisme en ruraal ondernemerschap gaan perfect samen.

Een gemeente, stad of een streek oefent natuurlijk slechts aantrekkingskracht uit op de bezoeker wanneer de onthaal- en verblijfskwaliteit hoog is. Daarom is een professionalisering van het toeristisch onthaal noodzakelijk.

- ✓ Een kwalitatieve toeristische onthaalinfrastructuur organiseert vorming voor het betrokken gemeentepersoneel, zorgt voor een permanent geactualiseerde lokale toeristische webstek, heeft aandacht voor kindvriendelijkheid en voor personen met een beperking, handelt vragen en klachten van toeristen en bezoekers correct af en volgt de tevredenheid van de toerist over het onthaalkantoor op.
- ✓ Lokale toeristisch diensten moeten open staan voor innovatieve vormen van toeristisch onthaal zoals bijvoorbeeld het inzetten van de lokale bevolking als gids.

Toeristen en bezoekers moeten op professionele wijze wegwijs worden gemaakt in de mogelijkheden voor activiteiten, belevenissen, accommodaties en voorzieningen in de stad of gemeente.

- ✓ Het Vlaams Belang meent dat onze steden hun rijk toeristisch aanbod nog veel meer in de verf kunnen zetten wanneer ze nauw samenwerken met de lokale zelfstandigen. Gastvrijheid en toeristische dienstverlening weven zich dan door de ganse stad.

Sport en spel

In een leefbare gemeente hoort sportinfrastructuur, vindt de Vlaming. Er is een groep heel intensieve sporters, maar een heel groot deel van de volwassenen doet nooit actief aan sport. Bij de kinderen ligt het aantal dat zegt sport te beoefenen hoger, maar voor velen beperkt zich dat tot de schooluren. Het is een uitdaging voor de lokale besturen **meer mensen aan het sporten te krijgen**.¹⁰⁴ Een topsporter in de gemeente kan met zijn voorbeeldfunctie meer mensen naar de sportclubs trekken, maar de middelen voor lokaal sportbeleid moeten finaal toch ten goede komen aan de sportbeoefening door iedereen.

Het lokale vrijetijdsbeleid mag zich uiteraard niet beperken tot sport. **Cultuurbeleving en informele ontmoetingen zijn even belangrijk**. Het Vlaams Belang pleit voor een duidelijke deelname van de **jeugd** aan het publieke leven, maar wil niet dat de jeugd volledig zou overgeleverd worden aan de commerciële sector. Daarom zijn wij zeker gewonnen voor het aanbieden aan de jeugd van multifunctionele **ontmoetingsruimte** die een waaier aan activiteiten mogelijk maakt en voor de ondersteuning van de traditionele **jeugdbeweging**. Die verdient alleszins een degelijke infrastructuur en de bijstand van een **jeugddienst** die ook buiten de kantoor- en schooluren ter beschikking staat. Voor de kleinsten verdedigt het Vlaams Belang het inrichten van goed gereguleerde speel- en ontmoetingspleintjes waar voldoende sociale controle mogelijk is.

Het Vlaams Belang kiest voor een ruim vrijetijdsbeleid zodat kinderen, jongeren en volwassenen zelf de invulling ervan kunnen kiezen. Vrije tijd moet echt 'vrij' zijn en een sociaal gebeuren. We hechten er veel belang aan dat de lokale besturen de inzet van bestuursleden en **vrijwilligers** van sport- en jeugdverenigingen **zichtbaar waarderen**.

Actiepunten voor een actieve gemeente:

• Sporten in elke gemeente

Een pak gemeenten heeft een structureel tekort aan sportinfrastructuur. Een rondvraag van Sport Vlaanderen begin 2017 geeft bovendien aan dat meer dan 500 sporthallen en zwembaden in Vlaanderen dringend een opknopbeurt nodig hebben. Sommige dreigen zelfs gesloten te moeten worden. Een meerderheid van de gemeenten voorziet die opknop echter niet in het budget van de komende jaren. Nochtans is het essentieel dat de sportclubs kunnen beschikken over kwaliteitsvolle infrastructuur. Onderzoek toont aan dat dit een kritische succesfactor is voor sportparticipatie.¹⁰⁵

Het Vlaams Belang benadrukt de verantwoordelijkheid van de lokale besturen in het recreatief sportgebeuren. Het ter beschikking stellen van sportinfrastructuur voor de lokale sportclubs behoort tot die verantwoordelijkheid. Zij moeten die infrastructuur ter beschikking stellen van alle inwoners, evenwel zonder enige vorm van voorkeursbehandeling of quota voor allochtonen bij het gebruik van sportinrichting.

- ✓ Het budget van onze steden en gemeenten moet voorzien in het noodzakelijke periodieke onderhoud zodat sportinfrastructuur niet voortijdig of onverwacht moet sluiten.
- ✓ Omdat dit kansen biedt voor informele sportbeoefening, moet het gebruik van de openbare ruimte aangemoedigd worden.
- ✓ Bij het inrichten van sportaccommodatie moet er aandacht zijn voor de steeds groter wordende groep actieve senioren.
- ✓ Zogenaamde integratie-initiatieven zoals aparte zwembaden voor vrouwen, moeten worden stopgezet.

Heel wat sportclubs (maar ook culturele en sociale verenigingen) hebben een vzw-statuuut. Het is voor de vrijwilligers die daarin een bestuursfunctie opnemen haast onbegonnen werk alle voorschriften en regels die aan een vzw verbonden zijn te ontdekken en punctueel na te leven.

- ✓ Alhoewel het Dynamoproject clubs reeds de weg wijst, pleit het Vlaams Belang voor het oprichten van een vzw-infoloket in elke stad of gemeente dat startende vzw's op weg helpt en waar lokale vzw's terecht kunnen met al hun informatievragen.

De subsidiëring van lokale sportclubs moet bij voorkeur onrechtstreeks gebeuren. Dat kan door het goedkoop of zelfs (bijna) gratis ter beschikking stellen van degelijke, moderne sportinfrastructuur.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat de stads- en gemeentebesturen met de scholen overleggen over het bouwen en gebruiken van sportaccommodatie. Het heeft geen zin dat een gemeentelijke sporthal overdag onderbenut wordt en ruime sportzalen in de scholen 's avonds leeg blijven.

• **G-sport hoort erbij**

Sporters met een handicap. Soms hebben ze voor het beoefenen van hun sport persoonlijke uitrusting nodig, zoals een aangepaste rolstoel of fiets. In andere gevallen moet de sportinfrastructuur zelf voorzien zijn van aangepast materiaal zoals bijvoorbeeld een zwembadlift of dat men auditieve signalen kan omzetten naar visuele, of moet er specifiek sportgerief aanwezig zijn zoals rinkelballen of oriëntatiematten.

Sportclubs met een werking voor mensen met een handicap die in een naburige gemeente actief zijn maar door de aard van hun werking leden aantrekken vanuit andere gemeenten, dienen ook door die gemeenten mee ondersteund te worden.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat het subsidiebeleid voor sportclubs de gemeentegrens overstijgt wanneer G-sporters niet in de eigen gemeente terecht kunnen maar wel ten volle actief kunnen zijn in een naburige gemeente.

• **Sportraad als vitrine**

Een actieve sportraad en een goed uitgebouwde sportdienst zijn noodzakelijk in elke gemeente. De sportraad is de plaats waar de lokale sportclubs hun verzuchtingen op tafel kunnen leggen, maar ook hun visie op de uitbouw van het sportgebeuren in de stad of gemeente.

- ✓ In elke gemeente moet er een sportdienst zijn die wordt geleid door een sportambtenaar met een diploma van een sportkaderopleiding.
- ✓ De sportraad kan zich er samen met de sportambtenaar voor inzetten dat via clubpromotie de niet-actieve inwoners worden aangespoord tot bewegen en sporten.

Als adviesorgaan voor het lokale bestuur is het een taak van de sportraad om in samenwerking met de gemeentelijke sportdienst een inventaris op te maken van de sportbehoeften van de bestaande clubs en van potentiële sportmogelijkheden die meer mensen kunnen aanzetten actief sport te beoefenen.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat de steden en gemeenten die inventaris maken en op basis daarvan gericht hun sportaccommodatie opsmukken, renoveren en waar nodig uitbreiden.

• **Ruimte voor ontmoeting**

Jong, oud en de hele leeftijdsgroep daar tussenin moet zich kunnen ontspannen. In sportclubs, cultuurverenigingen, sociale verenigingen, het uitgaansleven, op speelpleintjes, maar ook in gemeentelijke ontmoetingsruimten die multifunctionele mogelijkheden moeten aanbieden. Het lokale vrijetijdsaanbod moet aandacht hebben voor jongeren met een beperking. Zij moeten aan zoveel mogelijk activiteiten kunnen deelnemen.

Het Vlaams Belang verdedigt de uitbouw van (deel-)gemeentelijke ontmoetingscentra. De gemeentedienst die zich daarop richt, moet bereikbaar zijn buiten de kantooruren. Met een ontmoetingsruimte bedoelt het Vlaams Belang een polyvalente zaal waar verenigingen kunnen vergaderen, die geschikt is voor fuiven, waar beginnende muziekgroepen kunnen repeteren en hun instrumenten opslaan. Ook moet de ontmoetingsruimte kunnen dienst doen als auditorium, theaterzaal voor plaatselijke harmonies, toneel, kleinkunstenaars enzovoort. Een ontmoetingsruimte kan beschikken over een wijk- of jeugdbibliotheek en moet foto,- video- en geluidsapparatuur kunnen uitleenen.

- ✓ Het Vlaams Belang wil dat elke stad en elke gemeente een polyvalente zaal ter beschikking stelt die zich leent voor het inrichten van vergaderingen, fuiven of als repetitieruimte voor onder meer muziek- en toneelgroepen.

• Investeren in jeugdverenigingen

Het Vlaams Belang legt een bijzondere nadruk op het vrijwillige jeugdwerk. Dat vinden we bij uitstek terug in de jeugdverenigingen. Jongeren die zich geheel vrijwillig inzetten, moeten kunnen rekenen op een goed uitgebouwde ondersteuning. Degelijke infrastructuur en een goede werking kosten immers veel geld.

- ✓ De administratieve rompslomp voor jeugdverenigingen moet drastisch worden vermindert.
- ✓ Het gemeentebestuur moet de adviezen van de jeugdraad opvolgen ofwel ernstig gemotiveerd weerleggen.
- ✓ Lokale besturen moeten het schrappen van budgetten voor jeugdwerking vermijden.
- ✓ Jeugdcentra en uitleendiensten moeten verder worden uitgebouwd.
- ✓ Jeugdlokalen moeten kunnen rekenen op gemeentelijke ondersteuning voor inbraak- en vandalismpreventie.

- ✓ Het Vlaams Belang wil uiteraard dat de middelen die voor jeugdwerking worden vrijgemaakt, efficiënt en gericht worden ingezet. Een permanente evaluatie is op z'n plaats. We gaan er alleszins niet mee akkoord dat de overheid de jeugdwerking zou herleiden tot een pleidooi voor zoveel mogelijk diversiteit en multiculturaliteit.

• Fuiven en rondhangen

Een gemeentelijk aanbod van sportieve- en socioculturele activiteiten is bijzonder waardevol. Maar jongeren hebben ook nood aan niet georganiseerde vrije tijd. Fuiven en gewoon wat rondhangen horen daar bij.

Het spreekt voor zich dat we niet georganiseerde vrije tijd niet in strakke regels wensen te gieten. Dat neemt niet weg dat het Vlaams Belang wil dat de lokale overheid en de jongeren overeenkomen dat verantwoord alcoholgebruik, een absolute neen tegen drugs en geweld, het voorkomen van overlast en het accepteren van sociale controle, desnoods vastgelegd in een charter, staan tegenover het aanbod aan fuifaccommodatie, sport- en speelpleintjes, een skatepark of een locatie voor een jeugdhuis. Toestanden met 'hangjongeren' zoals die zich in de zomer van 2017 in Antwerpen of in Aalst hebben afgespeeld: vechtpartijen uitlokken, weggebruikers 'tol' laten betalen, voortdurend nachtlawaai maken, gevels en voorbijgangers besmeuren, (verbale) seksuele agressie tegenover vrouwen, tot over de daken van woningen lopen, tolereren we geen moment.

- ✓ Het Vlaams Belang wil jongeren zeker de ruimte laten om mekaar informeel te ontmoeten buiten de school, club of vereniging. Steden en gemeenten kunnen daar accommodatie voor voorzien. Er wordt wel een duidelijke grens gesteld. Wanneer het rondhanggedrag schurkt tegen overlast, vandalisme of criminaliteit, wordt onmiddellijk ingegrepen.

Bronnen

(waarnaar niet werd verwezen in de tekst)

- 1 921 276 euro is het totaal van de door de vijf provincies in het budget 2017 ingeschreven subsidiebedrag. In 2016 bedroeg het totale begrote bedrag 936 369 euro. Uiteindelijk klom dit in de rekening 2016 op tot in totaal 960 481 euro.
- 2 Hiermee wordt een verzameling van armoedebarmeters bedoeld die aan de hand van een set van indicatoren de armoede, in onder meer Vlaanderen, duiden. Het zijn veelal politieke instrumenten om armoede onder de aandacht te brengen.
- 3 Cijfer Dienst Vreemdelingenzaken, webstek Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen
- 4 In de eerste vier maanden van 2018 werden 7 140 asielaanvragen ingediend tegenover 6 085 in dezelfde periode vorig jaar, cijfers Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen.
- 5 Uit het antwoord van de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie op vragen van het Vlaams Belang
- 6 Humo, 12 januari 2016
- 7 Antwoord van de minister van Justitie op vragen van het Vlaams Belang, situatie op 11 januari 2017
- 8 Vlaamse Armoedemonitor 2017, Studiedienst van de Vlaamse regering
- 9 Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, statistisch verslag, nummer 18 – juni 2017
- 10 Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting op basis van cijfers Programmatorische Overheidsdienst (POD) Maatschappelijke Integratie, statistisch rapport, juni 2017
- 11 Uit de inzage van het Vlaams Belang in de cijfers van de minister van Justitie
- 12 De Morgen, 15 oktober 2016
- 13 Het Laatste Nieuws, 14 december 2016
- 14 In 2012 stonden 42 verenigingen op de radar van de Staatsveiligheid. In 2016 waren er dat 61. Dat is een stijging van 50% op vijf jaar tijd. Cijfers van de federaal minister van Justitie op vraag van het Vlaams Belang.
- 15 Concreet gaat het om 57 individuen in 2017, 9 in 2018, 5 in 2019, 6 in 2020, 4 in 2021 en nog één in 2024.
- 16 Het Laatste Nieuws, 25 oktober 2016
- 17 Enquête van Het Nieuwsblad en Radio 2 in samenwerking met iVOX, 2009
- 18 Vlaamse Regionale Indicatoren (VRIND) 2016, 2017, Studiedienst van de Vlaamse regering op basis van de survey Sociaal-culturele verschuivingen in Vlaanderen: index politieke onmacht
- 19 ICT-gebruik in huishoudens, bezit en gebruik van computer, internet, e-commerce, e-government, ... bij gezinnen en huishoudens, Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium
- 20 Vooral lager geschoolden en ouderen vinden moeilijk hun weg, Vlaamse Regionale Indicatoren (VRIND) 2016, 2017, Studiedienst van de Vlaamse regering
- 21 Het subsidiariteitsbeginsel houdt in dat een hoger bestuursniveau niet moet doen wat efficiënt door een lager bestuursniveau kan worden afgehandeld.
- 22 Agentschap Binnenlands Bestuur, Vlaamse Profielschets juni 2017, financiële schuld
- 23 Vlaams Gewest – bevolkingsaantallen, leeftijdsstructuur en bevolkingsloop, 1991-2016: waarnemingen, RR-ADS 2017-2060: Demografische vooruitzichten 2016-2060, FPB-ADS
- 24 Een bulletlening is een lening waarbij tijdens de looptijd enkel rente wordt betaald. Bij het aflopen van de lening moet het volledige kapitaal worden terugbetaald.
- 25 Volgens informatie van het Agentschap Binnenlands Bestuur: 27 dienstverlenende, 64 opdrachthoudende, 154 interlokale en 43 projectverenigingen, Vlaamse profielschets, juni 2017
- 26 Agentschap Binnenlands Bestuur, Interactieve beleidsrapporten lokale samenwerking, inventaris lokale samenwerkingsverbanden, 2012
- 27 De statistiek Wettelijke bevolking per gemeente, FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, geeft aan dat op 1 januari 2017 het gemiddeld aantal inwoners in een gemeente in Vlaanderen gestegen is naar 21 156 (21 032 op 1 januari 2016). Dit betekent evenwel dat nog altijd iets meer dan de helft van de Vlaamse gemeenten minder dan 15 000 inwoners telt.
- 28 De Unie van Zelfstandige Ondernemers (Unizo) is een belangenorganisatie die ondernemers, zelfstandigen, kmo's en vrije beroepen in Vlaanderen en Brussel verenigt. Volgens de webstek Vlaanderen.be vertegenwoordigt Unizo 85 000 ondernemingen.
- 29 Voka definieert zich als een professioneel netwerk van ondernemers en als een representatieve organisatie van ondernemingen in Vlaanderen. Voka telt meer dan 18 000 leden-bedrijven in Vlaanderen en Brussel.

- 30 Uit de top 15 van de belastingen en retributies met de grootste opbrengst in 2015 (in 1 000 euro), Agentschap Binnenlands Bestuur, Vlaamse profielschets, juni 2017: bedrijfsbelastingen 220 684, huisvuil 150 859, algemene gemeentebe-
lasting 54 378, parkeren 23 138
- 31 Rondvraag Unizo bij 453 ondernemers, Het Laatste Nieuws, 1 september 2016
- 32 In 2014 gaven de Vlaamse gemeenten en provincies nagenoeg 10,2 miljoen euro uit aan ontwikkelingssamenwerking. In 2015 daalde dat bedrag naar het courante niveau van 8,8 miljoen euro. De helft van de Vlaamse bevolking lijkt niet op de hoogte te zijn van waar de Belgische ontwikkelingshulp naartoe gaat. Vlaamse Regionale Indicatoren (VRIND) 2016, 2017 Studiedienst van de Vlaamse regering, bron departement Buitenlandse Zaken, DGD
- 33 Het kmo-rapport van Unizo, UCM en Graydon voorgesteld op 23 januari 2018 bevestigt de hoge schuldgraad van de horeca. Unizo beklemtoont dat 40% van alle horecazaken verlieslatend is, ATV-nieuws, 24 januari 2018
- 34 Totaal aantal personeelsleden (in koppen) gemeenten: 66 427, totaal aantal personeelsleden (in koppen) OCMW's: 50 587, Agentschap Binnenlands Bestuur, Vlaamse profielschets, juni 2017
- 35 CALOG-personeel is personeel dat bij de politie is tewerkgesteld in een burgerfunctie en administratieve, ondersteunende of technische taken vervult. Deze personeelsleden hebben geen bevoegdheid aangaande bestuurlijke of gerechtelijke politie.
- 36 Het Neutraal Syndicaat voor zelfstandigen (NSZ) is een politiek ongebonden belangenorganisatie die 40 000 leden-on-
dernemers telt.
- 37 'Online politieloket' Police-on-web
- 38 'Automatic Number Plate Recognition' (ANPR) maakt gebruik van optische tekenherkenning om nummerplaten van voer-
tuigen te lezen en werkt op basis van bestanden met kentekens die gelinkt zijn aan een opsporingsonderzoek, een open-
staande boete of niet technisch gekeurde voertuigen.
- 39 Woninginbraak: Omvang, achtergronden en werkzame preventieve en repressieve maatregelen: een synthese van litera-
tuur ten behoeve de Veiligheidsconferentie 'Diefstal in woningen', 1 juni 2012, Den Haag: Ministerie van Veiligheid en
Justitie, Afdeling Algemeen Criminaliteitsbeleid, Jaap de Waard
- 40 Cijfers federale politie en parket Limburg, weergegeven in Het Laatste Nieuws, 6 januari 2018
- 41 "Een joint kan wel kwaad: vroeg en fors gebruik van cannabis lokt psychose uit", Marleen Finoulst, arts en hoofdredacteur
van Bodytalk, het gezondheidsmagazine van Knack, Knack, 19 november 2013
- 42 vzw Preventie en Veiligheid werd in 1980 opgericht onder impuls van het Koninklijk Belgisch Comité voor de Distributie
met als hoofddoel de ondernemingen te helpen om beter het hoofd te bieden aan de problematiek van winkeldiefstallen
- 43 Toename van het aantal geregistreerde winkeldiefstallen in 2016 met 8%: van 42 400 artikelen in 2015 naar 45 500 in
2016, cijfers vzw Preventie en Veiligheid
- 44 "Het is de realiteit dat veel winkeldiefstallen nog steeds het werk zijn van rondtrekkende, buitenlandse daderbendes,
hoofdzakelijk bestaande uit mannen.", Christine Mattheeuws, voorzitter Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen, 7 sep-
tember 2017, in een reactie op een conclusie van de masterproef van VUB-studente Dounia Bourabain (op basis van 602
praktijktests in 301 kledingzaken in Brussel, Antwerpen, Mechelen en Leuven) dat winkeliers anders omgaan met klanten
van vreemde origine.
- 45 Unia, Interfederaal Gelijkekansencentrum, oorspronkelijk: Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding
(CGKR) opgericht in 1993
- 46 De Vlaamse Armoedemonitor brengt 40 armoede-indicatoren samen die gebruikt worden in Europese, federale en
Vlaamse monitorrapporten, aangevuld met eigen accenten en aandachtspunten gebaseerd op de prioriteiten van het
Vlaamse armoedebeleid
- 47 Het aandeel van de ouderen in de bevolking in armoede is gedaald van 34% in 2006 naar 24% in 2015, ondanks de
toename van deze groep in de totale bevolking, Vlaamse Armoedemonitor 2017, Studiedienst van de Vlaamse regering
- 48 Vlaams Hervormingsprogramma voor de EU2020-strategie, verbintenis van de Vlaamse regering om het aantal personen
met een inkomen onder de armoederisicodrempel tussen 2008 en 2020 met 30% te verminderen.
- 49 Cijfers Kind en Gezin
- 50 Op 31 december 2016 stonden er in Vlaanderen 137 177 personen op de wachtlijst voor een sociale woning.
- 51 Het Pact 2020 dat de langetermijnvisie, -strategie en -acties van de Vlaamse regering en de sociale partners weerspiegelt
en voor Vlaanderen doelstellingen met concrete streefcijfers bevat, voorziet in het creëren van minstens 43 440 bijkomen-
de sociale huurwoningen tegen 2020.
- 52 Goed nieuws op de arbeidsmarkt, behalve voor de armen, De Tijd, 7 juli 2017
- 53 Belgische armoederisicodrempel volgens de EU-SILC survey 2016, Vlaamse Regionale Indicatoren (VRIND) 2017, Studie-
dienst van de Vlaamse regering
- 54 Op basis van gegevens van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ) legde het Neutraal
Syndicaat voor Zelfstandigen het aantal in 2015 op 111 523 of 15,8% van de zelfstandigen in hoofdberoep. Het Steun-
punt ter bestrijding van armoede wijst op het ontbreken van eenduidig cijfermateriaal maar legt half 2017 het aantal toch
op minstens 15,3%.

- 55 Materiële deprivatie verwijst niet naar het inkomen zelf, maar naar het feit dat men met dit inkomen niet kan genieten van een minimale levensstandaard (vastgesteld op basis van 9 items, er is sprake van deprivatie wanneer een gezin omwille van financiële redenen niet kan beschikken over minstens 4 van deze items). 2% tot 3% van de Vlaamse bevolking is ernstig materieel gedepriveerd, EU-SILC-survey 2015. Beschouwen we twee van de items afzonderlijk, dan blijkt dat ruim 1 miljoen Vlamingen leeft in een gezin dat moeite heeft met een plotse uitgave van 1 100 euro en dat 1,2 miljoen Vlamingen zich geen week vakantie buitenshuis per jaar kunnen veroorloven, Vlaamse Armoedemonitor 2017.
- 56 Meer dan kwart sociale woningen toegewezen aan niet-Belgen, persbericht Vlaams Belang, 5 april 2018, op basis van aan antwoord van de Vlaams minister van Wonen op een schriftelijke vraag van het Vlaams Belang.
- 57 Gemiddelde prijs van de verkopen van woonhuizen, gewone woonhuizen Vlaams Gewest: van 55 769 euro in 1992 naar 234 397 euro in 2017, Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium
- 58 74% van de eigenaarswoningen verkeert in goede staat, terwijl dat voor slechts 59% van de huurwoningen geldt. Vlaamse Regionale Indicatoren (VRIND) 2017, Studiedienst van de Vlaamse regering op basis van data 2013.
- 59 Eind 2016 telde Gent 159 gekraakte panden. In april 2017 waren er dat 78 en eind 2017 nog altijd 58. Burgemeester Termont gaf toe dat dit geen structurele daling betekende: het cijfer “fluctueert”, Newsmonkey, 14 november 2017
- 60 VTM Nieuws, 14 november 2017
- 61 Iets minder dan een vijfde van de volwassen Vlamingen geeft aan vrijwilligerswerk te doen. Deze inzet schommelt de jongste jaren rond 5 uur per week. De helft van de Vlamingen stelt minstens op jaarbasis zieke, bejaarde of gehandicapte burens, familie of vrienden te hebben geholpen. Een kwart van de vrouwen en ouderen (tussen 55 en 75 jaar) doet dit wekelijks, Vlaamse Regionale Indicatoren (VRIND) 2016, 2017, Studiedienst van de Vlaamse regering op basis van de survey Sociaal-culturele verschuivingen in Vlaanderen
- 62 Vlaamse Regionale Indicatoren (VRIND) 2016, 2017, Studiedienst van de Vlaamse regering, Survey Sociaal-culturele verschuivingen in Vlaanderen 2015, 2016
- 63 Mediaberichten op basis van de jaarverslagen Kind en Gezin
- 64 Decreet van 20 april 2012 (BS 15 juni 2012) houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters
- 65 20% van de gemeenten heeft een werkend lokaal loket kinderopvang. Tellen we de gemeenten die een loket voorbereiden mee, dan komen we aan de helft van de gemeenten. Lokaal, maandblad VVSG, 1 september 2017, op basis van een onderzoek dat Kind en Gezin uitvoerde einde 2016
- 66 Met 68,13 euro om precies te zijn, bericht Belga, 18 april 2018, op basis van een rapport van de federale energieregulator CREG.
- 67 De Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) gaf in december 2017 voor de gezinnen een daling aan van de distributienettarieven voor elektriciteit met gemiddeld 17 euro per jaar en een stijging van die tarieven voor gas met gemiddeld 6 euro per jaar. Verwacht wordt dus dat de totale energiefactuur voor de gezinnen in 2018 iets zal dalen.
- 68 Het Nieuwsblad, 23 september 2017 aan de hand van cijfers Statbel
- 69 Het Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid (BIVV), opgericht in 1986, wijzigde als gevolg van de zesde staatshervorming die het Instituut nieuwe bevoegdheden toekende (onder meer mobiliteit), zijn naam in Vias Institute.
- 70 Het armoederisicopercentage bij personen die hinder ondervinden in hun dagelijkse bezigheden door een langdurige ziekte, aandoening of handicap ligt twee keer hoger (19%) dan bij personen zonder hinder. Vlaamse Regionale Indicatoren (VRIND) 2016, 2017, Studiedienst van de Vlaamse regering
- 71 Persbericht FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie op basis van cijfers Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium, 7 juni 2017
- 72 Cijfers van de Verkeersveiligheidsbarometer waarmee Vias Institute, in afwachting van de officiële en definitieve cijfers, op basis van door de politie verzamelde gegevens een eerste overzicht geeft van de recentste evolutie van het aantal letselgevallen en slachtoffers op onze wegen.
- 73 In de provincie Vlaams-Brabant werd in 2017 hetzelfde aantal ‘doden ter plaatse’ geregistreerd als in 2016. De provincie Antwerpen kende een stijging van +17. Die toename van het aantal dodelijke slachtoffers in de provincie Antwerpen vinden we zowel bij de voetgangers, de motorrijders als de inzittenden van een auto.
- 74 Een daling met van 66% sinds 2006 (van 148 naar 50), voornamelijk te danken aan de BOB-campagnes, BIVV (nu Vias Intitute) in Het Laatste Nieuws, 7 september 2017
- 75 Filebarometer Touring Mobilis
- 76 Samen de congestie aanpakken, memorandum Transport & Logistiek Vlaanderen naar aanleiding van de nationale verkiezingen 2014
- 77 Het Laatste Nieuws, De Standaard, 26 oktober 2017
- 78 Vlaamse Regionale Indicatoren (VRIND) 2016, 2017, Studiedienst van de Vlaamse regering, op basis van cijfergegevens Onderzoek Verplaatsingsgedrag, Departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) via Dataroom MOW.
- 79 “De Vlaming is maar gemiddeld tevreden (52% volgens de Stadsmonitor, 55% volgens BIVV, nu Vias Intitute) over de staat van de fietsinfrastructuur”, Sterk Fietsbeleid, magazine van Fietsberaad Vlaanderen, juni 2017, nr. 3
- 80 MAG, voluit Motorcycle Action Group, is een vereniging die opkomt voor de belangen van de motorrijders.

- 81 Persbericht FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie op basis van cijfers Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium, 7 juni 2017
- 82 In 2016 verloren op de Belgische wegen 637 personen het leven binnen de 30 dagen na een verkeersongeval. De 15- tot 29-jarigen waren, met 160 verkeersdoden, de meest getroffen groep, Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium, 7 juni 2017
- 83 Vlaams Verkeersveiligheidsplan, goedgekeurd op 24 juni 2016
- 84 In de periode van 2000-2014 verminderde de hoeveelheid restafval met gemiddeld 45,5 kg per inwoner, in de periode 2000-2015 met bijna 50 kg per inwoner, Vlaamse Regionale Indicatoren (VRIND) 2016, 2017, Studiedienst van de Vlaamse regering, cijfers OVAM
- 85 Uit een antwoord van de Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, Het Laatste Nieuws, 11 augustus 2016
- 86 Cijfer Vlaams minister van Mobiliteit, Het Laatste Nieuws, 12 maart 2018
- 87 Cijfer voor 2015 op basis van een zwerfvuilmeting uitgevoerd in 2016-2017 door de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij, persbericht OVAM 19 januari 2018
- 88 Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw Schauvliege raamt, op basis van extrapolatie, de ingezamelde hoeveelheid zwerfvuil in 2013 op 17 500 ton en de kostprijs voor het opruimen ervan op 49 miljoen euro. De minister stelt voor andere jaren geen cijfers te hebben. Antwoord op een schriftelijke vraag van het Vlaams Belang verschenen in De Morgen, 15 juni 2017
- 89 Tussen 1980 en 2016 verdween 68% van de Belgische landbouwbedrijven. In Vlaanderen verdwenen ze aan een tempo van gemiddeld -3,2% op jaarbasis, Kerncijfers landbouw 2017, FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie op basis van cijfers Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium
- 90 Het Windplan van de Vlaamse regering voorziet in de bouw van 280 bijkomende windturbines tegen 2020.
- 91 Samborski V. (2013) Het Vlaams agrovoedingscomplex. Stand van zaken, Beleidsdomein Landbouw en Visserij, afdeling Monitoring en Studie, Brussel. Depotnummer: D/2012/3241/121
- 92 In 35 jaar tijd is de gemiddelde oppervlakte van de landbouwbedrijven in Vlaanderen bijna verdriedubbeld: van 8,4 ha in 1980 naar 25,4 ha in 2015, Kerncijfers landbouw 2017, FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie op basis van cijfers Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium
- 93 Vlaams Gewest +11% in 2060 ten opzichte van 2013 of ongeveer 675 000 bijkomende inwoners, Demografische vooruitzichten 2013-2060 - Bevolking, huishoudens en prospectieve sterftequotienten, Federaal Planbureau en de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie
- 94 Vlaanderen in Cijfers 2017, Studiedienst van de Vlaamse regering, cultuur en sport, algemene (meermaalse) cultuurparticipatie 2015: 36,9%, 2016: 35,6%, bron survey Sociaal-culturele Verschuivingen in Vlaanderen (SCV-survey)
- 95 Actieplan Vlaamse regering 'Cultuur en onderwijs – Samen voor meer en beter', 14 oktober 2016
- 96 Bericht BEA (Belgian Entertainment Association), vereniging van producenten en distributeurs van films, games, muziek en video in België en Luxemburg, 14 september 2017
- 97 Het Laatste Nieuws, 21 augustus 2017
- 98 "Socioloog Mark Elchardus schatte ze op 10% van de moslims in dit land. Een enquête van Humo en VTM kwam uit op 19%", opiniestuk Jan Segers, Het Laatste Nieuws, 22 augustus 2017
- 99 35 795 in het basisonderwijs en 24 257 in het secundair onderwijs, cijfers uit het artikel 'Aantal leerlingen dat islam volgt met 40 procent gestegen', De Redactie.be, 12 mei 2016
- 100 Persbericht kabinet Vlaams minister van Onderwijs, 9 november 2016
- 101 Engagementsverklaring voor een kwalitatief islamonderwijs, ondertekend op 9 november 2016
- 102 Persbericht kabinet Vlaams minister van Onderwijs naar aanleiding van de ondertekening van de engagementsverklaring voor een kwalitatief islamonderwijs, 9 november 2016
- 103 Eind 2015 telt het Vlaams Gewest 11 287 definitief beschermde monumenten, Agentschap Onroerend Erfgoed
- 104 Minder dan twee derde van de Vlamingen zegt aan sport te doen: 61,4% in 2015 en 64,2% in 2016, Vlaanderen in cijfers 2017, survey Sociaal-culturele verschuivingen in Vlaanderen. Let wel dat dit onderzoek sport ruim opvat. Louter recreatief fietsen en wandelen wordt meegeteld.
- 105 Vlaamse Regionale Indicatoren (VRIND) 2016, Studiedienst van de Vlaamse regering, Survey Sociaal-culturele Verschuivingen in Vlaanderen (bevestigd in VRIND 2017)